

Grupa Kapitałowa
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółki Akcyjnej

Skrócone śródroczne
skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 6 miesięcy zakończony
30 czerwca 2023

Spis treści

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	3
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	7
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Informacje uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
1. Wstęp.....	11
2. Informacje o PZU i Grupie PZU	15
3. Struktura akcjonariatu	26
4. Kluczowy personel kierowniczy – Zarząd jednostki dominującej i Dyrektorzy Grupy PZU.....	27
5. Rada Nadzorcza jednostki dominującej.....	28
6. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości i kluczowe szacunki i osądy	29
7. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego	54
8. Korekty błędów lat ubiegłych.....	54
9. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	55
10. Noty uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	56
11. Aktywa finansowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych	101
12. Aktywa i zobowiązania warunkowe	101
13. Zarządzanie kapitałem własnym.....	102
14. Sprawozdawczość dotycząca segmentów.....	103
15. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych.....	114
16. Emisje, wykupy i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	115
17. Niespłacenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki	115
18. Podział zysku jednostki dominującej i dywidenda	115
19. Sprawy sporne	115
20. Transakcje z podmiotami powiązanymi	119
21. Pozostałe informacje	120

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone) ¹⁾
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją		1 425	1 300	1 186	2 161
Przychody z ubezpieczeń	10.1.1 10.1.3	6 601	13 002	6 046	12 045
Koszty usług ubezpieczenia	10.1.3	(5 176)	(11 702)	(4 860)	(9 884)
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji		(304)	675	(144)	(260)
Alokacja składek reasekuracyjnych	10.1.2	(360)	(726)	(289)	(537)
Kwoty należne od reasekuratorów	10.1.4	57	1 402	145	277
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora		(1)	(1)	-	-
Wynik z usług ubezpieczenia		1 121	1 975	1 042	1 901
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń		(400)	(875)	273	231
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji		(1)	13	8	18
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	10.2	6 958	13 526	4 822	8 482
Pozostałe przychody netto z inwestycji	10.3	116	289	(184)	(262)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	10.4	196	367	(84)	(175)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	10.5	(448)	(797)	(859)	(1 234)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	10.6	159	319	(122)	(43)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	10.7	945	1 854	967	1 886
Koszty działania banków	10.8	(1 606)	(3 095)	(1 427)	(2 693)
Koszty odsetkowe	10.9	(2 290)	(4 486)	(883)	(1 251)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	10.10	(586)	(1 516)	(1 380)	(2 310)
Zysk z działalności operacyjnej		4 164	7 574	2 173	4 550
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności		2	4	(6)	(17)
Zysk brutto		4 166	7 578	2 167	4 533
Podatek dochodowy	10.11	(907)	(1 742)	(682)	(1 312)
Zysk netto, w tym:		3 259	5 836	1 485	3 221
- zysk przypisywany właścicielom jednostki dominującej		1 545	2 700	949	1 833
- zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		1 714	3 136	536	1 388
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	10.12	863 387 662	863 389 067	863 390 985	863 384 065
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	10.12	1,79	3,13	1,10	2,12

¹⁾ Przekształcenie danych porównawczych wynikające z pierwszego zastosowania MSSF 17 opisano w punkcie 6.1., a wynikające ze zmiany prezentacji przychodów odsetkowych od pochodnych instrumentów zabezpieczających – w punkcie 6.2

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	Nota	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone) ¹⁾
Zysk netto		3 259	5 836	1 485	3 221
Inne całkowite dochody brutto		778	1 899	(1 087)	(1 598)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		783	1 972	(1 027)	(1 616)
Wycena instrumentów dłużnych		299	1 137	(1 080)	(2 444)
Wycena należności od klientów z tytułu kredytów		5	4	(4)	(5)
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń		(335)	(1 069)	1 947	4 261
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji		(7)	(19)	(51)	(117)
Różnice kursowe z przeliczenia		(85)	(91)	9	27
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych		906	2 010	(1 848)	(3 338)
Niepodlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		(5)	(73)	(60)	18
Wycena instrumentów kapitałowych		22	(53)	(77)	1
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych		(1)	6	-	-
Zyski i straty aktuarialne związane z rezerwami pracowniczymi		(26)	(26)	17	17
Podatek ujęty w innych całkowitych dochodach	10.11	(165)	(376)	211	310
Dochody całkowite netto, razem		3 872	7 359	609	1 933
- dochody całkowite przypisywane właścicielom jednostki dominującej		1 542	2 610	1 447	3 285
- dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		2 330	4 749	(838)	(1 352)

¹⁾ Przekształcenie danych porównawczych wynikające z pierwszego zastosowania MSSF 17 opisano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia 2022 (przekształcone) ¹⁾
Wartość firmy	10.13	2 814	2 808	2 778
Wartości niematerialne	10.14	3 271	3 282	3 403
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 628	3 098	3 077
Aktywa z tytułu umów ubezpieczenia	10.1.3	98	68	59
Aktywa z tytułu umów reasekuracji	10.1.4	3 593	2 327	1 539
Inne aktywa	10.15	552	462	331
Rzeczowe aktywa trwałe	10.16	4 257	4 304	4 144
Nieruchomości inwestycyjne		3 095	3 021	2 773
Jednostki wyceniane metodą praw własności	10.17	56	52	93
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	10.21	1 376	972	1 336
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	10.18	631	654	643
Należności od klientów z tytułu kredytów	10.19	212 510	212 693	215 008
Pochodne instrumenty finansowe	10.20	13 201	16 197	8 328
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	10.22	173 227	153 861	136 954
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie		123 016	106 013	82 893
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		40 622	39 725	44 896
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		9 589	8 123	9 165
Należności	10.23	6 068	9 419	6 782
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		14 152	15 960	9 447
Aktywa, razem		441 529	429 178	396 695

¹⁾ Przekształcenie danych porównawczych wynikające z pierwszego zastosowania MSSF 17 opisano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

Kapitały i zobowiązania	Nota	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia 2022 (przekształcone) ¹⁾
Kapitały				
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej		26 793	26 255	22 129
Kapitał podstawowy	10.27	86	86	86
Pozostałe kapitały		18 040	17 300	13 649
Niepodzielony wynik		8 667	8 869	8 394
Wynik z lat ubiegłych		5 967	5 109	8 394
Zysk netto		2 700	3 760	-
Udziały niekontrolujące		25 874	22 263	22 914
Kapitały, razem		52 667	48 518	45 043
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	10.1.3	40 753	37 428	40 566
Zobowiązania z tytułu umów reasekuracji	10.1.4	28	23	28
Zobowiązania podporządkowane	10.29	6 176	6 184	6 274
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	10.30	9 651	11 090	5 940
Zobowiązania wobec banków	10.31	6 795	7 720	7 470
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	10.32	288 245	278 058	265 155
Pochodne instrumenty finansowe	10.20	14 716	20 956	11 880
Inne zobowiązania	10.33	17 480	14 625	11 153
Rezerwy	10.34	1 861	1 711	1 206
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		3 128	2 832	1 952
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	10.18	29	33	28
Zobowiązania, razem		388 862	380 660	351 652
Kapitały i zobowiązania, razem		441 529	429 178	396 695

¹⁾ Przekształcenie danych porównawczych wynikające z pierwszego zastosowania MSSF 17 opisano w punkcie 6.1.

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej											Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem		
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały								Niepodzielony wynik						
		Akcje własne	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Skumulowane inne dochody całkowite					Wynik z lat ubiegłych	Zysk netto					
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	Różnice kursowe z przeliczenia							
Nota	10.27															
Stan na 1 stycznia 2023 roku	86	(4)	15 315	1 721	(2 455)	2 714	(76)	(6)	91	8 869	-	26 255	22 263	48 518		
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	887	(866)	(15)	(4)	(92)	-	2 700	2 610	4 749	7 359		
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 700	2 700	3 136	5 836		
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	887	(866)	(15)	(4)	(92)	-	-	(90)	1 613	1 523		
Transakcje z akcjonariuszami	-	-	355	475	-	-	-	-	-	(2 902)	-	(2 072)	(1 138)	(3 210)		
Podział wyniku finansowego	-	-	1 651	475	-	-	-	-	-	(2 126)	-	-	(1 138)	(1 138)		
Dywidenda PZU	-	-	(1 296)	-	-	-	-	-	-	(776)	-	(2 072)	-	(2 072)		
Pozostałe zmiany	-	-	46	-	(46)	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Sprzedaż instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	44	-	(44)	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Sprzedaż przeszacowanych nieruchomości i pozostałe	-	-	2	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Stan na 30 czerwca 2023 roku	86	(4)	15 716	2 196	(1 614)	1 848	(91)	(10)	(1)	5 967	2 700	26 793	25 874	52 667		

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (przekształcone) ¹⁾	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej											Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem	
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały								Niepodzielony wynik					
		Akcje własne	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Skumulowane inne dochody całkowite					Wynik z lat ubiegłych	Zysk netto				
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	Różnice kursowe z przeliczenia						
Nota	10.27													2.4	
Stan na 31 grudnia 2021 roku	86	(5)	14 816	600	(1 140)	-	-	3	69	2 651	-	17 080	22 914	39 994	
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 17	-	-	-	-	-	(716)	22	-	-	5 743	-	5 049	-	5 049	
Stan na 1 stycznia 2022 roku	86	(5)	14 816	600	(1 140)	(716)	22	3	69	8 394	-	22 129	22 914	45 043	
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	(1 947)	3 464	(95)	3	27	-	1 833	3 285	(1 352)	1 933	
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 833	1 833	1 388	3 221	
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	(1 947)	3 464	(95)	3	27	-	-	1 452	(2 740)	(1 288)	
Transakcje z akcjonariuszami	-	-	353	1 117	-	-	-	-	-	(3 145)	-	(1 675)	(903)	(2 578)	
Podział wyniku finansowego	-	-	1 303	1 117	-	-	-	-	-	(2 420)	-	-	(903)	(903)	
Dywidenda PZU	-	-	(950)	-	-	-	-	-	-	(725)	-	(1 675)	-	(1 675)	
Pozostałe zmiany	-	1	10	-	(10)	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Transakcje na akcjach własnych	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Sprzedaż przeszacowanych nieruchomości i pozostałe	-	-	10	-	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stan na 30 czerwca 2022 roku	86	(4)	15 179	1 717	(3 097)	2 748	(73)	6	96	5 249	1 833	23 740	20 659	44 399	

¹⁾ Przekształcenie danych porównawczych wynikające z pierwszego zastosowania MSSF 17 opisano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Zysk brutto		7 578	4 533
Korekty		10 830	(1 426)
Zmiana stanu należności od klientów z tytułu kredytów		(606)	(3 608)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu depozytów		9 871	2 920
Zmiana wyceny aktywów wycenianych w wartości godziwej		(319)	43
Przychody i koszty odsetkowe		(2 897)	(1 578)
Zrealizowane zyski/straty z działalności lokacyjnej i odpisy z tytułu utraty wartości		421	1 384
Wynik z tytułu różnic kursowych		(179)	364
Amortyzacja wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych		678	668
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia		2 226	(572)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji		(1 280)	(224)
Zmiana stanu należności		166	(221)
Zmiana stanu zobowiązań		(1 000)	2 181
Przepływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych		10	3
Nabycia i odkupienia jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych		20	(35)
Podatek dochodowy zapłacony		(772)	(855)
Pozostałe korekty		4 491	(1 896)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		18 408	3 107
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		1 015 608	252 170
- zbycie nieruchomości inwestycyjnych		2	7
- wpływy z nieruchomości inwestycyjnych		209	186
- zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych		36	60
- zbycie udziałów i akcji		628	342
- realizacja dłużnych papierów wartościowych		700 708	59 696
- zamknięcie transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży		193 506	121 219
- zamknięcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		97 025	50 672
- realizacja pozostałych lokat		22 060	18 847
- odsetki otrzymane		1 358	1 094
- dywidendy otrzymane		35	32
- zwiększenie stanu środków pieniężnych z tytułu objęcia konsolidacją funduszy inwestycyjnych		2	-
- pozostałe wpływy z lokat		39	15

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Wydatki		(1 034 058)	(253 242)
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych		(9)	(69)
- wydatki na utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych		(121)	(87)
- nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych		(515)	(356)
- nabycie udziałów i akcji		(332)	(342)
- nabycie udziałów i akcji w jednostkach zależnych		(34)	(13)
- nabycie dłużnych papierów wartościowych		(717 861)	(55 234)
- otwarcie transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży		(194 235)	(122 034)
- otwarcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		(100 007)	(55 763)
- nabycie pozostałych lokat		(20 932)	(19 332)
- pozostałe wydatki na lokaty		(12)	(12)
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(18 450)	(1 072)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		69 770	115 923
- wpływy z tytułu kredytów i pożyczek	10.35	226	635
- wpływy z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych	10.35	1 480	9 261
- otwarcie transakcji z przyrzeczeniem odkupu	10.35	68 064	106 027
Wydatki		(71 369)	(107 578)
- spłata kredytów i pożyczek	10.35	(601)	(544)
- wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	10.35	(2 785)	(7 458)
- zamknięcie transakcji z przyrzeczeniem odkupu	10.35	(67 664)	(99 343)
- odsetki od kredytów i pożyczek	10.35	-	(15)
- odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	10.35	(172)	(66)
- wydatki z tytułu leasingu	10.35	(147)	(152)
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej		(1 599)	8 345
Przeptywy pieniężne netto, razem		(1 641)	10 380
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		15 960	9 447
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(167)	141
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:		14 152	19 968
- o ograniczonej możliwości dysponowania		75	63

Informacje uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Wstęp

Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej (odpowiednio „skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe” oraz „Grupa PZU”) sporządzono zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Komisję Unii Europejskiej oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu w sprawie informacji bieżących i okresowych. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku nie podlegało badaniu, lecz wyłącznie przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Dane porównawcze na 31 grudnia 2022 roku oraz na 1 stycznia 2022 roku pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za 2022 rok z zastrzeżeniem, że niektóre pozycje podlegały przekształceniu w związku z wdrożeniem MSF 17, jak opisano w punkcie 6.1. Przekształcenie to nie podlegało badaniu przez biegłego rewidenta.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy PZU za 2022 rok.

Okres objęty skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono za okres 6 miesięcy od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną i prezentacji PZU jest polski złoty. O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane są w milionach złotych.

Walutą funkcjonalną spółek z siedzibą na Litwie, Łotwie i w Szwecji jest euro, spółek mających siedzibę na Ukrainie – hrywna ukraińska, a spółki w Wielkiej Brytanii – funt brytyjski.

Kursy walut

Dane finansowe zagranicznych jednostek zależnych przelicza się na polskie złote:

- aktywa i zobowiązania – po średnim kursie ustalonym przez NBP obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego;
- pozycje rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów – po średniej arytmetycznej średnich kursów ustalanych przez NBP na daty kończące każdy miesiąc okresu sprawozdawczego.

Ze względu na obowiązujące w Ukrainie ograniczenia dotyczące wymiany walut i nieregularne kwotowania kursu hrywny ukraińskiej przez NBP do 31 marca 2023 roku Grupa PZU wyznaczała kurs do przeliczenia danych spółek ukraińskich z zastosowaniem Postanowienia NBU (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#n67>), zgodnie z którym upoważnione instytucje (banki) dokonują na zlecenie klientów operacji kupna oraz sprzedaży bezgotówkowej waluty obcej:

- w USD – wg kursu, który może odbiegać nie więcej niż o 1% od oficjalnego kursu NBU obowiązującego w dniu transakcji;
- w innych walutach obcych – wg kursu, który może odbiegać nie więcej niż o 1% od kursu, ustalonego na podstawie oficjalnego kursu hrywny do dolara amerykańskiego, obowiązującego w dniu transakcji, a także informacji o aktualnych kursach wymiany walut obcych do dolara amerykańskiego (lub dolara amerykańskiego do walut obcych) na międzynarodowych rynkach walutowych, które są otrzymywane za pośrednictwem systemów informacji handlowej w momencie dokonania transakcji.

Oficjalny kurs wymiany hrywny ukraińskiej na dolara amerykańskiego przyjęty przez NBU (od 21 lipca 2022 roku wynoszący 36,5686 UAH/USD) przeliczano na złote za pomocą kursu USD/PLN wyznaczonego przez NBP. Zgodnie z tą metodologią kurs hrywny ukraińskiej wyznaczony na 31 grudnia 2022 roku wyniósł 0,1204 zł/UAH. Kurs średni uzyskano stosując powyższą metodologię na końcu poszczególnych miesięcy w okresie styczeń – marzec 2023 roku.

Od 4 kwietnia 2023 roku NBP wznowił regularne kwotowanie kursu hrywny, w związku z czym kurs na 30 czerwca 2023 roku wyznaczono na podstawie kursu NBP.

Waluta	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
euro	4,6130	4,6427	4,4503	4,6899
funt brytyjski	5,2795	5,4971	5,1796	5,2957
hrywna ukraińska	0,1164	0,1465	0,1117	0,1204

Założenie kontynuowania działalności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego. Na dzień podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Przyjmując to założenie, Zarząd PZU uwzględnił w swojej ocenie wpływ czynników obarczonych niepewnością, w tym sytuacji makroekonomicznej oraz trwającego od 24 lutego 2022 roku konfliktu zbrojnego w Ukrainie (dodatkowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 21.5).

Działalność zaniechana

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU nie zaniechała prowadzenia jakiegokolwiek istotnego rodzaju działalności.

Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy PZU nie podlega istotnej sezonowości lub cykliczności.

Słowniczek pojęć

Poniżej wyjaśniono najważniejsze pojęcia i skróty użyte w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Nazwy spółek

Balta – Apdrošināšanas akciju sabiedrība „BALTA”.

Alior Bank – Alior Bank SA.

Grupa Kapitałowa Alior Banku – Alior Bank wraz z jednostkami zależnymi wymienionymi w punkcie 2.2.

Grupa Kapitałowa Pekao – Pekao wraz z jednostkami zależnymi wymienionymi w punkcie 2.2.

Idea Bank – Idea Bank SA.

LD – Akcinė bendrovė „Lietuvos draudimas”.

Link4 – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA.

Pekao – Bank Pekao SA.

PZU, jednostka dominująca – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

PZU Finance AB – PZU Finance AB (publ.) in likvidation.

PZU LT GD – Uždaroji akcinė bendrovė „PZU Lietuva gyvybės draudimas”.

PZU Ukraina – PRJSC IC „PZU Ukraine”.

PZU Ukraina Życie – PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance”.

PZU Życie – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.

TUW PZUW – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Pozostałe definicje

BFG – Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

CIRS – swap walutowo-procentowy (ang. *Cross-currency interest rate swap*).

CSM – marża kontraktowa (ang. *contractual service margin*).

FRA – pełne podejście retrospektywne (ang. *full retrospective approach*).

GMM – ogólny model wyceny umów ubezpieczenia zgodnie z MSSF 17 (ang. *general measurement model*).

GOOZPDO – główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w rozumieniu MSSF 8 – Segmenty operacyjne.

IRS – swap stopy procentowej (ang. *Interest rate swap*).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2022 rok – roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2022 rok, sporządzone zgodnie z PSR, podpisane przez Zarząd PZU 29 marca 2023 roku.

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego.

LIC – zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód (ang. *liability for incurred claims*).

LRC – zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (ang. *liability for remaining coverage*).

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Komisję Europejską, które na 30 czerwca 2023 roku zostały opublikowane i weszły w życie.

MRA – zmodyfikowane podejście retrospektywne (ang. *modified retrospective approach*).

NBP – Narodowy Bank Polski.

NBU – Narodowy Bank Ukrainy.

PAA – metoda wyceny oparta na alokacji składki (ang. *premium allocation approach*).

POCI – aktywa finansowe nabyte lub udzielone z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*).

PSR – ustawa z 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz przepisy wydane na jej podstawie.

Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych – rozporządzenie Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

RMSR – Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU wg MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

TSUE – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

UKNF – Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ustawa o BFG – ustawa z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej – ustawa z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

VaR – metoda wartości zagrożonej (ang. *value at risk*).

VFA – metoda zmiennej opłaty (ang. *variable fee approach*).

Wskaźnik dźwigni finansowej – iloraz długu do sumy długu oraz kapitałów własnych Grupy PZU przypisanych właścicielom jednostki dominującej pomniejszonych o saldo wartości firmy i wartości niematerialnych i prawnych przypisanych właścicielom jednostki dominującej. Wskaźnik kalkulowany na podstawie kategorii wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU z wyłączeniem sektora bankowego.

ZWZ PZU – Zwyczajne Walne Zgromadzenie Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej.

2. Informacje o PZU i Grupie PZU

2.1 Podstawowe informacje o Grupie PZU

Podstawowe informacje o grupie	
Nazwa jednostki sprawozdawczej	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Forma prawna	Spółka Akcyjna
Siedziba	Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa
Państwo rejestracji	Polska
Adres rejestracji biura jednostki	Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa
Podstawowe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej	Polska
Podstawowy przedmiot działalności	pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (65.12 wg Polskiej Klasyfikacji Działalności i Europejskiej Klasyfikacji Działalności)
Krajowy Rejestr Sądowy	Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, rejestr przedsiębiorców - numer 0000009831

2.2 Jednostki Grupy PZU oraz jednostki stowarzyszone

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki ubezpieczeniowe objęte konsolidacją						
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	nd.	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-sa
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA	Warszawa	18.12.1991	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-zycie
3	Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Warszawa	15.09.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.link4.pl/
4	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	Warszawa	20.11.2015	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.tuwpzuw.pl/
5	AB „Lietuvos draudimas”	Wilno (Litwa)	31.10.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. http://www.ld.lt/
6	AAS „BALTA”	Ryga (Łotwa)	30.06.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe. http://www.balta.lv/
7	PRJSC IC „PZU Ukraine”	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe. http://www.pzu.com.ua/
8	PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance“	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie. http://www.pzu.com.ua/
9	UAB „PZU Lietuva gyvybes draudimas”	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,34%	99,34%	Ubezpieczenia na życie. https://pzugd.lt/
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Pekao						
10	Bank Pekao SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi bankowe. https://www.pekao.com.pl/
11	Pekao Bank Hipoteczny SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi bankowe. http://www.pekaobh.pl/
12	Pekao Leasing sp. z o.o.	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi leasingowe. http://www.pekaoleasing.com.pl/
13	Pekao Investment Banking SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi maklerskie. http://pekaoib.pl/
14	Pekao Faktoring sp. z o.o.	Lublin	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi faktoringowe. https://www.pekaofaktoring.pl/
15	Pekao Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	11.12.2017	20,02%	20,02%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi. https://pekaotfi.pl/
16	Centrum Kart SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi finansowe pomocnicze. http://www.centrumkart.pl/
17	Pekao Financial Services sp. z o.o.	Warszawa	07.06.2017	46,81% ¹⁾	46,81% ¹⁾	Agent transferowy. http://www.pekao-fs.com.pl/pl/
18	Pekao Direct sp. z o.o.	Kraków	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi call – center. https://www.pekaodirect.pl/
19	Pekao Property SA w likwidacji	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Działalność deweloperska.
20	FPB – Media sp. z o.o. w upadłości	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Nie prowadzi działalności.
21	Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Doradztwo gospodarcze.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Pekao – ciąg dalszy						
22	Pekao Investment Management SA	Warszawa	11.12.2017	20,02%	20,02%	Zarządzanie aktywami. https://pekaotfi.pl/o-nas/pekao-investment-mangament
23	PeUF sp. z o.o.	Warszawa	20.07.2021	20,02%	20,02%	Pomocnicza działalność finansowa.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Alior Banku						
24	Alior Bank SA	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi bankowe. https://www.aliorbank.pl/
25	Alior Services sp. z o.o.	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
26	Alior Leasing sp. z o.o.	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi leasingowe. https://www.aliorbank.pl/wlasna-dzialalnosc/alior-leasing.html
27	Meritum Services ICB SA	Gdańsk	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi informatyczne.
28	Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi asset management i zarządzanie subfunduszami Alior SFIO. https://www.aliortfi.com/
29	Absource sp. z o.o.	Kraków	04.05.2016	31,93%	31,93%	Działalność usługowa w zakresie informatyki.
30	AL Finance sp. z o.o.	Katowice	30.01.2017	31,93%	31,93%	Działalność brokerska.
31	Corsham sp. z o.o.	Warszawa	04.02.2019	31,93%	31,93%	Doradztwo gospodarcze.
32	RBL_VC sp. z o.o.	Warszawa	07.11.2019	31,93%	31,93%	Działalność związana z zarządzaniem funduszami (venture capital).
33	RBL_VC sp. z o.o. ASI SKA	Warszawa	17.04.2020	31,93%	31,93%	Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa PZU Zdrowie						
34	PZU Zdrowie SA	Warszawa	02.09.2011	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-zdrowie
35	Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.	Płock	09.05.2014	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.plock.pzuzdrowie.pl/
36	Sanatorium Uzdrawiskowe „Krystynka” sp. z o.o.	Ciechocinek	09.05.2014	99,09%	99,09%	Usługi szpitalne, rehabilitacyjne, sanatoryjne. http://www.sanatoriumkrystynka.pl/
37	Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.	Jaworzno	01.12.2014	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.jaworzno.pzuzdrowie.pl/
38	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	Łaziska Górne	01.12.2014	57,00%	57,00%	Usługi medyczne. http://www.proelmed.pl/
39	Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.	Warszawa	08.09.2015	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. http://www.cmgamma.pl/
40	Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.	Częstochowa	09.01.2018	100,00%	100,00%	Usługi medyczne https://www.czestochowa.pzuzdrowie.pl/
41	Starówka sp. z o.o.	Warszawa	03.06.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.starowkanzoz.pl/

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa PZU Zdrowie – ciąg dalszy						
42	Tomma Diagnostyka Obrazowa SA	Poznań	09.12.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://tomma.com.pl/
43	Bonus-Diagnosta sp. z o.o.	Poznań	09.12.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne.
44	Centrum Medyczne Nowa 5 sp. z o.o.	Gorzów Wlkp.	30.12.2022	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. http://www.nowa5.pl/
45	Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o.	Warszawa	31.05.2023	100,00%	nd.	Usługi medyczne. https://www.boramed.pl/
Jednostki objęte konsolidacją – pozostałe jednostki						
46	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA	Warszawa	08.12.1998	100,00%	100,00%	Zarządzanie funduszami emerytalnymi. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pte-pzu
47	PZU Centrum Operacji SA	Warszawa	30.11.2001	100,00%	100,00%	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-centrumoperacji
48	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA	Warszawa	30.04.1999	100,00%	100,00%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/tfi-pzu
49	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-pomoc
50	PZU Finance AB (publ.) in likwidation	Sztokholm (Szwecja)	02.06.2014	100,00%	100,00%	Usługi finansowe.
51	PZU Finance sp. z o.o.	Warszawa	08.11.2013	100,00%	100,00%	Usługi finansowo-księgowe.
52	Tower Inwestycje sp. z o.o.	Warszawa	27.08.1998	100,00%	100,00%	Działalność deweloperska, eksploatacja i wynajem nieruchomości. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/tower-inwestycje
53	Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	100,00%	100,00%	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości. http://www.ogrodowainwestycje.pl/
54	Arm Property sp. z o.o.	Kraków	26.11.2014	100,00%	100,00%	Kupno i sprzedaż nieruchomości.
55	Ipsilon sp. z o.o.	Warszawa	02.04.2009	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance oraz usługi medyczne.
56	PZU Corporate Member Limited	Londyn (Wielka Brytania)	28.09.2017	100,00%	100,00%	Działalność inwestycyjna.
57	PZU LAB SA	Warszawa	13.09.2011	100,00%	100,00%	Usługi konsultingowe, szkoleniowe oraz rozwój innowacji technologicznych w zakresie wsparcia w procesach bezpieczeństwa technicznego i procesowego oraz zarządzania ryzykiem. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-lab

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – pozostałe jednostki – ciąg dalszy						
58	Omicron BIS SA	Warszawa	28.08.2014	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
59	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Usługi assistance.
60	PZU CASH SA	Warszawa	15.09.2017	100,00%	100,00%	Pozostałe pośrednictwo pieniężne. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-cash-sa
61	Tulare Investments sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2017	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
62	PZU Projekt 01 SA	Warszawa	01.09.2020	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
63	UAB "B10 biurai"	Wilno	14.03.2023	100,00%	nd.	Zarządzanie nieruchomością.
64	UAB "B10 apartamentai"	Wilno	14.03.2023	100,00%	nd.	Zarządzanie nieruchomością.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Armatura						
65	Armatura Kraków SA	Kraków	07.10.1999	100,00%	100,00%	Produkcja i sprzedaż grzejników, baterii sanitarnych oraz administracja i zarządzanie grupą kapitałową. https://www.kfa.pl/
66	AQ SA w likwidacji	Kraków	15.01.2015	100,00%	100,00%	Produkcja i sprzedaż wyposażenia łazienkowego.
67	Aquaform Ukraine TOW	Żytomierz (Ukraina)	15.01.2015	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
Jednostki objęte konsolidacją – fundusze inwestycyjne						
68	PZU SFIO Universum	Warszawa	15.12.2009	nd.	nd.	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
69	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 ²⁾	Warszawa	21.11.2011	nd.	nd.	j.w.
70	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	Warszawa	12.12.2012	nd.	nd.	j.w.
71	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	Warszawa	19.11.2012	nd.	nd.	j.w.
72	inPZU Inwestycji Ostrożnych	Warszawa	10.04.2018	nd.	nd.	j.w.
73	inPZU Obligacje Polskie	Warszawa	10.04.2018	nd.	nd.	j.w.
74	inPZU Akcje Polskie	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
75	inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
76	inPZU Obligacje Rynków Rozwiniętych	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
77	inPZU Obligacje Rynków Wschodzących	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
78	inPZU Akcje Rynków Wschodzących	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.
79	inPZU Akcje Amerykańskie	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – fundusze inwestycyjne – ciąg dalszy						
80	inPZU Akcje CEEplus	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.
81	inPZU Puls Życia 2030	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
82	inPZU Puls Życia 2040	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
83	inPZU Puls Życia 2060	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
84	PZU FIZ Legato	Warszawa	11.08.2021	nd.	nd.	j.w.
85	inPZU Akcje Rynku Surowców	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
86	inPZU Akcje Rynku Złota	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
87	inPZU Akcje Sektora Zielonej Energii	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
88	inPZU Akcje Sektora Informatycznego	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
89	inPZU Akcje Sektora Nieruchomości	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
90	inPZU Akcje Europejskie	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
91	inPZU Obligacje Inflacyjne	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
92	PZU Akcji Globalnych Trendów	Warszawa	12.04.2023	nd.	nd.	j.w.
Jednostki stowarzyszone						
93	Sigma BIS SA	Warszawa	03.10.2019	34,00%	34,00%	Działalność reklamowa.
94	RUCH SA	Warszawa	23.12.2020	30,92%	30,92%	Sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmienniczych prowadzonych w wyspecjalizowanych sklepach. https://ruch.com.pl/
95	Krajowy Integrator Płatności SA ³⁾	Poznań	31.03.2021	7,67%	7,67%	Pozostałe pośrednictwo pieniężne. https://tpay.com/

¹⁾ PZU posiada bezpośrednio 33,5% akcji Pekao Financial Services sp. z o.o. a Pekao – 66,5%.

²⁾ Fundusz PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 prowadzi swoją działalność inwestycyjną poprzez 30 zależnych spółek prawa handlowego (objętych konsolidacją).

³⁾ Jednostka stowarzyszona z Pekao, w której posiada on 38,33% udziału. W konsekwencji Zarząd PZU uznaje, że Grupa PZU wywiera na tę jednostkę znaczący wpływ.

2.3 Zmiany zakresu konsolidacji i struktury Grupy PZU

Szczegółowe zasady rachunkowości dotyczące rozliczania transakcji przejęcia zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2022 rok.

Zmiany zakresu konsolidacji i struktury Grupy PZU, które miały miejsce w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku zaprezentowano w kolejnych punktach.

2.3.1. Nabycie Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o.

31 maja 2023 roku PZU Zdrowie SA nabył 370 000 udziałów w kapitale zakładowym Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o. stanowiących 100% udziałów w kapitale zakładowym Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o. i uprawniających łącznie do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników za 35 mln zł oraz 2 mln zł odroczonej płatności. Płatność odroczone jest uzależniona od warunków określonych w umowie nabycia.

Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o. objęto konsolidacją od 31 maja 2023 roku.

Prowizoryczne rozliczenie nabycia

Proces alokacji ceny nabycia udziałów Boramed Centrum Medyczne sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie danych księgowych spółki na 31 maja 2023 uznając, iż nie występują istotne różnice między wartością godziwą a wartością księgową nabytych aktywów i zobowiązań.

Do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zakończono procesu rozliczenia nabycia udziałów. Wiarygodne i rzetelne wyliczenie wartości godziwej nabytych aktywów i zobowiązań wymaga zebrania oraz przetworzenia dużej ilości danych i dokonania odpowiednich kalkulacji, co uniemożliwiło zakończenie tego procesu pomiędzy dniem objęcia kontroli a datą podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

MSSF 3 daje na zakończenie procesu rozliczenia nabycia rok od daty transakcji i takie ostateczne rozliczenie zostanie zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za rok kończący się 31 grudnia 2023 roku.

W tabelach poniżej zaprezentowano prowizoryczne rozliczenie nabycia.

Wartość nabytych aktywów netto	Rozliczenie prowizoryczne
Aktywa	9
Rzeczowe aktywa trwałe	7
Należności	1
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1
Zobowiązania	7
Zobowiązania finansowe	6
Inne zobowiązania	1
Wartość nabytych aktywów netto	2

Wyliczenie wartości firmy	Rozliczenie prowizoryczne
Przekazana zapłata	35
Płatność odroczone	2
Wartość netto możliwych do zidentyfikowania aktywów	(2)
Wartość firmy	35

Wartość firmy nie będzie pomniejszała dochodu do opodatkowania.

2.3.2. Zmiany w zakresie konsolidacji funduszy inwestycyjnych

12 kwietnia 2023 roku objęto konsolidacją subfundusz PZU Akcji Globalnych Trendów w związku z uzyskaniem kontroli nad funduszem.

30 czerwca 2023 roku zaprzestano konsolidacji subfunduszy inPZU Puls Życia 2025 i inPZU Puls Życia 2050 w związku z utratą kontroli nad funduszami.

2.4 Udziały niekontrolujące

W tabeli poniżej przedstawiono spółki zależne, w których występują lub występowały udziały niekontrolujące:

Nazwa jednostki	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Pekao ¹⁾	79,98%	79,98%
Alior Bank ²⁾	68,07%	68,07%
Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	43,00%	43,00%
Sanatorium Uzdrawiskowe „Krystynka” sp. z o.o.	0,91%	0,91%
PZU LT GD	0,66%	0,66%

¹⁾ W konsekwencji PZU posiada także udziały niekontrolujące w jednostkach zależnych Pekao, wymienionych w tabeli w punkcie 2.2.

²⁾ W konsekwencji PZU posiada także udziały niekontrolujące w jednostkach zależnych Alior Banku wymienionych w tabeli w punkcie 2.2.

Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Grupa Pekao	20 753	18 184
Grupa Alior Banku	5 120	4 078
Pozostałe	1	1
Razem	25 874	22 263

Zarówno Pekao, jak i Alior Bank prowadzą swoją działalność przede wszystkim na terytorium Polski. W kolejnych tabelach przedstawiono skrócone informacje finansowe dotyczące Grupy Kapitałowej Pekao oraz Grupy Kapitałowej Alior Banku ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (bez uwzględniania wyłączeń konsolidacyjnych). Dane Grupy Kapitałowej Pekao i Grupy Kapitałowej Alior Banku, uwzględniają efekt korekt z tytułu wyceny aktywów i zobowiązań do wartości godziwej na dzień obejmowania kontroli oraz ich późniejszego rozliczenia w czasie.

Aktywa	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Wartość firmy	693	693	-	-
Wartości niematerialne	2 017	2 009	387	390
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 313	1 572	1 225	1 458
Inne aktywa	173	111	89	48
Rzeczowe aktywa trwałe	1 881	1 706	713	744
Jednostki wyceniane metodą praw własności	50	48	-	-
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	13	14	-	2
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	1 218	930	47	41
Należności od klientów z tytułu kredytów	154 764	155 174	57 327	57 095
Pochodne instrumenty finansowe	12 243	15 369	574	544
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	99 816	84 829	18 020	17 162
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	83 866	67 167	5 356	7 195
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 402	16 594	12 534	9 896
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 548	1 068	130	71
Należności	3 447	5 976	2 060	2 663
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	10 285	12 681	2 922	2 551
Aktywa, razem	287 913	281 112	83 364	82 698

Kapitały i zobowiązania	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Kapitały				
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej	25 948	22 736	7 522	5 991
Kapitał podstawowy	263	263	1 306	1 306
Pozostałe kapitały	20 779	18 828	5 493	4 229
Niepodzielony wynik	4 906	3 645	723	456
Udziały niekontrolujące	11	12	-	-
Kapitały, razem	25 959	22 748	7 522	5 991
Zobowiązania				
Zobowiązania podporządkowane	2 786	2 789	1 163	1 164
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	8 166	10 338	1 537	752
Zobowiązania wobec banków	6 565	7 450	230	270
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	219 651	208 696	69 169	70 025
Instrumenty pochodne	13 332	18 698	1 291	1 935
Inne zobowiązania	9 908	9 023	2 210	2 274
Rezerwy	1 524	1 347	240	285
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	23	2	2
Zobowiązania, razem	261 954	258 364	75 842	76 707
Kapitały i zobowiązania, razem	287 913	281 112	83 364	82 698

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku	Grupa PZU	Wyłączenie danych Pekao	Wyłączenie danych Alior Banku	Eliminacja korekt konsolidacyj- nych	Grupa PZU bez Pekao i Alior Banku
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	1 300	-	-	(3)	1 297
Przychody z ubezpieczeń	13 002	-	-	-	13 002
Koszty usług ubezpieczenia	(11 702)	-	-	(3)	(11 705)
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	675	-	-	-	675
Alokacja składek reasekuracyjnych	(726)	-	-	-	(726)
Kwoty należne od reasekuratorów	1 402	-	-	-	1 402
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	(1)	-	-	-	(1)
Wynik z usług ubezpieczenia	1 975	-	-	(3)	1 972
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(875)	-	-	-	(875)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	13	-	-	-	13
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	13 526	(8 874)	(3 604)	101	1 149
Pozostałe przychody netto z inwestycji	289	(205)	(48)	(3)	33
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	367	9	(14)	-	362
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(797)	403	412	-	18
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	319	(174)	22	-	167
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 854	(1 392)	(413)	72	121
Koszty działania banków	(3 095)	2 281	905	(91)	-
Koszty odsetkowe	(4 486)	3 063	1 334	(32)	(121)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(1 516)	803	200	(40)	(553)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	7 574	(4 086)	(1 206)	4	2 286
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności	4	(3)	-	-	1
Zysk (strata) brutto	7 578	(4 089)	(1 206)	4	2 287
Podatek dochodowy	(1 742)	922	319	(1)	(502)
Zysk (strata) netto	5 836	(3 167)	(887)	3	1 785

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 roku (przezsztaltcone)	Grupa PZU	Wyłączenie danych Pekao	Wyłączenie danych Alior Banku	Eliminacja korekt konsolidacyjnych	Grupa PZU bez Pekao i Alior Banku
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	2 161	-	-	-	2 161
Przychody z ubezpieczeń	12 045	-	-	-	12 045
Koszty usług ubezpieczenia	(9 884)	-	-	-	(9 884)
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	(260)	-	-	-	(260)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(537)	-	-	-	(537)
Kwoty należne od reasekuratorów	277	-	-	-	277
Wynik z usług ubezpieczenia	1 901	-	-	-	1 901
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	231	-	-	-	231
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	18	-	-	-	18
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	8 482	(5 361)	(2 392)	84	813
Pozostałe przychody netto z inwestycji	(262)	(47)	399	(4)	86
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	(175)	8	(9)	-	(176)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(1 234)	656	474	-	(104)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	(43)	(1)	(411)	-	(455)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 886	(1 416)	(401)	68	137
Koszty działania banków	(2 693)	2 036	790	(133)	-
Koszty odsetkowe	(1 251)	676	515	(13)	(73)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 310)	1 427	439	(2)	(446)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 550	(2 022)	(596)	-	1 932
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(17)	(2)	-	-	(19)
Zysk (strata) brutto	4 533	(2 024)	(596)	-	1 913
Podatek dochodowy	(1 312)	631	194	-	(487)
Zysk (strata) netto	3 221	(1 393)	(402)	-	1 426

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022
Zysk netto	3 167	1 393	887	402
Inne całkowite dochody brutto	1 811	(3 196)	795	(1 216)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat	1 791	(3 130)	785	(1 222)
Wycena instrumentów dłużnych	587	(914)	126	(221)
Wycena należności od klientów z tytułu kredytów	4	(5)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	1	-
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	1 200	(2 211)	658	(1 001)
Niepodlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat	20	(66)	10	6
Wycena instrumentów kapitałowych	47	(83)	10	6
Zyski i straty aktuarialne związane z rezerwami pracowniczymi	(27)	17	-	-
Podatek ujęty w innych całkowitych dochodach	(344)	607	(151)	232
Dochody całkowite netto, razem	4 634	(1 196)	1 531	(582)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	15 028	4 212	623	(1 724)
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15 146)	(2 375)	(865)	1 126
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 207)	7 204	689	1 661
Przeptywy pieniężne netto, razem	(2 325)	9 041	447	1 063

Informacje o dywidendach	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia – 30 czerwca 2022
Data uchwalenia dywidendy	6 czerwca 2023	15 czerwca 2022	-	-
Dzień dywidendy	4 lipca 2023	25 lipca 2022	-	-
Dzień wypłaty dywidendy	18 lipca 2023	4 sierpnia 2022	-	-
Kwota dywidendy na akcję (w zł)	5,42	4,30	-	-
Wartość dywidendy przypadająca Grupie PZU	285	226	-	-
Wartość dywidendy przypadająca akcjonariuszom niekontrolującym	1 138	903	-	-

3. Struktura akcjonariatu

Według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego struktura akcjonariatu PZU z uwzględnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu PZU przedstawiała się następująco:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
1	Skarb Państwa	295 217 300	34,1875%
2	Fundusze zarządzane przez Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna ¹⁾	43 680 074	5,0584%
3	Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny ¹⁾	45 742 250	5,2972%
4	Pozostali akcjonariusze	478 883 376	55,4569%
Razem		863 523 000	100%

¹⁾ Liczba akcji posiadana przez fundusze na ZWZ PZU, które odbyło się 7 czerwca 2023 roku.

3.1 Wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta

5 stycznia 2023 roku PZU otrzymał zawiadomienie od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA, dotyczące zwiększenia udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów PZU powyżej 5% łącznie przez fundusze zarządzane przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne Allianz Polska SA, to jest Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny oraz Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, które posiadały łącznie 48 183 212 akcji PZU, stanowiących 5,5798% kapitału podstawowego i uprawniających do 5,5798% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

17 maja 2023 roku PZU otrzymał zawiadomienie od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA informujące, że 12 maja 2023 roku w wyniku likwidacji Drugiego Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego i przeniesienia jego aktywów do Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego, Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny posiadał 45 736 958 akcji PZU, stanowiących 5,2966% kapitału podstawowego i uprawniających do 5,2966% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

4. Kluczowy personel kierowniczy – Zarząd jednostki dominującej i Dyrektorzy Grupy PZU

4.1 Skład Zarządu jednostki dominującej

Od 1 stycznia 2023 roku w skład Zarządu PZU wchodzi:

- Beata Kozłowska – Chyła – Prezes Zarządu PZU;
- Ernest Bejda – Członek Zarządu PZU;
- Małgorzata Kot – Członek Zarządu PZU;
- Krzysztof Kozłowski – Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Kulik – Członek Zarządu PZU;
- Piotr Nowak – Członek Zarządu PZU;
- Maciej Rapkiewicz – Członek Zarządu PZU;
- Małgorzata Sadurska – Członek Zarządu PZU.

Do dnia podpisania skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu nie uległ zmianie.

4.2 Dyrektorzy Grupy PZU

Od 1 stycznia 2023 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Aleksandra Agatowska (PZU);
- Andrzej Jaworski (PZU);
- Krzysztof Kozłowski (PZU Życie);
- Bartłomiej Litwińczuk (PZU);
- Dorota Macieja (PZU);
- Sylwia Matusiak (PZU);
- Piotr Nowak (PZU Życie);
- Małgorzata Sadurska (PZU Życie).

Od 1 lutego 2023 roku Małgorzata Skibińska objęła stanowisko Dyrektora Grupy PZU w PZU i PZU Życie.

Od 6 czerwca 2023 roku Dominik Witek objął stanowisko Dyrektora Grupy PZU w PZU, Ernest Bejda w PZU Życie.

Od 6 czerwca 2023 roku do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Aleksandra Agatowska (PZU);
- Ernest Bejda (PZU Życie);
- Andrzej Jaworski (PZU);
- Krzysztof Kozłowski (PZU Życie);
- Bartłomiej Litwińczuk (PZU);
- Dorota Macieja (PZU);
- Sylwia Matusiak (PZU);
- Piotr Nowak (PZU Życie);
- Małgorzata Sadurska (PZU Życie);
- Małgorzata Skibińska (PZU i PZU Życie);
- Dominik Witek (PZU).

5. Rada Nadzorcza jednostki dominującej

1 stycznia 2023 roku w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Robert Jastrzębski – Przewodniczący Rady;
- Paweł Górecki – Wiceprzewodniczący Rady;
- Robert Śnitko – Sekretarz Rady;
- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Elżbieta Mączyńska – Ziemacka – Członek Rady;
- Krzysztof Opolski – Członek Rady;
- Radosław Sierpiński – Członek Rady;
- Piotr Wachowiak – Członek Rady;
- Józef Wierzbowski – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

7 czerwca 2023 roku ZWZ PZU powołało na nową kadencję Radę Nadzorczą PZU w następującym składzie:

- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Robert Jastrzębski – Członek Rady;
- Marcin Kubicza – Członek Rady;
- Elżbieta Mączyńska – Ziemacka – Członek Rady;
- Krzysztof Opolski – Członek Rady;
- Radosław Sierpiński – Członek Rady;
- Józef Wierzbowski – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

Jednocześnie z dniem odbycia ZWZ PZU, tj. z dniem 7 czerwca 2023 roku wygasły mandaty dwóch dotychczasowych członków Rady Nadzorczej PZU – Piotra Wachowiaka oraz Roberta Śnitko.

5 czerwca 2023 roku akcjonariusz PZU, Skarb Państwa, korzystając z uprawnień przewidzianego w § 20 ust. 7 statutu PZU powołał w skład Rady Nadzorczej PZU Pawła Góreckiego.

15 czerwca 2023 roku na Przewodniczącego Rady Nadzorczej PZU wybrano Roberta Jastrzębskiego, a funkcję wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej PZU powierzono Pawłowi Góreckiemu.

Od 15 czerwca 2023 roku do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Robert Jastrzębski – Przewodniczący Rady;
- Paweł Górecki – Wiceprzewodniczący Rady;
- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Marcin Kubicza – Członek Rady;
- Elżbieta Mączyńska – Ziemacka – Członek Rady;
- Krzysztof Opolski – Członek Rady;
- Radosław Sierpiński – Członek Rady;
- Józef Wierzbowski – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

6. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości i kluczowe szacunki i osądy

Szczegółowe zasady (politykę) rachunkowości oraz kluczowe szacunki i osądy zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2022 rok, za wyjątkiem kwestii związanych z wdrożeniem MSSF 17, które opisano w punkcie 6.1.

6.1 Wdrożenie MSSF 17

18 maja 2017 roku RMSR opublikowała standard MSSF 17 Umowy ubezpieczenia, który zastąpił MSSF 4 - Umowy ubezpieczeniowe, obowiązujący do końca 2022 roku.

Celem nowego standardu jest wprowadzenie zupełnie nowych, jednolitych zasad wyceny umów ubezpieczenia, zapewniających większą porównywalność sprawozdań pomiędzy różnymi ubezpieczycielami, a także dostarczenie szeregu nowych ujawnień na użytek odbiorców sprawozdań finansowych.

MSSF 17 wprowadza nowe zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawnień dla umów ubezpieczenia, umów reasekuracji oraz umów inwestycyjnych z uznaniowym udziałem w zyskach.

Nowy standard zakłada m. in., że:

- wbudowane instrumenty pochodne, wyodrębnione komponenty inwestycyjne oraz przyrzeczenie przekazania ubezpieczonemu wyodrębnionych towarów lub usług innych niż usługi objęte umową ubezpieczenia są oddzielone od umów ubezpieczenia i umów reasekuracji oraz rozliczone zgodnie z innymi odpowiednimi standardami;
- umowy ubezpieczenia i reasekuracji są dzielone na grupy, na poziomie których następuje wycena;
- model wyceny grup umów zgodnie z MSSF 17 opiera się o szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą i przeszłą usługą przypisaną do grupy, oraz o marżę kontraktową, reprezentującą niewypracowany zysk;
- zysk z grupy umów ubezpieczenia jest rozliczany w każdym okresie, w którym świadczona jest usługa ubezpieczeniowa. Jeżeli oczekuje się, że grupa umów będzie rodzić obciążenia w pozostałym okresie ubezpieczenia, strata jest rozpoznawana natychmiast w wyniku.

Dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej agreguje się portfele umów ubezpieczenia oraz portfele umów reasekuracji i prezentuje osobno portfele:

- umów ubezpieczenia stanowiące aktywo;
- umów reasekuracji stanowiące aktywo;
- umów ubezpieczenia stanowiące zobowiązanie;
- umów reasekuracji stanowiące zobowiązanie.

Struktura prezentacji w ramach skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów uległa znaczącej zmianie. Zgodnie z MSSF 4 raportowane były m. in. składka przypisana, koszty i świadczenia poniesione w okresie, zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia.

Zgodnie z MSSF 17 Jednostka odrębnie prezentuje następujące pozycje:

- przychody z ubezpieczeń;
- koszty usług ubezpieczenia;
- przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji;
- przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczeń.

Najistotniejszą część zysku z działalności operacyjnej dla działalności ubezpieczeniowej Grupy PZU składa się z wyniku z usług ubezpieczenia. Zgodnie z MSSF 17 wynik z usług ubezpieczenia obejmuje:

- kwotę przychodów z ubezpieczenia, która odpowiada wynagrodzeniu, do którego Grupa PZU jest uprawniona w zamian za usługi świadczone w danym okresie, oraz

- kwotę kosztów usług ubezpieczenia, na którą składają się poniesione odszkodowania, amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, zmiany związane z przeszłą usługą oraz straty na grupach umów rodzących obciążenia.

Szczegółowe zasady rachunkowości, szacunki stosowane do wyceny umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, a także zastosowane podejście w zakresie przygotowywania ujawnień zaprezentowano w punkcie 6.1.2.

6.1.1. Dzień przejścia

Grupa PZU zastosowała MSSF 17 Umowy ubezpieczenia po raz pierwszy do skonsolidowanych sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się od 1 stycznia 2023 roku.

Ze względu na konieczność przygotowania danych porównawczych, przyjmuje się jako dzień przejścia na nowy standard 1 stycznia 2022 roku.

Na dzień przejścia Grupa PZU:

- usunęła ze sprawozdania z sytuacji finansowej wszelkie istniejące salda, które nie istniałyby, gdyby MSSF 17 miał zawsze zastosowanie. Obejmowały one rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, niektóre odroczone koszty akwizycji umów ubezpieczeniowych, należności i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, rezerwy na opłaty, które można przypisać do istniejących umów ubezpieczeniowych, które zgodnie z MSSF 17, są uwzględniane w wycenie umów ubezpieczeniowych;
- zidentyfikowała, ujęła i wyceniła każdą grupę umów ubezpieczeniowych zgodnie z jedną z trzech metod opisanych poniżej;
- ujęła wszelkie wynikające z tego różnice netto w skonsolidowanym kapitale własnym.

Standard umożliwia zastosowanie 3 metod na potrzeby dokonania wycen umów ubezpieczenia i umów reasekuracji biernej na dzień przejścia:

- pełne podejście retrospektywne – metoda, w której jednostka dokonuje wyceny grup umów ubezpieczenia tak, jakby standard był stosowany od momentu początkowego ujęcia dla tych umów;
- zmodyfikowane podejście retrospektywne – metoda, która pozwala stosować uproszczenia w metodzie FRA, jeśli pełne jej zastosowanie jest niewykonalne w praktyce;
- podejście oparte na wartości godziwej – metoda, która jest dozwolona, jeśli niewykonalna w praktyce jest metoda FRA i gdy jednostka podjęła decyzję, że nie będzie stosowała metody MRA.

Grupa PZU wykorzystwała wszystkie trzy metody w zależności od dostępności danych historycznych. Dla wszystkich grup umów w ubezpieczeniach majątkowych wykorzystano metodę w pełni retrospektywną, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu zaistniałych szkód sprzed 1993 roku, dla których zastosowano podejście oparte na wartości godziwej. Dla grup umów w ubezpieczeniach na życie zastosowano podejście przedstawione w poniższej tabeli:

Data rozpoznania umowy	Metoda
Rok 2019 lub późniejszy	<ul style="list-style-type: none"> Pełne podejście retrospektywne dla kontraktów innych niż <i>unit-linked</i> Podejście oparte na wartości godziwej dla kontraktów typu <i>unit-linked</i>
2015-2018	<ul style="list-style-type: none"> Pełne podejście retrospektywne dla ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych Podejście oparte na wartości godziwej dla kontraktów typu <i>unit-linked</i> Zmodyfikowane podejście retrospektywne dla pozostałych kontraktów
Rok 2014 i wcześniejsze	<ul style="list-style-type: none"> Zmodyfikowane podejście retrospektywne dla ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych oraz ubezpieczeń tradycyjnych Podejście oparte na wartości godziwej dla kontraktów typu <i>unit-linked</i> oraz ubezpieczeń rentowych i jednostkowych ubezpieczeń na życie (JUŻ)

6.1.1.1. Pełne podejście retrospektywne

Zgodnie z zapisami MSSF 17 pkt C3, Grupa PZU zastosowała pełne podejście retrospektywne, chyba że było to niewykonalne w praktyce. Grupa PZU określiła, że zastosowanie standardu jest niewykonalne w praktyce w rozumieniu paragrafu 5 Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 8 tj. zastosowanie standardu jest niewykonalne w praktyce, gdy jednostka nie może zastosować go, mimo podjęcia wszelkich racjonalnych wysiłków i czynności, aby to uczynić. Dla konkretnego, minionego

okresu jednostka nie jest w stanie wprowadzić zmian zasad (polityki) rachunkowości lub dokonać retrospektywnego przekształcenia danych, jeśli:

- skutek retrospektywnego podejścia nie jest możliwy do ustalenia;
- retrospektywne zastosowanie zasad bądź retrospektywne przekształcenie danych wymaga dokonania założeń co do intencji kierownictwa we wskazanym okresie; lub
- retrospektywne zastosowanie zasad bądź retrospektywne przekształcenie danych wymaga dokonania istotnych szacunków, a niemożliwe jest obiektywne wyodrębnienie z posiadanych informacji takich informacji na temat szacunków, które:
  - potwierdzają warunki według stanu na dzień, na który wartości te mają być ujęte, wycenione lub ujawnione;
  - mogłyby być dostępne w momencie, gdy sprawozdania finansowe tego okresu zostały zatwierdzone do publikacji.

W przypadku tych części działalności, dla których zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego było niewykonalne (np. dane nie zostały zgromadzone w wymaganej rozdzielczości, miały miejsce zmiany w systemach IT uniemożliwiające przygotowanie odpowiednich danych oraz miały miejsce głębokie zmiany w modelach aktuarialnych, w praktyce niemożliwe do zaimplementowania wstecznego) Grupa PZU zastosowała uproszczenia dopuszczone przez standard.

6.1.1.2. Podejścia uproszczone

W przypadkach, gdy zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego zostało ocenione jako niewykonalne w praktyce, Grupa PZU wykorzystuje zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście oparte na wartości godziwej, a wybór podejścia dokonywany jest indywidualnie dla każdej grupy umów. Przy wyborze brane pod uwagę są takie czynniki jak dostępność danych historycznych i materialność.

W tabeli poniżej zaprezentowano uproszczenia dozwolone przez MSSF 17, które zostały zastosowane przez Grupę PZU:

Opis uproszczenia	Przyjęte podejście
Ocena grup umów przy wykorzystaniu informacji dostępnych na moment daty przejścia, zamiast na moment zawarcia umowy	W zakresie, w jakim Grupa PZU nie posiadała racjonalnych i udokumentowanych informacji, które pozwoliłyby na zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego, podjęto decyzje dotyczące następujących kwestii, korzystając z racjonalnych i udokumentowanych informacji dostępnych w dniu przejścia na nowy standard, zamiast z informacji dostępnych na moment początkowego ujęcia: <ul style="list-style-type: none"> • Sposób identyfikowania grup umów ubezpieczenia; • ocena czy umowa ubezpieczenia odpowiada definicji umowy ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach.
Niestosowanie przepisów pkt. 22 w celu dokonania podziału grup na te, które nie uwzględniają umów zawartych w odstępach większych niż roczne	Dla części grup umów, dla których Grupa PZU wykorzystwała zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście oparte na wartości godziwej, uwzględniono w ramach grup umowy zawarte w odstępach większych niż roczne.
Wykorzystanie historycznych przepływów pieniężnych przy określeniu marży kontraktowej	W zakresie, w jakim Grupa PZU nie posiadała racjonalnych i udokumentowanych informacji, które pozwoliłyby na zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego, oszacowano przyszłe przepływy pieniężne na dzień początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia jako kwotę przyszłych przepływów pieniężnych na dzień przejścia (lub na wcześniejszy dzień, jeżeli przyszłe przepływy pieniężne na wcześniejszy dzień można było określić retrospektywnie), skorygowaną o przepływy pieniężne, o których wiadomo, że miały miejsce między dniem początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia, a dniem przejścia (lub wcześniejszym dniem).
Uproszczone wyliczenie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w dniu początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia	Dla grup umów, dla których wykorzystano zmodyfikowane podejście retrospektywne, w zakresie, w jakim Grupa PZU nie posiadała racjonalnych i udokumentowanych informacji, które pozwoliłyby jej zastosować pełne podejście retrospektywne, określono korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w dniu początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia (lub później), korygując korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego na dzień przejścia o przewidywane uwolnienie ryzyka przed dniem przejścia. Przewidywane uwolnienie ryzyka określono odnosząc się do ryzyka, jakie uwolniono w przypadku podobnych umów ubezpieczenia zawartych przez Grupę PZU na dzień przejścia.
Podział przychodów lub kosztów finansowych na kwoty uwzględnione w wyniku finansowym i na kwoty uwzględnione w innych całkowitych dochodach	Dla części grup umów, dla których Grupa PZU wykorzystwała zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście oparte na wartości godziwej, PZU skumulowaną kwotę przychodów lub kosztów finansowych z ubezpieczeń ujętą w innych całkowitych dochodach w dniu przejścia określono jako zero.

Zmodyfikowane podejście retrospektywne

W przypadkach gdy zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego jest niewykonalne w praktyce, zapisy MSSF 17 umożliwiają zastosowanie modyfikacji tego podejścia, tak zwane zmodyfikowane podejście retrospektywne, w celu osiągnięcia wyniku możliwie najbliższego do wyniku pełnego podejścia retrospektywnego. Modyfikacje dozwolone przez standard obejmują obszary oceny umów lub grup umów ubezpieczenia, których dokonano by na dzień rozpoczęcia trwania lub początkowego ujęcia, oszacowania kwot związanych z marżą kontraktową lub komponentem straty, oraz oszacowania kosztów lub przychodów finansowych z ubezpieczeń.

Zmodyfikowane podejście retrospektywne zostało zastosowane przez Grupę PZU jedynie dla grup umów bez bezpośredniego udziału w zyskach. Dla grup umów z bezpośrednim udziałem w zysku, dla których zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego było niewykonalne w praktyce, Grupa PZU zastosowała podejście oparte na wartości godziwej.

W dopuszczalnych przez MSSF 17 przypadkach oraz gdy Grupa PZU uznała stosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego za zasadne, użyte zostały następujące modyfikacje podejścia w pełni retrospektywnego:

- użycie historycznych przepływów pieniężnych oraz wiarygodnych oszacowań historycznych przepływów pieniężnych w celu oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych oraz marży kontraktowej lub komponentu straty na dzień początkowego ujęcia grupy umów dla grup umów ubezpieczenia niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach;
- oszacowanie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w dniu początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia oraz uwolnienia ryzyka przed dniem przejścia w oparciu o informacje dostępne na dzień przejścia. Informacje użyte do tych oszacowań to między innymi kalibracja korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego na dzień przejścia, oszacowanie przepływów pieniężnych na dzień początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia oraz dane historyczne dostępne na dzień przejścia;
- połączenie grup umów zawartych w odstępach większych niż roczne.

Przy oszacowaniach za pomocą zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego Grupa PZU nie stosowała dopuszczalnych przez MSSF 17 modyfikacji związanych z wyznaczaniem stóp dyskonta.

Przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego Grupa PZU korzystała z racjonalnych i udokumentowanych informacji, przy maksymalnym możliwym wykorzystaniu danych dostępnych bez nadmiernego kosztu i wysiłku, które Grupa PZU wykorzystywałaby w podejściu w pełni retrospektywnym.

Podejście oparte na wartości godziwej

Grupa PZU zastosowała podejście do wyceny oparte na wartości godziwej w okresie przejściowym dla:

- produktów rentowych oraz tradycyjnych zawartych przed 1993 rokiem, dla których nie istnieją racjonalne i udokumentowane informacje dostępne bez nadmiernych kosztów lub wysiłków, które pozwoliłyby na przeprowadzenie obliczeń zgodnie ze zmodyfikowanym podejściem retrospektywnym;
- produktów typu *unit-linked*, dla których zastosowanie MRA lub FRA wiązałoby się z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem, niewspółmiernymi z poziomem potencjalnego zniekształcenia raportowanych wartości, które uznaje się za nieistotne.

Dla umów, gdzie zastosowano podejście oparte na wartości godziwej, Grupa PZU ustaliła wysokość CSM na dzień przejścia, jako różnicę między wartością godziwą zobowiązania z tytułu pozostałej ochrony ubezpieczeniowej a przepływami pieniężnymi z tytułu zobowiązań wycenionymi na ten dzień. Przy ustalaniu wartości godziwej Grupa PZU zastosowała wymogi MSSF 13 "Ustalanie wartości godziwej", z wyjątkiem wymogu, że wartość godziwa zobowiązania finansowego z możliwością płatności na żądanie (np. depozyt na żądanie) nie może być mniejsza niż kwota płatna na żądanie, zdyskontowana od momentu pierwszej daty, kiedy kwota może być zażądana do wypłaty.

Grupa PZU połączyła umowy wystawione w odstępie dłuższym niż jeden rok przy określaniu grup umów ubezpieczeniowych zgodnie z podejściem do wartości godziwej na dzień przejścia, ponieważ nie posiadała racjonalnych i udokumentowanych informacji pozwalających na podział na grupy, które zawierają wyłącznie umowy zawarte w ciągu roku.

Stosując podejście oparte na wartości godziwej, Grupa PZU wykorzystwała racjonalne i wiarygodne informacje dostępne na dzień przejścia, aby:

- zidentyfikować grupy umów ubezpieczenia;
- określić czy umowy ubezpieczenia spełniają definicję umowy ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach;
- zidentyfikować wszelkie uznaniowe przepływy pieniężne dla umów ubezpieczeniowych niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach.

Grupa PZU zastosowała metodę dochodową do wyceny wartości godziwej umów ubezpieczeniowych na dzień przejścia.

Do wyceny wartości godziwej umów ubezpieczenia na dzień przejścia według wymogów MSSF13 Grupa PZU zastosowała metodę dochodową z zastosowaniem dyskontowania przepływów pieniężnych. Podejście to jest co do zasady spójne z podejściem do wyceny przepływów pieniężnych z realizacji umów, zgodnie z wytycznymi standardu MSSF 17. Różnice dotyczą podejścia do wyceny korekty z tytułu ryzyka niefinansowego – poprzez uwzględnienie wyższego kosztu kapitału (obowiązującego w Grupie PZU i wyznaczonego modelem CAPM (Capital Asset Pricing Model) w metodzie dochodowej).

6.1.1.3. Dyskontowanie przepływów pieniężnych

Na potrzeby wyznaczania krzywych dyskontowych do wyceny zobowiązań dla okresów od 31 grudnia 2015 roku Grupa PZU wykorzystuje stopy dyskontowe wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA, natomiast dla okresów wcześniejszych, czyli lat poprzedzających wdrożenie dyrektywy Wypłacalność II Grupa PZU wyznaczyła historyczne krzywe stóp dyskontowych na podstawie danych rynkowych o obligacjach oraz oceny dostępności niepłynnych aktywów na rynku. Dodatkowo, dla okresów przed 2015 rokiem krzywe dyskontowe obniżono o korektę z tytułu ryzyka kredytowego, wynoszącą 10 punktów bazowych, spójnie z metodyką EIOPA. Przy stosowaniu stóp dyskonta uwzględnia się także ocenę płynności zobowiązań danego produktu. Premia za niepłynność jest wyznaczana na podstawie danych rynkowych i charakterystyk płynnościowych poszczególnych grup umów ubezpieczenia.

6.1.1.4. Wpływ zastosowania MSSF 17 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 1 stycznia 2022 roku

Aktywa na 1 stycznia 2022	Wg MSSF 4	Reklasyfikacje	Różnica w wycenie aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji	Ujęcie CSM	Ujęcie RA	Wg MSSF 17	
Wartość firmy	2 778	-	-	-	-	2 778	Wartość firmy
Wartości niematerialne	3 403	-	-	-	-	3 403	Wartości niematerialne
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 058	-	19	-	-	3 077	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Inne aktywa	633	(234)	(68)	-	-	331	Inne aktywa
	nd.	-	246	(187)	-	59	Aktywa z tytułu umów ubezpieczenia
	nd.	1 535	(172)	-	176	1 539	Aktywa z tytułu umów reasekuracji
Odroczone koszty akwizycji	1 573	(1 573)	-	-	-	nd.	
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	2 540	(2 540)	-	-	-	nd.	
Rzeczowe aktywa trwałe	4 144	-	-	-	-	4 144	Rzeczowe aktywa trwałe
Nieruchomości inwestycyjne	2 773	-	-	-	-	2 773	Nieruchomości inwestycyjne
Jednostki wyceniane metodą praw własności	93	-	-	-	-	93	Jednostki wyceniane metodą praw własności
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	1 336	-	-	-	-	1 336	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	643	-	-	-	-	643	Aktywa przeznaczone do sprzedaży
Należności od klientów z tytułu kredytów	215 008	-	-	-	-	215 008	Należności od klientów z tytułu kredytów
Pochodne instrumenty finansowe	8 328	-	-	-	-	8 328	Pochodne instrumenty finansowe
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	136 954	-	-	-	-	136 954	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	82 893	-	-	-	-	82 893	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	44 896	-	-	-	-	44 896	Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9 165	-	-	-	-	9 165	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności	9 418	(2 636)	-	-	-	6 782	Należności
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	9 447	-	-	-	-	9 447	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych
Aktywa, razem	402 129	(5 448)	25	(187)	176	396 695	Aktywa, razem

Kapitały i zobowiązania na 1 stycznia 2022	Wg MSSF4	Reklasyfikacje	Różnica w wycenie aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji	Ujęcie CSM	Ujęcie RA	Wg MSSF17	
Kapitały							Kapitały
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej	17 080	-	13 851	(7 778)	(1 024)	22 129	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej
Kapitał podstawowy	86	-	-	-	-	86	Kapitał podstawowy
Pozostałe kapitały	14 343	-	(694)	-	-	13 649	Pozostałe kapitały
Niepodzielony wynik	2 651	-	14 545	(7 778)	(1 024)	8 394	Niepodzielony wynik
Udziały niekontrolujące	22 914	-	-	-	-	22 914	Udziały niekontrolujące
Kapitały, razem	39 994	-	13 851	(7 778)	(1 024)	45 043	Kapitały, razem
Zobowiązania							Zobowiązania
	nd.	46 862	(15 090)	7 591	1 203	40 566	Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia
	nd.	16	15	-	(3)	28	Zobowiązania z tytułu umów reasekuracji
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	50 173	(50 173)	-	-	-	nd.	Rezerwy
Zobowiązania podporządkowane	6 274	-	-	-	-	6 274	Zobowiązania podporządkowane
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	5 940	-	-	-	-	5 940	Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych
Zobowiązania wobec banków	7 470	-	-	-	-	7 470	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	265 155	-	-	-	-	265 155	Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów
Pochodne instrumenty finansowe	11 880	-	-	-	-	11 880	Pochodne instrumenty finansowe
Inne zobowiązania	13 203	(2 125)	75	-	-	11 153	Inne zobowiązania
Rezerwy	1 206	-	-	-	-	1 206	Rezerwy
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	806	(28)	1 174	-	-	1 952	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Zobowiązania związane z aktywami zakwalifikowanymi do sprzedaży	28	-	-	-	-	28	Zobowiązania związane z aktywami zakwalifikowanymi do sprzedaży
Zobowiązania, razem	362 135	(5 448)	(13 826)	7 591	1 200	351 652	Zobowiązania, razem
Kapitały i zobowiązania, razem	402 129	(5 448)	25	(187)	176	396 695	Kapitały i zobowiązania, razem

W kolejnych kolumnach tabeli prezentującej wpływ zastosowania MSSF 17 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 1 stycznia 2022 roku ujęto odpowiednio:

- „Reklasyfikacje” – przedstawiają przeniesienia sald wycenionych wg MSSF 4 z pozycji, w których były prezentowane w dotychczasowym układzie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, sporządzanym zgodnie z MSSF 4, do nowych pozycji wymaganych przez MSSF 17 – „Aktywa z tytułu umów ubezpieczenia”, „Aktywa z tytułu umów reasekuracji”, „Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia”, „Zobowiązania z tytułu umów reasekuracji”. Zmiana sumy bilansowej w tej kolumnie wynika z faktu przeniesienia części sald (np. odroczonego kosztów akwizycji, rozliczeń międzyokresowych, czy należności ubezpieczeniowych) z aktywów do zobowiązań. Reklasyfikacje nie wpływają na skonsolidowane kapitały własne Grupy PZU;
- „Różnica w wycenie aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji” – przedstawia efekt zmiany wyceny poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań w wyniku zastosowania MSSF 17. Największa część różnicy dotyczy zastosowania podejścia najlepszego oszacowania (ang. BEL – *best estimate liability*) wraz z dyskontem na bazie bieżących stóp procentowych w odróżnieniu do podejścia stosowanego do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF 4 – różnica w wycenie aktywów i zobowiązań na 1 stycznia 2022 roku spowodowała wzrost skonsolidowanych kapitałów własnych Grupy PZU o 13 851 mln zł;
- „Ujęcie CSM” – przedstawia wartości przyszłych zysków z tytułu umów ubezpieczeniowych wycenianych metodami GMM i VFA rozpoznanych na 1 stycznia 2022 roku. Ujęcie CSM obniżyło skonsolidowane kapitały własne Grupy PZU o 7 778 mln zł;
- „Ujęcie RA” – przedstawia wartości korekty z tytułu ryzyka niefinansowego z tytułu niepewności przepływów pieniężnych. Ujęcie RA na 1 stycznia 2022 roku spowodowało obniżenie skonsolidowanych kapitałów własnych Grupy PZU o 1 024 mln zł.

Łączny wpływ zastosowania MSSF 17 na skonsolidowane kapitały własne Grupy PZU na 1 stycznia 2022 roku wyniósł 5 049 mln zł. W szczególności wynikał on ze zmiany podejścia w wycenie zobowiązań z tytułu umów ubezpieczeniowych i umów reasekuracji zgodnie z wymogami MSSF 17. Nowy standard daje możliwość rozpoznania części różnicy w wycenie zobowiązań jako wartość zmniejszającą skumulowane inne całkowite dochody o 694 mln zł. Jest to wynikiem spadków historycznych stóp procentowych. Zastosowane stopy dyskontowe z momentu początkowego ujęcia (tzw. stopy *locked-in*, będące stopami z okresu zawarcia polisy lub zdarzenia szkody) były w większości wyższe niż stopy wolne od ryzyka na 1 stycznia 2022 roku.

Na 31 grudnia 2022 roku wpływ zastosowania MSSF 17 na kapitały własne w porównaniu do stanu na 1 stycznia 2022 roku wzrósł ze względu na znaczny wzrost stóp procentowych wolnych od ryzyka w 2022 roku.

6.1.2. Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji

W poniższej tabeli zaprezentowano kluczowe decyzje podjęte przez Grupę PZU w zakresie wyboru polityki rachunkowości na potrzeby wyceny zgodnej z MSSF 17.

Wybór polityki rachunkowości	Decyzja Grupy PZU	Uzasadnienie
Metoda wyznaczania krzywych dyskontowych	Domyślnie krzywe wyznaczone w podejściu oddolnym (<i>bottom-up approach</i>). W uzasadnionych przypadkach Grupa PZU dopuszcza jednak stosowanie podejścia odgórnego (<i>top-down</i>).	Podejście przyjęte w celu zachowania spójności z metodyką dyskontowania w ramach Wyłączalności II.
Ujmowanie przychodów lub kosztów finansowych	Dla produktów innych niż <i>unit-linked</i> przychody i koszty finansowe dzielone są pomiędzy wynik finansowy oraz inne całkowite dochody. Dla produktów <i>unit-linked</i> przychody i koszty finansowe uwzględnione są w całości w wyniku finansowym.	Decyzję podjęto w celu ograniczenia zmienności wyniku finansowego oraz zachowania możliwie największej spójności podejścia w wycenie zobowiązań z podejściem używanym w wycenie aktywów.
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	W zależności od charakteru danego ryzyka korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego wyznaczana jest metodą VaR lub techniką opartą o metodę kosztu kapitału.	Decyzję co do metody wyceny podjęto w oparciu o charakterystykę profilu ryzyka danego portfela, o którym mowa w punkcie 6.1.2.1, w celu możliwie najlepszego odzwierciedlenia niepewności wyceny związanej z ryzykiem niefinansowym.

Wybór polityki rachunkowości	Decyzja Grupy PZU	Uzasadnienie
Grupowanie kontraktów	<p>W przypadku ubezpieczeń na życie Grupa PZU zdecydowała się na podział umów na grupy, które zawierają umowy zawarte w ciągu roku ("kohorty roczne").</p> <p>W przypadku ubezpieczeń majątkowych Grupa PZU zdecydowała się na podział umów na grupy, które zawierają umowy zawarte w ciągu kwartału („kohorty kwartalne”).</p>	Grupa PZU uznała, że dla długoterminowych umów ubezpieczeń życiowych wprowadzenie okresu krótszego niż rok będzie prowadziło do nadmiernej komplikacji (utrzymywanie dużo więcej danych), co nie byłoby współmierne z korzyściami. Natomiast dla ubezpieczeń majątkowych, w większości krótkoterminowych, podział na kohorty kwartalne umożliwi dokładniejszą ocenę rentowności w sytuacjach zmiany taryf w ciągu roku.
Wpływ szacunków księgowych dokonywanych w śródrocznych sprawozdaniach finansowych	Grupa PZU zdecydowała się na zmianę sposobu traktowania szacunków księgowych dokonanych w poprzednich śródrocznych sprawozdaniach finansowych przy stosowaniu MSSF 17 w kolejnych śródrocznych sprawozdaniach finansowych i w rocznym okresie sprawozdawczym (tak zwane raportowanie <i>year-to-date</i>).	Spójność z dotychczasowym raportowaniem według MSSF 4 oraz z raportowaniem w innych standardach rachunkowości.

6.1.2.1. Identyfikacja oraz agregacja umów ubezpieczenia

W celu identyfikacji umów ubezpieczenia oraz reasekuracji czynnej będących w zakresie MSSF 17 Grupa PZU weryfikuje, czy w ramach danej umowy jednostka przyjmuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe od posiadacza polisy i zobowiązuje się do zrekompensowania posiadaczowi polisy niekorzystnego efektu określonego jako niepewne przyszłe zdarzenie ubezpieczeniowe.

Na potrzeby wyceny zobowiązań, umowy ubezpieczenia agreguje się do tzw. grup umów ubezpieczenia. Celem tej agregacji jest zapewnienie, aby zyski były rozpoznawane w czasie proporcjonalnie do świadczonych usług ubezpieczeniowych, a straty ujmowane niezwłocznie w momencie, w którym jednostka oceni, że zawarta umowa rodzi obciążenie. Kompensowanie zysków i strat pomiędzy zidentyfikowanymi grupami umów ubezpieczenia jest niedozwolone. Grupowanie umów ubezpieczenia następuje w momencie początkowego ujęcia i zgodnie z MSSF 17 Grupa PZU nie dokonuje ponownej oceny grup w kolejnych okresach, chyba że zajdą przesłanki do zaprzestania ujmowania określone w MSSF 17, związane z modyfikacją umowy ubezpieczenia, powodujące rozpoznanie nowej umowy. Umowy ubezpieczenia są agregowane do grup umów ubezpieczenia z uwzględnieniem następujących trzech wymiarów:

- portfela – umowy o podobnej charakterystyce ryzyka i zarządzane wspólnie;
- rentowności – umowy przynależące do tej samej grupy rentowności - jednej z trzech zdefiniowanych przez standard MSSF 17:
  - grupy umów rodzących obciążenia w momencie początkowego ujęcia;
  - grupy umów, w przypadku których w momencie początkowego ujęcia nie istnieje znaczące prawdopodobieństwo, że w późniejszym okresie staną się one umowami rodzącymi obciążenia;
  - grupy pozostałych umów należących do portfela;
- kohorty – umowy zawarte w odstępie nie dłuższym niż jeden rok.

W Grupie PZU podział portfela na grupy umów ubezpieczenia ustalono z uwzględnieniem powyższych wymiarów w następujący sposób:

- w wymiarze portfela:
  - na podstawie charakterystyki ryzyka poszczególnych umów ubezpieczenia oraz na podstawie istniejących procesów zarządzania portfelem ubezpieczeniowym;
- w wymiarze rentowności:
  - dla ubezpieczeń życiowych – na poziomie pojedynczej umowy poprzez dokonanie wyceny danej umowy ubezpieczenia;
  - dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych – wszystkie umowy są traktowane jako zyskowe, chyba że zaistnieją fakty lub okoliczności, które wskazują na ich nierentowność. Ocena rentowności jest dokonywana na poziomie portfela MSSF 17, przy czym dopuszczane jest przeniesienie oceny na poziom kohort z danego kwartału lub roku;

- w wymiarze kohorty:
  - podjęto decyzję o zastosowaniu kohort rocznych dla ubezpieczeń życiowych oraz kohort kwartalnych dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych, co umożliwi dokładniejsze przyporządkowanie umów ubezpieczeniowych do kategorii rentowności na potrzeby wyceny zobowiązań.

Umowy ubezpieczenia mogą zawierać jeden lub więcej komponentów, które byłyby objęte zakresem innego MSSF, gdyby stanowiły odrębne umowy. Takimi komponentami mogą być:

- instrumenty pochodne wbudowane w kontrakt, których cechy ekonomiczne i ryzyko nie są ściśle związane z charakterystyką ekonomiczną i ryzykiem umowy zasadniczej, których warunki umowy nie odpowiadałyby definicji umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji jako samodzielnego instrumentu;
- wyodrębnione komponenty inwestycyjne, które nie są w dużym stopniu powiązane z komponentami ubezpieczeniowymi i w odniesieniu do których umowy na równoważnych warunkach są sprzedawane lub mogłyby być sprzedawane oddzielnie na tym samym rynku lub w tej samej jurysdykcji, przez podmioty wystawiające umowy ubezpieczenia lub przez inne podmioty;
- przyrzeczenia przeniesienia wyodrębnionych towarów lub usług innych niż usługi objęte umową ubezpieczenia na rzecz ubezpieczonego.

Grupa PZU przeanalizowała, czy w ramach oferowanych produktów występują umowy ubezpieczenia zawierające jeden lub więcej z powyższych komponentów. W wyniku analizy Grupa PZU uznała, że nie oferuje produktów z komponentami stanowiącymi odrębne umowy, które byłyby objęte zakresem innego MSSF.

6.1.2.2. Granice umowy

Wycena umowy ubezpieczenia obejmuje wyłącznie przepływy pieniężne mieszczące się w granicach umowy. Granica umowy oddziela przyszłe przepływy pieniężne związane z istniejącymi umowami ubezpieczenia od przepływów pieniężnych związanych z przyszłymi umowami ubezpieczenia, które nie zostały jeszcze zawarte.

Grupa PZU określa, że datą rozpoczęcia granicy umowy jest data początkowego ujęcia umowy ubezpieczenia. Datę początkowego ujęcia zawartych umów definiuje się jako najwcześniejszą z następujących dat:

- początek okresu świadczenia usług przez grupę umów;
- termin, w którym pierwsza płatność od ubezpieczonego w grupie staje się wymagalna;
- w przypadku grupy umów rodzących obciążenia – termin, w którym grupa staje się grupą rodzącą obciążenia.

Grupa PZU określa, że koniec granicy umowy ma miejsce, gdy Grupa PZU nie może zobowiązać ubezpieczonego do zapłacenia składek lub na Grupie PZU nie ciąży istotny obowiązek świadczenia usług objętych umową ubezpieczenia na rzecz ubezpieczonego. Istotny obowiązek świadczenia usług wygasa, gdy:

- istnieje w praktyce możliwość ponownej oceny ryzyka w odniesieniu do danego ubezpieczonego i w rezultacie można ustalić cenę lub poziom świadczeń, które w pełni odzwierciedlają to ryzyko (ocena na poziomie indywidualnego ubezpieczonego); lub
- spełnione są oba poniższe kryteria:
  - istnieje w praktyce możliwość ponownej oceny ryzyka związanego z portfelem umów ubezpieczenia, który zawiera daną umowę i w rezultacie można ustalić cenę lub poziom świadczeń, które w pełni odzwierciedlają ryzyko związane z tym portfelem (ocena na poziomie portfela); oraz
  - wycena składek do dnia ponownej oceny ryzyka nie uwzględnia ryzyka związanego z okresami po dacie ponownej oceny.

W Grupie PZU podejście do granicy umowy, poza nielicznymi wyjątkami, jest spójne z określeniem końca umowy wskazanym w umowie ubezpieczenia jako dokumencie prawnym. Wyjątkiem są granice umowy zastosowane dla umów dodatkowych w ubezpieczeniach na życie. Z formalnego punktu widzenia w większości są to umowy roczne odnawialne. Na potrzeby wyceny wg MSSF 17 umowy dodatkowe ujmowane i wyceniane są razem z umowami głównymi, o ile nie oceniono, że umowa dodatkowa stanowi odrębny kontrakt ubezpieczeniowy i powinna być wydzielona z kontraktu głównego. Umowy obejmujące dodatkowe ryzyka powiązane z umową główną są modelowane z uwzględnieniem odnowień, a granice kontraktów dla umów dodatkowych odpowiadają granicom umów głównych. W przypadku ubezpieczeń typu *unit-linked* na potrzeby wyceny zgodnie z MSSF 17

w produktach ze składką regularną koniec granicy ma miejsce, gdy na Grupie PZU nie ciąży istotny obowiązek świadczenia usług objętych umową ubezpieczenia na rzecz ubezpieczonego, co w praktyce oznacza ujęcie wszystkich prognozowanych przyszłych przepływów w wycenie zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia.

6.1.2.3. Modyfikacja umowy ubezpieczenia

Modyfikacja umowy ubezpieczenia zmienia pierwotne warunki umowy w drodze porozumienia między stronami umowy lub w wyniku zmiany przepisów. Różni się ona od zmiany wynikającej z wykonania przez którąkolwiek ze stron umowy prawa, które jest częścią pierwotnych warunków umowy.

Jeżeli warunki umowy ubezpieczenia zostaną zmodyfikowane w taki sposób, że spełniony jest co najmniej jeden z warunków wymienionych poniżej, wówczas Grupa PZU zaprzestaje ujmować pierwotną umowę, zaś zmodyfikowaną umowę ujmuje jako nową umowę. Warunki modyfikacji umowy prowadzące do zaprzestania przez Grupę PZU jej ujmowania są następujące:

- umowa nie wchodzi już w zakres MSSF 17;
- umowa musi być podzielona na inne komponenty;
- umowa ma zasadniczo odmienną granicę umowy;
- umowa musi być włączona do innej grupy umów;
- umowa spełnia definicję umowy ubezpieczenia zawierającej bezpośredni udział w zyskach, podczas gdy pierwotna umowa nie spełniała tej definicji lub odwrotnie;
- umowa nie spełnia już kryteriów kwalifikacyjnych pozwalających na stosowanie podejścia PAA, podczas gdy pierwotna umowa tak.

W przypadku zaprzestania ujmowania umowy w ramach grupy umów Grupa PZU stosuje poniższe wymogi:

- przypisane do grupy przepływy pieniężne z realizacji umów są korygowane w celu wyeliminowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych oraz korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego związanego z prawami i obowiązkami, których ujmowania w ramach grupy zaprzestano;
- marża kontraktowa danej grupy jest korygowana o zmiany wartości przepływów pieniężnych opisanych powyżej; oraz
- liczba jednostek świadczonych usług w odniesieniu do przewidywanych pozostałych usług objętych umową jest korygowana w celu odzwierciedlenia jednostek świadczonych usług, których ujmowania w ramach grupy zaprzestano, a kwota marży kontraktowej ujęta w wyniku finansowym w danym okresie opiera się na tej skorygowanej liczbie.

6.1.2.4. Metody wyceny

Zgodnie z MSSF 17 umowy ubezpieczenia wycenia się stosując poniższe metody:

- GMM – ogólny model wyceny;

W tym modelu łączną wartość zobowiązania ubezpieczeniowego kalkuluje się jako sumę:

- kwoty przepływów pieniężnych z realizacji umów, które obejmują: (1) szacunki przyszłych przepływów pieniężnych w granicach umowy, (2) korektę odzwierciedlającą wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko finansowe związane z przyszłymi przepływami pieniężnymi w zakresie, w jakim ryzyko finansowe nie jest uwzględnione w szacunkach przyszłych przepływów pieniężnych, (3) korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, która odzwierciedla rekompensatę z tytułu niepewności, co do kwoty i terminu powstania przepływów pieniężnych wynikających z ryzyka niefinansowego; oraz
- marży kontraktowej, reprezentującej niewypracowany zysk. Wartość marży kontraktowej jest wrażliwa na zmiany oszacowań przepływów pieniężnych, wynikających ze zmian założeń nieekonomicznych. Marża kontraktowa nie może być wartością ujemną – wszelkie straty z umowy rozpoznaje się natychmiast w wyniku finansowym;

- PAA - podejście oparte na alokacji składki:

Podejście oparte na alokacji składki jest podejściem uproszczonym, gdzie wycena zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług jest analogiczna do mechanizmu rezerwy składki wg MSSF 4 (bez oddzielnej prezentacji korekty ryzyka

z tytułu ryzyka niefinansowego i marży kontraktowej), natomiast wycenę zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód przeprowadza się w ten sam sposób jak dla ogólnego modelu wyceny. Metodę PAA stosuje się dla umów, które spełniają odpowiednie kryteria kwalifikacyjne na moment początkowego ujęcia, pozwalające na stosowanie uproszczenia, określone w pkt. 53 lub 69 MSSF 17:

- jednostka racjonalnie oczekuje, że takie uproszczenie będzie skutkowało wyceną zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług dla grupy umów, która to wycena nie będzie różniła się istotnie od wyceny przeprowadzonej przy zastosowaniu metody GMM;
- okres świadczenia usług każdej umowy w grupie umów wynosi jeden rok lub mniej.

Grupy umów ubezpieczenia mogą być wycenione metodą PAA pomimo niespełnienia powyższych kryteriów pod warunkiem, że wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU zostanie uznany za nieistotny.

Zgodnie z polityką Grupy PZU, w podejściu PAA przepływy pieniężne z tytułu akwizycji są uwzględniane w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) i tym samym są amortyzowane w całym okresie świadczenia usług.

Dla metody PAA Grupa PZU nie dokonuje korekty w celu odzwierciedlenia wartości pieniądza w czasie oraz wpływu ryzyka finansowego;

- VFA – metoda zmiennej opłaty:

Metoda wyceny zobowiązań stosowana na potrzeby raportowania wg MSSF 17 umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zysku, gdzie wycena zobowiązań dokonywana jest analogicznie jak w podejściu GMM z tą różnicą, że zmiany składnika marży kontraktowej CSM w kolejnych okresach obejmują również wpływ zmian założeń ekonomicznych, a nie tylko założeń operacyjnych. Metoda zmiennej opłaty stosowana jest wyłącznie do pomiaru wybranych produktów, po dokonaniu oceny kryteriów kwalifikacyjnych na moment początkowego ujęcia grupy umów. Grupa PZU stosuje podejście VFA do produktów typu *unit-linked*, dla których spełnione są kryteria kwalifikacyjne (w ocenie Grupy PZU wszystkie produkty typu *unit-linked* spełniają kryteria do zastosowania podejścia VFA).

W Grupie PZU większość umów ubezpieczenia i reasekuracji w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych spełnia kryteria zastosowania uproszczonego podejścia opartego na alokacji składki – PAA. Umowy ubezpieczeń na życie wycenia się modelem ogólnym – GMM, a dla umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zysku Grupa PZU stosuje model VFA.

Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług bez komponentu straty

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług to zobowiązanie odpowiadające spoczywającemu na jednostce obowiązkowi do:

- rozpatrzenia roszczeń i wypłaty uzasadnionych odszkodowań wynikających z istniejących umów ubezpieczenia z tytułu zdarzeń ubezpieczeniowych, które jeszcze nie wystąpiły (tj. obowiązek dotyczący niewygasłej części ochrony ubezpieczeniowej); oraz
- wypłaty kwot wynikających z istniejących umów ubezpieczenia, które to kwoty nie są uwzględnione w punkcie powyżej i które są związane z:
  - usługami objętymi umową ubezpieczenia jeszcze nieświadczonymi (tj. zobowiązaniami związanymi z przyszłym świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia); lub
  - wszelkimi komponentami inwestycyjnymi lub innymi kwotami, które nie są związane ze świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia i które nie zostały przeniesione do zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód.

W momencie początkowego ujęcia całość zobowiązania z tytułu umowy ubezpieczenia składa się z zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, a wartość bilansowa wynosi zero dla umów nierodzających obciążenia.

Zgodnie z ogólnym modelem wyceny, jak również w ramach metody zmiennej opłaty, w dniu początkowego ujęcia zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług mierzy się jako:

- kwotę przepływów pieniężnych z realizacji umów opisaną w punkcie 6.1.2.5; oraz powiększoną o

- marżę kontraktową, reprezentującą niewypracowany zysk.

Podejście oparte na alokacji składki nie uwzględnia marży kontraktowej, korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oraz korekty odzwierciedlającej wartość pieniądza w czasie. Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług w momencie początkowego ujęcia wycenia się jako:

- składki otrzymane w momencie początkowego ujęcia;
- pomniejszone o wszelkie przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia na ten dzień, chyba że jednostka dopuszcza możliwość i decyduje się ująć te płatności jako koszt; oraz
- powiększone lub pomniejszone o wszelkie kwoty wynikające z zaprzestania ujmowania na ten dzień:
  - wszelkich aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia wypłaconych przed dniem początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia; oraz
  - wszelkich innych aktywów lub zobowiązań uprzednio ujętych w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów.

Wycena w późniejszych okresach

Po początkowym ujęciu, na koniec każdego okresu sprawozdawczego zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, z wyłączeniem marży kontraktowej, jest ponownie wyceniane przy użyciu przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłym okresem świadczenia usług, tj. obejmuje wartość bieżącą najlepszego oszacowania przepływów pieniężnych wymaganych do wypełnienia zobowiązania wraz z korektą ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego.

Zgodnie z ogólnym modelem wyceny i metodą zmiennej opłaty, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług z wyłączeniem marży kontraktowej szacuje się jako:

- zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług na początku okresu sprawozdawczego, które jest równe wartości tego zobowiązania na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- powiększone/pomniejszone o oszacowane oczekiwane kwoty związane z płatnościami składek oraz odszkodowaniami i kosztami, które mają zostać poniesione w okresie sprawozdawczym według oszacowania na poprzednią datę raportową;
- powiększone/pomniejszone o zmiany szacunków wynikające ze zmian założeń dotyczących przyszłych usług;
- powiększone/pomniejszone o odsetki naliczone od bieżącej wartości bilansowej przyszłych przepływów pieniężnych oraz korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w okresie sprawozdawczym przy zastosowaniu stopy dyskontowej stosowanej przy początkowym ujęciu;
- powiększone/pomniejszone o pozostałą część odsetek naliczonych przy użyciu aktualnych stóp dyskontowych.

Zgodnie z podejściem opartym na alokacji składki, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług wycenia się jako:

- wartość tego zobowiązania na początku okresu;
- powiększoną o otrzymane składki w danym okresie;
- pomniejszoną o przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
- powiększoną o wszelkie kwoty związane z amortyzacją przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia ujętych jako koszty w danym okresie sprawozdawczym;
- powiększoną o wszelkie korekty komponentu finansowania jeśli są stosowane;
- pomniejszoną o kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczeń z tytułu usług świadczonych w tym okresie;
- pomniejszoną o wszelkie wartości komponentu inwestycyjnego wypłacone lub przeniesione do zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód.

W związku z powyższym Grupa PZU rozpoznaje przychody i koszty z tytułu następujących zmian w wartości bilansowej zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług:

- przychody z ubezpieczeń – zmiany z tytułu zmniejszenia zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług w związku z usługami świadczonymi w danym okresie;

- koszty usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu strat na grupach umów rodzących obciążenia oraz odwrócenie tych strat;
- przychody lub koszty finansowe z ubezpieczeń – zmiany z tytułu wartości pieniądza w czasie oraz wpływu ryzyka finansowego.

Marża kontraktowa

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Marża kontraktowa jest ustalana dla umów nierodzących obciążenia na dzień początkowego ujęcia i odzwierciedla niewypracowane zyski. Następnie jest uwalniana jako zysk przez cały okres obowiązywania umowy (grupy umów).

Marżę kontraktową można zdefiniować jako nadwyżkę wartości bieżącej wpływów nad wartością bieżącą wy wpływów w granicach umowy, skorygowanymi o wpływ korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego.

Marża kontraktowa nie jest tworzona przy podejściu opartym na alokacji składki. Zgodnie z ogólnym modelem wyceny i metodą zmiennej opłaty, Grupa PZU wycenia marżę kontraktową w momencie początkowego ujęcia grupy umów w kwocie, która nie powoduje powstania przychodów ani kosztów wynikających z:

- początkowego ujęcia kwoty przepływów pieniężnych z realizacji umów;
- wszelkich przepływów pieniężnych wynikających z umów należących do grupy na dany dzień;
- zaprzestania ujmowania w dniu początkowego ujęcia:
  - wszelkich aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
  - wszelkich innych aktywów lub zobowiązań uprzednio ujętych w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów.

Co do zasady, marża kontraktowa nie może być wykorzystywana do rozpoznawania strat w czasie. Strata rozpoznana na dzień ujęcia grupy umów jest ujmowana w wyniku finansowym w wysokości nadwyżki oczekiwanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych powyżej oczekiwanej przyszłej wartości wpływów, z uwzględnieniem wpływu ryzyka niefinansowego (poprzez korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego). Podejście to jest podejściem przeciwnym do sposobu rozpoznania oczekiwanego zysku z działalności ubezpieczeniowej, który jest rozkładany w czasie proporcjonalnie do świadczonej usługi ubezpieczeniowej.

Wycena w późniejszych okresach

Marża kontraktowa na koniec okresu sprawozdawczego odzwierciedla zysk w grupie umów ubezpieczenia, który nie został jeszcze ujęty w wyniku finansowym, ponieważ jest on związany z przyszłą usługą, która będzie świadczona na podstawie umów należących do grupy.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartość bilansowa marży kontraktowej dla grupy umów ubezpieczenia niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach, wyceniona zgodnie z ogólnym modelem wyceny, odpowiada wartości bilansowej na początek okresu sprawozdawczego skorygowanej o:

- wpływ wszelkich nowych umów dodanych do grupy;
- odsetki naliczone od wartości bilansowej marży kontraktowej w okresie sprawozdawczym, wycenione według stóp dyskontowych w momencie początkowego ujęcia (tzw. stopy „locked-in”);
- zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą usługą, z wyjątkiem przypadków, gdy:
  - taki wzrost przepływów pieniężnych z realizacji umów przewyższa wartość bilansową marży kontraktowej, powodując stratę; lub
  - taki spadek przepływów pieniężnych z realizacji umów jest przypisany do komponentu straty w ramach zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług;
- wpływ wszelkich różnic kursowych na marżę kontraktową;

- kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczenia w związku z przeniesieniem usług objętych umową ubezpieczenia w danym okresie, ustaloną poprzez przypisanie marży kontraktowej pozostałej na koniec okresu sprawozdawczego (przed jakąkolwiek alokacją) do bieżącego i pozostałego okresu świadczenia usług.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego, wartość bilansowa marży kontraktowej dla grupy umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach, wyceniona metodą zmiennej opłaty, odpowiada wartości bilansowej na początek okresu sprawozdawczego skorygowanej o:

- wpływ wszelkich nowych umów dodanych do grupy;
- zmianę kwoty udziału jednostki w wartości godziwej pozycji bazowych;
- zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą usługą;
- wpływ wszelkich różnic kursowych na marżę kontraktową;
- kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczeń w związku z przeniesieniem usług objętych umową ubezpieczenia w danym okresie, ustaloną poprzez przypisanie marży kontraktowej pozostałej na koniec okresu sprawozdawczego (przed jakąkolwiek alokacją) w bieżącym i pozostałym okresie świadczenia usług.

Komponent straty

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Komponent straty jest częścią zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług i reprezentuje kwotę strat wynikających z grupy umów rodzących obciążenia. Początkowa kwota straty jest wyodrębniona w wyniku finansowym, a w późniejszych okresach korygowana o dalsze straty, odwrócenie strat i uwalnianie w czasie, tak aby komponent straty dla grupy umów wynosił zero do końca okresu świadczenia usług dla grupy umów.

Komponent straty ustala się niezależnie od zastosowanego modelu wyceny (tj. ustala się dla ogólnego modelu wyceny, metody zmiennej opłaty oraz podejścia opartego na alokacji składki).

Umowa ubezpieczenia rodzi obciążenia na dzień początkowego ujęcia, jeżeli przepływy pieniężne z realizacji umów (skorygowane o korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego i korektę wartości pieniądza w czasie) przypisane do umowy, wszelkie wcześniej ujęte przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia oraz wszelkie przepływy pieniężne wynikające z umowy na dzień początkowego ujęcia stanowią łącznie wypływ netto rozpoznany w wyniku finansowym.

Dla podejścia opartego na alokacji składki, jeżeli w dowolnym momencie okresu świadczenia usług fakty i okoliczności wskazują, że grupa umów ubezpieczenia rodzi obciążenia, jednostka tworzy komponent straty, który można wyrazić jako różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, obliczoną zgodnie z podejściem PAA, oraz wartością przepływów pieniężnych z realizacji umów, które odnoszą się do pozostałej części okresu świadczenia usług w ramach grupy zgodnie z modelem ogólnym.

Wycena w późniejszych okresach

Dla ogólnego modelu wyceny oraz metody zmiennej opłaty umowa ubezpieczenia lub grupa umów ubezpieczenia staje się grupą rodzącą obciążenia (lub rodzącą większe obciążenia) przy późniejszej wycenie, jeżeli niekorzystne zmiany, związane z przyszłą usługą, będące wynikiem zmian szacunków przyszłych przepływów pieniężnych i korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, przekraczają wartość bilansową marży kontraktowej. W takim przypadku Grupa PZU ujmuje stratę w wyniku finansowym w wysokości równej temu przekroczeniu.

W przypadku, gdy przy późniejszej wycenie zajdą korzystne zmiany związane z przyszłą usługą, Grupa PZU rozpoznaje w wyniku finansowym zysk (odwrócenie strat) maksymalnie do wysokości komponentu straty. W przypadku gdy wpływ korzystnych zmian w wycenie przekracza wartość komponentu straty, Grupa PZU rozpoznaje w wyniku finansowym zysk w wysokości już rozpoznanej komponentu straty, zaś pozostała część zmiany rozpoznana zostaje jako marża kontraktowa.

W przypadku podejścia opartego na alokacji składki wycena komponentu straty w późniejszych okresach następuje przy wykorzystaniu tej samej metody kalkulacji, jak w momencie początkowego ujęcia i może być odwrócona do zera.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód odpowiada spoczywającemu na jednostce obowiązkowi do:

- rozpatrzenia roszczeń i wypłaty uzasadnionych odszkodowań lub świadczeń z tytułu zdarzeń ubezpieczeniowych, które już wystąpiły, w tym zdarzeń, które wystąpiły, ale w odniesieniu do których nie zostały zgłoszone roszczenia, oraz innych poniesionych kosztów ubezpieczenia; oraz
- wypłaty kwot, które nie są uwzględnione w punkcie powyżej i które są związane z:
  - usługami objętymi umową ubezpieczenia, które zostały już zrealizowane; lub
  - wszelkimi komponentami inwestycyjnymi lub innymi kwotami, które nie są związane ze świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia i które nie są objęte zobowiązaniem z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług.

We wszystkich modelach wyceny, w momencie początkowego ujęcia grupy umów, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód jest zwykle równe zero, ponieważ nie wystąpiły jeszcze żadne zdarzenia ubezpieczeniowe.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód musi zostać utworzone – oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia ubezpieczeniowego – po wystąpieniu pojedynczego zdarzenia ubezpieczeniowego, obejmując oczekiwaną wypłatę odszkodowań z tytułu tego pojedynczego zdarzenia ubezpieczeniowego, dla którego odszkodowania nie zostały jeszcze w pełni wypłacone.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód obejmuje przepływy pieniężne związane z wykonaną usługą na dzień sprawozdawczy. Wycena tego zobowiązania opiera się na tych samych wymogach dotyczących (1) szacunków przyszłych przepływów pieniężnych, (2) stóp dyskontowych i (3) korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, które mają również zastosowanie do zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług przy początkowej i późniejszej wycenie.

Wycena w późniejszych okresach

Na każdy okres sprawozdawczy, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód jest wyceniane jako wartość przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z zaistniałymi szkodami. Oznacza to, że obejmuje ono wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wymaganych do uregulowania zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód i kosztów dla każdego ubezpieczonego zdarzenia wraz z korektą ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego.

Dla wszystkich metod wyceny, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód szacuje się jako:

- wartość zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód na początku okresu sprawozdawczego, które jest równe wartości na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- powiększone/pomniejszone o oczekiwane przepływy pieniężne związane z przeszłą usługą;
- powiększone o wzrost zobowiązania z tytułu szkód i kosztów poniesionych w danym okresie, ale jeszcze niezapłaconych;
- powiększone/pomniejszone o odsetki naliczone od wartości bilansowej najlepszego oszacowania zobowiązań i korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w okresie sprawozdawczym przy zastosowaniu stopy dyskontowej stosowanej w momencie początkowego ujęcia (tzw. stopy „locked-in”);
- powiększone/pomniejszone o pozostałą część odsetek naliczonych przy użyciu aktualnych stóp dyskontowych.

Po początkowym ujęciu, jednostka ujmuje przychody i koszty dla następujących zmian wartości bilansowej zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód:

- w przypadku kosztów usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu wzrostu zobowiązania w związku z zaistniałymi szkodami i kosztami poniesionymi w danym okresie, z wyłączeniem wszelkich komponentów inwestycyjnych;
- w przypadku kosztów usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu wszelkich późniejszych zmian przepływów pieniężnych wynikających z realizacji umów związanych z zaistniałymi szkodami i poniesionymi kosztami; oraz
- w przypadku przychodów lub kosztów finansowych z tytułu ubezpieczeń – zmiany z tytułu wartości pieniądza w czasie i wpływu ryzyka finansowego.

Grupa PZU zdecydowała się zastosować w swoich obliczeniach ujęcie wartości narastająco od początku roku do dnia sprawozdawczego (*year to date* - YTD). W związku z tym "poprzedni okres sprawozdawczy", do którego odnoszą się powyższe punkty, to zawsze koniec grudnia poprzedniego roku.

Aktywa w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia

Przedpłaty w rozumieniu kosztów akwizycji zapłaconych przed terminem wymagalności i przed początkowym ujęciem umowy (w tym przypadku płatności nie mieszczące się w granicach umowy, ale będące częścią przepływów pieniężnych z realizacji po początkowym ujęciu umowy) nie są ujmowane w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) do momentu początkowego ujęcia umowy, jednak traktuje się je jako część salda aktywów lub zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia jako aktywa w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia.

Jeżeli fakty i okoliczności wskazują na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, wówczas na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa PZU:

- ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, tak aby wartość bilansowa każdego składnika aktywów nie przekraczała oczekiwanych wpływów pieniężnych netto dla danej grupy umów ubezpieczenia (test na utratę wartości na poziomie grupy); oraz
- jeżeli składnik aktywów odnosi się do grup, co do których oczekuje się, że powstaną w wyniku odnowienia umów ubezpieczenia w grupie (dodatkowy test na utratę wartości), ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w zakresie, w jakim:
  - przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia przekroczą wpływy netto środków pieniężnych z tytułu przewidywanych odnowień;
  - nadwyżka nie została wcześniej ujęta jako strata z tytułu utraty wartości.

Uprzednio ujęta strata z tytułu utraty wartości jest odwracana w kolejnym okresie sprawozdawczym w zakresie, w jakim utrata wartości uległa poprawie lub przestała istnieć. Na 30 czerwca 2023 roku, 31 grudnia 2022 roku, a także na 1 stycznia 2022 Grupa PZU w sprawozdawczości MSSF 17 nie rozpoznała składnika aktywów odnoszącego się do grup, co do których oczekuje się, że powstaną w wyniku odnowienia umów ubezpieczenia w grupie.

6.1.2.5. Istotne osądy oraz procesy szacowania wyceny przyszłych przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z realizacji umów ubezpieczenia

Szacując przyszłe przepływy pieniężne, Grupa PZU uwzględnia, wszystkie racjonalne i udokumentowane informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów i wysiłku. Informacje te obejmują zarówno historyczne dane wewnętrzne jak i zewnętrzne w zakresie szkód i pozostałych elementów wyceny, zaktualizowane w celu odzwierciedlenia bieżących oczekiwań co do przyszłych zdarzeń.

Szacunki przyszłych przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przepływy pieniężne, których powstania oczekuje się w związku z wypełnieniem praw i obowiązków umowy ubezpieczenia. Szacunki przyszłych przepływów:

- mieszczą się w granicach umowy;
- uwzględniają wszystkie dostępne informacje na temat kwoty, terminu i niepewności tych przyszłych przepływów pieniężnych;
- są jednoznaczne - jednostka szacuje korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oddzielnie od innych szacunków; jednostka szacuje również przepływy pieniężne oddzielnie od korekty z tytułu wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka finansowego, chyba że najbardziej odpowiednia technika wyceny łączy te szacunki;
- odzwierciedlają perspektywę jednostki, pod warunkiem, że oszacowania wszelkich istotnych zmiennych rynkowych są zgodne z możliwymi do zaobserwowania cenami rynkowymi dla tych zmiennych;
- są aktualne.

Umowy reasekuracji czynnej są modelowane na tych samych zasadach, co umowy ubezpieczenia. Biorąc jednak pod uwagę cechy umów reasekuracji, w momencie początkowego ujęcia (i podobnie na każdą kolejną datę sprawozdawczą) oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne obejmują oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z bazowych umów ubezpieczenia, które będą wystawione w przyszłości przez cedenta, ale mieszczą się w granicach umów reasekuracji czynnej.

Kluczowe założenia

Dla celów szacowania przyszłych przepływów pieniężnych Grupa PZU stosuje poniższe kluczowe założenia:

- **szkodowość** – założenia bazują na historycznych obserwacjach, a także na własnej ocenie Grupy PZU dotyczącej spodziewanego poziomu uszkodowości dla nowych umów ubezpieczenia;
- **śmiertelność** – założenia bazują na tablicach trwania życia publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, które dostosowywane są tak, aby odzwierciedlić historyczne obserwacje dotyczące śmiertelności w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- **zachorowalność / wypadkowość** – założenia bazują na historycznych obserwacjach w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- **rezygnacje** – założenia bazują na historycznych poziomach rezygnacji w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- **koszty** – założenia bazują na własnej ocenie Grupy PZU dotyczącej poziomu przyszłych kosztów, z uwzględnieniem inflacji kosztowej.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń

Grupa PZU prezentuje przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń i reasekuracji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub w innych całkowitych dochodach (dla portfeli umów niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach). W celu określenia wartości przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń i reasekuracji Grupa PZU używa:

- w przypadku grup umów ubezpieczenia, w odniesieniu do których zmiany założeń dotyczących ryzyka finansowego nie mają znacznego wpływu na kwoty wypłacone ubezpieczonym – stóp dyskontowych ustalonych na dzień początkowego ujęcia grupy umów;
- w przypadku grup umów ubezpieczenia, w odniesieniu do których zmiany założeń dotyczących ryzyka finansowego mają znaczny wpływ na kwoty wypłacone ubezpieczonym – stóp dyskontowych, które przypisują pozostałe skorygowane oczekiwane przychody lub koszty finansowe w pozostałym okresie trwania grupy umów według stałej stopy.

Dyskontowanie przepływów pieniężnych

Co do zasady, Grupa PZU używa krzywych stóp dyskontowych wyznaczonych w podejściu oddolnym (MSSF 17 pkt B80), które zakłada, że krzywe dyskontowe zostaną wyznaczone jako płynne krzywe stóp wolnych od ryzyka, skorygowane o premię za niepłynność, wynikającą z różnicy w charakterystyce płynnościowej stóp obserwowanych na rynku i charakterystyce płynnościowej umów ubezpieczenia. Dla grup umów tworzonych dla kohort powstających po dniu przejścia na wycenę zgodną z MSSF 17 (tj. po 1 stycznia 2022 roku) Grupa PZU stosuje metodologię EIOPA do wyznaczenia podstawowej krzywej wolnej od ryzyka. Podejście do krzywych stóp dyskonta wyznaczonych dla kohort rozpoznanych przed dniem przejścia opisano w punkcie 6.1.1. W specyficznych przypadkach może zostać zastosowane podejście odgórne, gdzie krzywa dochodowości korygowana jest o czynniki, które nie są istotne dla umów ubezpieczenia. Wymogiem stosowania podejścia odgórnego jest istnienie łatwo identyfikowalnego portfela referencyjnego.

Poniższa tabela prezentuje krzywe wykorzystywane do dyskontowania przepływów pieniężnych z umów ubezpieczenia dla głównych walut. W wierszach „Bez premii” prezentowane są krzywe bazowe dla portfeli MSSF 17, gdzie nie zastosowano do wyceny premii za niepłynność (dotyczy ubezpieczenia grupowego, ubezpieczenia J, produktów bankowych oraz produktów typu *unit-linked*). W wierszach „Renty” krzywe odpowiednio dla PLN i EUR wykorzystywane do dyskontowania wybranych zobowiązań

rentowych w ubezpieczeniach majątkowych. Natomiast w wierszu „IK” – krzywe wykorzystywane do dyskontowania wybranych indywidualnych ubezpieczeń na życie, w szczególności portfela indywidualnej kontynuacji oraz ubezpieczenia terminowego.

Czas trwania portfela	30 czerwca 2023					31 grudnia 2022					1 stycznia 2022				
	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat
Bez premii															
PLN	5,94%	5,50%	5,61%	5,28%	4,54%	6,40%	6,74%	6,65%	6,01%	4,94%	2,66%	3,73%	3,57%	3,50%	3,52%
EUR	3,98%	3,13%	2,88%	2,66%	2,83%	3,18%	3,13%	3,09%	2,76%	2,85%	(0,59%)	(0,08%)	0,21%	0,46%	1,62%
USD	5,38%	3,88%	3,52%	3,38%	3,03%	5,07%	3,95%	3,75%	3,63%	2,82%	0,44%	1,28%	1,50%	1,67%	1,36%
GBP	6,06%	5,03%	4,25%	3,88%	3,34%	4,46%	4,06%	3,71%	3,53%	3,31%	0,78%	1,20%	1,11%	1,05%	0,75%
NOK	4,87%	4,10%	3,72%	3,54%	3,47%	3,46%	3,15%	3,20%	3,29%	3,36%	1,14%	1,78%	1,81%	2,23%	2,80%
Renty															
PLN	6,27%	5,83%	5,94%	5,61%	4,87%	6,81%	7,15%	7,05%	6,42%	5,35%	2,83%	3,91%	3,75%	3,68%	3,69%
EUR	4,01%	3,16%	2,91%	2,69%	2,86%	3,23%	3,18%	3,14%	2,82%	2,90%	(0,57%)	(0,07%)	0,22%	0,47%	1,64%
IK															
PLN	6,16%	5,72%	5,83%	5,50%	4,76%	6,67%	7,01%	6,92%	6,28%	5,21%	2,77%	3,85%	3,69%	3,62%	3,63%

Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego

Grupa PZU uwzględnia w wycenie umów ubezpieczenia korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego (np. ryzyka ubezpieczeniowego, ryzyka rezygnacji i ryzyka kosztów). Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego stanowi rekompensatę z tytułu niepewności co do kwoty i terminu wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu grup umów ubezpieczenia. Ze względu na różną charakterystykę ryzyka, korektę ryzyka dotyczącą przepływów pieniężnych związanych z przyszłym okresem świadczenia usług (uwzględnionym w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług) i przeszłym okresem świadczenia usług (uwzględnionym w zobowiązaniu z tytułu zaistniałych szkód) szacuje się oddzielnie.

Grupa PZU szacuje korektę stosując dostępne metody, w tym metodę wartości zagrożonej (VaR) oraz techniki oparte o metodę kosztu kapitału.

Na poziomie jednostki korektę ryzyka wyznacza się jako sumę prostą korekt ryzyka dla wszystkich grup kontraktów w portfelu, nie uwzględniając korelacji pomiędzy tymi grupami. Finalnie w oparciu o otrzymaną wartość wyznaczany jest poziom ufności, który uwzględnia korelacje i efekty dywersyfikacji pomiędzy jednorodnymi grupami ryzyka. Do wyznaczenia korekty na ryzyko dobierane są parametry w taki sposób, żeby końcowa wartość korekty z tytułu ryzyka niefinansowego odpowiadała poziomowi ufności z przedziału 75% - 85%, określonego przez Grupę PZU jako oczekiwany poziom ufności na potrzeby wyznaczenia ryzyka niefinansowego w raportowaniu finansowym MSSF 17.

Poziomy ufności dla ostatecznie wyznaczonej korekty z tytułu ryzyka niefinansowego wyniosły na 30 czerwca 2023 roku i 31 grudnia 2022 roku – 79%, natomiast na 1 stycznia 2022 roku – 80%.

Jednostki świadczonych usług

Kwotę marży kontraktowej, ujmowanej w wyniku finansowym w okresie, Grupa PZU wyznacza zgodnie z wymaganiami MSSF 17 w oparciu o jednostki świadczonych usług (*coverage units*). Dla każdej grupy umów ubezpieczenia Grupa PZU identyfikuje jednostki świadczonych usług w oparciu o charakterystykę produktu, w sposób uwzględniający w odniesieniu do każdej umowy wielkość świadczonych usług oraz przewidywany okres świadczenia usług. Dla poszczególnych segmentów produktowych Grupa PZU wyznacza jednostki świadczonych usług zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj ubezpieczenia	Podstawa do kalkulacji jednostek świadczonych usług
Ubezpieczenia grupowe i kontynuowane	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych
Ubezpieczenia tradycyjne	Poza ubezpieczeniami rentowymi łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych. Roczne świadczenie dla ubezpieczeń rentowych
Ubezpieczenia unit-linked	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych (obejmuje również wartość funduszu)
Pozostałe ubezpieczenia	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych

6.1.2.6. Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów Grupa PZU prezentuje odrębnie:

- wynik z usług ubezpieczenia, obejmujący:
  - kwotę przychodów z ubezpieczeń – wynagrodzenie, do którego jednostka spodziewa się być uprawniona w zamian za usługi świadczone w danym okresie;
  - koszty usług ubezpieczenia:
    - o poniesione odszkodowania (z wyłączeniem komponentów inwestycyjnych) oraz inne poniesione koszty usług ubezpieczeniowych;
    - o amortyzację przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
    - o zmiany związane z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane ze zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód odszkodowaniami oraz;
    - o straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz wszelkie odwrócenie takich strat;
- przychody lub koszty finansowe z ubezpieczeń:
  - wpływ wartości pieniądza w czasie;
  - wpływ ryzyka finansowego.

Zgodnie z MSSF 17 Grupa PZU ma prawo podjąć decyzję o prezentacji całych przychodów lub kosztów finansowych z tytułu ubezpieczeń w rachunku zysków i strat lub decyduje o ich podziale i osobnej prezentacji w rachunku zysków i strat oraz w ramach innych całkowitych dochodów dla każdego portfela MSSF 17. Grupa PZU skorzystała z możliwości podziału dla wszystkich portfeli MSSF 17 innych niż te, z bezpośrednim udziałem w zysku.

6.1.2.7. Umowy reasekuracji

Umowa reasekuracji jest umową ubezpieczenia zawieraną przez jedną jednostkę (reasekuratora) w celu zrekompensowania innej jednostce (cedentowi) odszkodowań z tytułu jednej lub wielu umów ubezpieczenia zawartych przez tę inną jednostkę (umów bazowych).

Wszystkie umowy reasekuracji zawarte przez Grupę PZU przenoszą znaczące ryzyko ubezpieczeniowe na reasekuratora, dlatego uznano je za posiadane umowy reasekuracji w rozumieniu MSSF 17 i do ich wyceny stosuje się MSSF 17.

Dla umów reasekuracji biernej Grupa PZU stosuje takie same zasady identyfikacji, klasyfikacji, wyceny i prezentacji jak w przypadku umów ubezpieczenia z następującymi kluczowymi wyjątkami:

- umowy reasekuracji biernej dzielą się na trzy grupy rentowności:
  - umowy, w przypadku których występuje zysk netto na moment początkowego ujęcia;
  - umowy, w przypadku których występuje koszt netto bez znaczącej możliwości powstania zysku netto po momencie początkowego ujęcia;
  - pozostałe umowy, dla których występuje koszt netto ze znaczącą możliwością powstania zysku netto po momencie początkowego ujęcia;
- przepływy pieniężne mieszczą się w granicach umowy, jeżeli wynikają z istotnych praw i obowiązków istniejących w okresie sprawozdawczym, w którym jednostka:
  - jest zobowiązana do zapłaty kwot reasekuratorowi; lub
  - ma materialne prawo do korzystania z usług reasekuratora;
- modele wyceny mające zastosowanie do umów reasekuracji biernej są następujące:
  - ogólny model wyceny (GMM);
  - podejście oparte na alokacji składki (PAA);
- umowy reasekuracji biernej są wyceniane oddzielnie od bazowych umów ubezpieczenia, których dotyczą. Jednostka stosuje spójne założenia w celu określenia wielkości szacunków wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu grupy umów reasekuracji biernej oraz szacunków wartości bieżącej bazowych umów ubezpieczenia. Oprócz stosowania spójnych założeń Grupa PZU dokonuje następujących modyfikacji w celu określenia wielkości szacunków wartości bieżącej przepływów pieniężnych z tytułu reasekuracji biernej w porównaniu z bazowymi umowami ubezpieczenia:
  - szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu grupy umów reasekuracji biernej uwzględniają wpływ ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia i kosztów związanych z uregulowaniem sporów;
  - oszacowanie korekty z ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego ustala się w taki sposób, aby stanowiło ono kwotę ryzyka przenoszonego przez cedenta na reasekuratora;
- wymogi dotyczące ustalania marży kontraktowej w momencie początkowego ujęcia są zmienione w odniesieniu do umów reasekuracji biernej w celu odzwierciedlenia faktu, że dla takich grup umów nie występuje niewypracowany zysk, a zamiast niego występuje koszt netto lub zysk netto z tytułu nabycia umowy reasekuracji. W związku z tym na moment początkowego ujęcia:
  - Grupa PZU ujmuje koszty lub zyski netto z tytułu nabycia grupy umów reasekuracji biernej jako marżę kontraktową, wycenianą w kwocie równej sumie wartości przepływów pieniężnych z tytułu realizacji usług, wartości każdego składnika aktywów lub zobowiązania, której ujmowania zaprzestano na ten dzień, a uprzednio ujmowanego w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów reasekuracji biernej, wszelkich przepływów pieniężnych mających miejsce na ten dzień; chyba że
  - koszt netto kupna ochrony reasekuracyjnej dotyczy zdarzeń, które miały miejsce przed nabyciem grupy umów reasekuracji biernej, w którym to przypadku koszty te ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym jako koszt.

Dodatkowo, jeżeli straty z umów ubezpieczenia rodzących obciążenia są ujmowane w momencie początkowego ujęcia, Grupa PZU ujmuje zysk z tytułu umów reasekuracji biernej w zakresie, w jakim umowy reasekuracji biernej zostały zawarte przed zawarciem umów bazowych lub w tym samym czasie. Jeżeli jednostka jest uprawniona do utworzenia komponentu odzyskania strat w momencie początkowego ujęcia, związany z nim przychód koryguje wartość początkową marży kontraktowej;
- w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, dla umów reasekuracji biernej Grupa PZU prezentuje odrębnie:
  - przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji biernej:
    - o alokację składek reasekuracyjnych – wynagrodzenie, do którego reasekurator spodziewa się być uprawniony w zamian za usługi świadczone w danym okresie;

- o kwoty należne od reasekuratorów: zwrot odszkodowań poniesionych w bieżącym okresie, z wyłączeniem wszelkich komponentów inwestycyjnych; zwrot kosztów poniesionych w bieżącym okresie; zmiany związane z przeszłą usługą; komponent odzyskania straty i zmiany założeń (tzw. *unlocking*) komponentu odzyskania straty;
- przychody lub koszty finansowe z tytułu reasekuracji:
  - o wpływ wartości pieniądza w czasie;
  - o wpływ ryzyka finansowego.

6.1.3. Pozostałe standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wchodzące w życie od 1 stycznia 2023 roku

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące zmiany w standardach.

Nazwa standardu/interpretacji	Rozporządzenie zatwierdzające	Komentarz
Zmiany do MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych	2022/357	Zgodnie ze zmianami jednostka jest zobowiązana do ujawnienia istotnych, zamiast znaczących (jak wcześniej), zasad rachunkowości. Zmiana zawiera przykłady identyfikacji istotnych zasad rachunkowości i precyzuje, że zasada rachunkowości może być istotna ze względu na swoją naturę, nawet jeżeli wartości liczbowe są nieistotne. Zasada rachunkowości jest istotna, jeżeli użytkownicy sprawozdania finansowego potrzebują jej do zrozumienia innych istotnych informacji w tym sprawozdaniu. Ujawnianie nieistotnych zasad rachunkowości nie może przesłaniać istotnych zasad rachunkowości. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.
Zmiany do MSR 8 – Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów	2022/357	Zmiany do MSR 8 obejmują: <ul style="list-style-type: none"> • zastąpienie definicji zmiany wartości szacunkowych definicją wartości szacunkowych. Zgodnie z nową definicją wartości szacunkowe to „kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny”; • wyjaśnienie, że zmiana wartości szacunkowej wynikająca z nowych informacji lub nowych wydarzeń nie stanowi korekty błędów. Ponadto skutki zmiany danych wejściowych lub techniki wyceny zastosowanej do ustalenia wartości szacunkowej stanowią zmiany wartości szacunkowych, o ile nie wynikają one z korekty błędów poprzednich okresów; • wyjaśnienie, że zmiana wartości szacunkowej może wpłynąć tylko na zysk lub stratę bieżącego okresu lub zysk lub stratę zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Skutek zmiany dotyczący bieżącego okresu ujmuje się jako przychód lub koszt bieżącego okresu. Ewentualny wpływ na przyszłe okresy ujmuje się jako przychód lub koszt w przyszłych okresach. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.
Zmiana do MSR 12 – Podatek dochodowy	2022/1392	Zgodnie ze zmianą zwolnienie określone w MSR 12.15b) dotyczące początkowego rozpoznania aktywa bądź rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie będzie dotyczyło transakcji, w których powstają zarówno dodatnie, jak i ujemne różnice przejściowe, skutkujące koniecznością rozpoznania jednocześnie aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego (np. w przypadku transakcji leasingu). Zmiana ma zastosowanie do transakcji, które mają miejsce w dniu lub po dniu rozpoczynającym najwcześniejszy okres porównawczy prezentowany w sprawozdaniu finansowym. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.

6.1.4. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wydane, niezatwierdzone przez Komisję Europejską

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez RMSR	Data wejścia w życie (wg RMSR)	Komentarz
Zmiana do MSR 1 – klasyfikacja zobowiązań jako krótko i długoterminowe	23 stycznia 2020	1 stycznia 2024	<p>Zmiana precyzuje, że przy określaniu prawa do odroczenia realizacji zobowiązania bierze się pod uwagę warunki istniejące na koniec okresu sprawozdawczego, a także, że klasyfikacja nie zależy od intencji lub oczekiwań jednostki co do chęci skorzystania z możliwości odroczenia realizacji zobowiązania.</p> <p>Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.</p>
Zmiana do MSSF 16 – Leasing	22 września 2022	1 stycznia 2024	<p>Zmiana wymaga, aby w przypadku wyceny zobowiązań z tytułu leasingu wynikających z leasingu zwrotnego sprzedawca (leasingobiorca) nie ujmował żadnego zysku lub straty związanej z zachowanym prawem do użytkowania.</p> <p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.</p>
Zmiany do MSR 12 – Podatek dochodowy	23 maja 2023	1 stycznia 2023	<p>Zmiana dotyczy potencjalnych skutków wdrożenia zasad modelowych globalnego podatku minimalnego (<i>top-up tax</i>). W grudniu 2021 roku Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju opublikowała modelowe zasady filaru drugiego, aby zapewnić, że duże, międzynarodowe firmy będą podlegać minimalnej stawce podatkowej w wysokości 15%.</p> <p>Zmiana do MSR 12 wprowadza:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjątek polegający na tym, że jednostka nie ujmuje i nie ujawnia informacji o aktywach i rezerwach z tytułu odroczonego podatku dochodowego związanych z podatkiem dochodowym w ramach globalnego podatku minimalnego. Jednostka musi ujawnić, że zastosowała ten wyjątek; wymóg ujawniania informacji, zgodnie z którym jednostka musi oddzielnie ujawniać bieżące obciążenie podatkowe (przychód podatkowy) związane z globalnym podatkiem minimalnym; wymóg ujawniania informacji, który stanowi, że w okresach, w których przepisy o globalnym podatku minimalnym zostały uchwalone, ale jeszcze nie weszły w życie, jednostka ujawnia znane lub możliwe do oszacowania informacje, które pomagają zrozumieć narażenie jednostki na globalny podatek minimalny; wymóg, aby jednostka zastosowała wyjątek oraz wymóg ujawniania, że zastosowała wyjątek niezwłocznie po wydaniu zmian oraz retrospektywnie, zgodnie z MSR 8. Pozostałe wymogi dotyczące ujawnień są wymagane dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później. <p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.</p>

Nazwa standardu/ interpretacji	Data wydania przez RMSR	Data wejścia w życie (wg RMSR)	Komentarz
Zmiany do MSR 7 – Rachunek przepływów pieniężnych i MSSF 7 – Instrumenty Finansowe – ujawnienia	25 maja 2023	1 stycznia 2024	<p>Zmiany dotyczą wymogów ujawnieniowych (jakościowych i ilościowych) na temat umów finansowania dostawców. Jednostki będą musiały ujawnić informacje, które umożliwią ocenę, w jaki sposób umowy z dostawcami wpływają na zobowiązania i przepływy pieniężne jednostki oraz zrozumienie wpływu umów z dostawcami na ekspozycję jednostki na ryzyko płynności i w jaki sposób mogłoby to wpłynąć na jednostkę, gdyby umowy te przestały być dla niej dostępne.</p> <p>Zmiana wprowadza wymogi ujawniania informacji na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> warunków umów finansowania dostawców; dla umów na początek i koniec okresu sprawozdawczego: <ul style="list-style-type: none"> wartości bilansowej zobowiązań finansowych, które są częścią umowy oraz powiązanej pozycji, w której są ujęte; wartości bilansowej zobowiązań finansowych, o których mowa powyżej, za które dostawcy otrzymali już zapłatę od dostawców finansowania; terminów płatności zobowiązań finansowych, o których mowa powyżej i porównywalnych zobowiązań handlowych, które nie są częścią umowy finansowania dostawcy oraz rodzaju i skutków niegotówkowych zmian wartości bilansowej zobowiązań finansowych będących częścią umowy. <p>Umowy finansowania dostawców są też dodane jako przykład w ramach wymogów ujawniania informacji o ryzyku płynności.</p> <p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.</p>
Zmiany do MSR 21 – Skutki zmian kursów wymiany walut obcych	16 sierpnia 2023	1 stycznia 2025	<p>Zmiany dotyczą ustalenia jednoznacznych wymogów do zastosowania przez jednostki, w przypadku gdy kurs wymiany waluty obcej nie jest obserwowalny.</p> <p>Zmiany zawierają m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie, kiedy waluta jest wymierna na inną walutę, a kiedy nie; określenie, w jaki sposób jednostka ustala kurs wymiany obowiązujący w przypadku, gdy waluta nie jest wymierna; wymóg ujawnienia dodatkowych informacji, jeżeli waluta nie jest wymierna - ocenę i skutki braku wymierności waluty na wyniki i sytuację finansową oraz przepływy pieniężne jednostki. <p>Grupa PZU nie oszacowała jeszcze potencjalnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.</p>

Grupa PZU nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę PZU zasady rachunkowości.

6.2 Zmiana prezentacji przychodów odsetkowych od pochodnych instrumentów zabezpieczających

W celu lepszego odzwierciedlenia sensu ekonomicznego transakcji zabezpieczających i zwiększenia przejrzystości rachunku zysków i strat Grupy PZU w 2023 roku dokonano zmiany prezentacji przychodów odsetkowych od instrumentów zabezpieczających z pozycji „Pozostałe przychody netto z inwestycji” do „Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej”. W celu zapewnienia porównywalności danych dokonano reklasyfikacji danych porównawczych, jak zaprezentowano poniżej.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	Reklasyfikacja	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przed przekształceniem)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	Reklasyfikacja	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przed przekształceniem)
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	4 822	(32)	4 854	8 482	48	8 434
Pozostałe przychody netto z inwestycji	(184)	32	(216)	(262)	(48)	(214)
Zysk z działalności operacyjnej	2 173	-	2 173	4 550	-	4 550

6.3 Zastosowanie szacunków i założeń

Grupa PZU dokonała oceny przyjętych szacunków i założeń mających wpływ na wartość poszczególnych aktywów i zobowiązań Grupy PZU oraz przychodów i kosztów prezentowanych w skróconym, śródrocznym sprawozdaniu finansowym. Biorąc pod uwagę niepewność co do dalszego rozwoju sytuacji ekonomicznej, w szczególności w związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, wykonane szacunki mogą ulec zmianie w przyszłości. Niepewność dotyczy przede wszystkim prognoz dotyczących założeń makroekonomicznych, w szczególności odnoszących się do kluczowych wskaźników gospodarczych (inflacja, poziomy rynkowych stóp procentowych, poziom oczekiwanego spowolnienia gospodarczego, PKB, zatrudnienie, ceny mieszkań, możliwe zakłócenia na rynkach kapitałowych), możliwych zakłóceń w działalności wynikających z decyzji podejmowanych przez instytucje państwowe, przedsiębiorstwa i konsumentów, skuteczności programów pomocowych, opracowanych w celu wspierania przedsiębiorstw i konsumentów oraz kształtowania się poziomu śmiertelności i innych ryzyk ubezpieczeniowych.

6.3.1 Aktywa i zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji

Istotne założenia dotyczące wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji zaprezentowano w punkcie 6.1.2.5.

6.3.2 Utrata wartości i oczekiwane straty kredytowe

6.3.2.1 Należności od klientów z tytułu kredytów

W związku z ryzykiem:

- związanym z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, jego potencjalnymi konsekwencjami dla sytuacji przedsiębiorstw i nastrojów konsumentów;
- większego niż oczekiwany wzrostu stóp procentowych, które może przełożyć się na wzrost obciążenia niektórych klientów;
- większego niż spodziewane spowolnienia gospodarczego z tytułu rosnącej presji kosztowej na przedsiębiorców

Grupa PZU identyfikuje podwyższone ryzyko kredytowe, które uwzględniono w szacunku odpisów z tytułu utraty wartości. Informacje o zmianach odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w punkcie 10.24.

6.3.2.2. Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i należności

Sporządzając skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe Grupa PZU uwzględniła warunki ekonomiczne (takie jak ceny rynkowe, stopy procentowe czy kursy wymiany walut), które obowiązywały na dzień bilansowy.

Szczegółowe informacje o zmianach wartości odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w punktach 10.5 i 10.24.

6.3.3. Wartość firmy

Na 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU dokonała analizy przesłanek utraty wartości i nie stwierdziła konieczności przeprowadzenia testów na utratę wartości. W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU nie dokonała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wartości firmy.

6.3.4. Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytu

Grupa PZU na bieżąco monitoruje wartość szacunku kwot wynikających z przedpłat kredytów konsumenckich i w kalkulacji wartości rezerwy na potencjalne zwroty kosztów kredytu uwzględnia najbardziej aktualne dane dotyczące napływających reklamacji oraz kwot zwrotu. Szczegółowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 10.34.

6.3.5. Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich

Na 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU dokonała oceny prawdopodobieństwa wpływu ryzyka prawnego dotyczącego walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich na przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne z ekspozycji kredytowych oraz na prawdopodobieństwo wypływu środków pieniężnych.

Biorąc pod uwagę niekorzystną linię orzecniczą oraz stosunkowo krótki okres danych historycznych dotyczących pozwów sądowych oszacowanie rezerwy wiąże się z przyjęciem eksperckich założeń i obarczone jest istotną niepewnością.

Dodatkowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 10.34.

7. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego

Wdrożenie MSSF 17 istotnie wpłynęło na strukturę pozycji skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Szczegółowe informacje dotyczące zastosowania MSSF 17 zaprezentowano w punkcie 6.1.

8. Korekty błędów lat ubiegłych

W okresie 6 miesięcy od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 roku nie dokonano korekt błędów lat ubiegłych.

9. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

28 lipca 2023 roku Pekao wyemitował:

- senioralne obligacje nieuprzywilejowane (*senior non-preferred notes*) serii SN2 („Obligacje SNP serii SN2”) w łącznej wartości nominalnej 350 mln zł;
- senioralne obligacje uprzywilejowane (*senior preferred notes*) serii SP1 („Obligacje SP serii SP1”) w łącznej wartości nominalnej 750 mln zł.

Obligacje SNP serii SN2 oraz Obligacje SP serii SP1, zgodnie z art. 97a ust. 1 pkt. 2 ustawy o BFG, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, stanowią zobowiązania kwalifikowalne Pekao. Obligacje SNP serii SN2 oraz Obligacje SP serii SP1 oferowano publicznie w oparciu o wyjątek od obowiązku sporządzenia prospektu przewidziany w art. 1 ust. 4 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE ("Rozporządzenie Prospektowe") poprzez ich zaoferowanie wyłącznie do inwestorów kwalifikowanych w rozumieniu art. 2 lit. e Rozporządzenia Prospektowego.

Główne warunki emisji Obligacji SNP serii SN2 przedstawiono w tabeli.

Warunki emisji	Obligacje SNP serii SN2	Obligacje SP serii SP1
Rodzaj obligacji	obligacje na okaziciela zapisane w dniu emisji w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA	obligacje na okaziciela zapisane w dniu emisji w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA
Łączna liczba emitowanych obligacji	700	1 500
Jednostkowa wartość nominalna obligacji	500 000 zł	500 000 zł
Łączna wartość nominalna wyemitowanych obligacji	350 mln zł	750 mln zł
Oprocentowanie	przez pierwsze 3 lata – stałe – 7,5%, następnie – zmienne - WIBOR6M + 2,19% marży	zmienne – WIBOR6M + 1,35% marży
Format emisji	obligacje z 4-letnim terminem zapadalności, z zastrzeżoną opcją dającą Pekao prawo do wcześniejszego wykupu obligacji w terminie 3 lat od dnia emisji lub w innych przypadkach wskazanych w warunkach emisji obligacji (zmiana regulacyjna klasyfikacji obligacji, zmiana opodatkowania obligacji), pod warunkiem uzyskania zgody BFG, jeżeli taka zgoda będzie wymagana	obligacje z 2-letnim terminem zapadalności, z zastrzeżoną opcją dającą Pekao prawo do wcześniejszego wykupu obligacji w terminie 1 roku od dnia emisji lub w innych przypadkach wskazanych w warunkach emisji obligacji (zmiana regulacyjna klasyfikacji obligacji, zmiana opodatkowania obligacji), pod warunkiem uzyskania zgody BFG, jeżeli taka zgoda będzie wymagana
Dzień wykupu	28 lipca 2027 roku, z zastrzeżeniem możliwości ich wcześniejszego wykupu na zasadach opisanych w art. 77 i 78a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012	28 lipca 2025 roku, z zastrzeżeniem możliwości ich wcześniejszego wykupu na zasadach opisanych w art. 77 i 78a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012
Obrót	obligacje zostaną wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalyst prowadzonego przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA	obligacje zostaną wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalyst prowadzonego przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA
Cel emisji	cel emisji, w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach, nie został określony	cel emisji, w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach, nie został określony

10. Noty uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

10.1 Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji

10.1.1. Przychody z ubezpieczeń

Przychody z ubezpieczeń	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Przychody z ubezpieczeń niewycenianych metodą PAA	2 016	4 025	1 913	4 017
Zmiany zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług	1 845	3 695	1 757	3 696
Oczekiwane odszkodowania, świadczenia i koszty	1 475	2 952	1 452	3 071
Uwolnienie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w części dotyczącej bieżącego okresu świadczenia usług	39	80	39	84
Marża kontraktowa ujęta w wyniku finansowym z tytułu świadczonych usług	361	716	305	599
Inne (m. in. korekta z tytułu doświadczenia dotycząca wpływów składek)	(30)	(53)	(39)	(58)
Odzyskane przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	171	330	156	321
Przychody z ubezpieczeń wycenianych metodą PAA	4 585	8 977	4 133	8 028
Przychody z ubezpieczeń, razem	6 601	13 002	6 046	12 045

10.1.2. Alokacja składek reasekuracyjnych

Alokacja składek reasekuracyjnych	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Umowy niewyceniane metodą PAA	-	-	-	-
Umowy wyceniane metodą PAA	(360)	(726)	(289)	(537)
Alokacja składek reasekuracyjnych, razem	(360)	(726)	(289)	(537)

10.1.3. Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia 1 stycznia – 30 czerwca 2023	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	22 481	642	737	12 373	1 127	37 360
Aktywa	(73)	-	2	3	-	(68)
Zobowiązania	22 554	642	735	12 370	1 127	37 428
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	(10 344)	(40)	3 597	7 385	46	644
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(11 484)	(52)	3 588	6 659	(11)	(1 300)
Przychody z ubezpieczeń	(13 002)	-	-	-	-	(13 002)
Wycenione według zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego	(2 372)	-	-	-	-	(2 372)
Wycenione według wartości godziwej	(57)	-	-	-	-	(57)
Pozostałe umowy	(10 573)	-	-	-	-	(10 573)
Koszty usług ubezpieczenia	2 132	(52)	3 003	6 630	(11)	11 702
Odszkodowania i inne koszty usług ubezpieczenia	-	(623)	3 003	6 630	(11)	8 999
Poniesione w okresie	-	(623)	3 004	5 487	197	8 065
Poniesione w poprzednich okresach	-	-	(1)	1 143	(208)	934
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	2 132	-	-	-	-	2 132
Straty i odwrócenie strat z tytułu umów rodzących obciążenia	-	571	-	-	-	571
Komponent inwestycyjny	(614)	-	585	29	-	-
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	1 142	12	9	772	60	1 995
Różnice kursowe	(2)	-	-	(46)	(3)	(51)
Przeptywy pieniężne	11 826	-	(3 583)	(5 482)	-	2 761
Składki otrzymane	14 099	-	-	-	-	14 099
Wypłacone odszkodowania i zapłacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponenty inwestycyjne	-	-	(3 583)	(5 482)	-	(9 065)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(2 273)	-	-	-	-	(2 273)
Pozostałe zmiany	(57)	(3)	(3)	(44)	(3)	(110)
Stan na koniec okresu	23 906	599	748	14 232	1 170	40 655
Aktywa	(109)	4	4	3	-	(98)
Zobowiązania	24 015	595	744	14 229	1 170	40 753

Aktywa z tytułu kosztów akwizycji zaprezentowano jako część zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług.

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia 1 stycznia – 30 czerwca 2022	LRC		LIC			Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty	umowy niewyceniane PAA	umowy wyceniane PAA szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	24 983	578	700	13 043	1 203	40 507
Aktywa	(86)	6	18	3	-	(59)
Zobowiązania	25 069	572	682	13 040	1 203	40 566
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	(13 569)	(6)	3 872	3 308	(258)	(6 653)
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(10 980)	(10)	3 877	5 079	(127)	(2 161)
Przychody z ubezpieczeń	(12 045)	-	-	-	-	(12 045)
Wycenione według zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego	(2 294)	-	-	-	-	(2 294)
Wycenione według wartości godziwej	(60)	-	-	-	-	(60)
Pozostałe umowy	(9 691)	-	-	-	-	(9 691)
Koszty usług ubezpieczenia	1 894	(10)	3 067	5 060	(127)	9 884
Odszkodowania i inne koszty usług ubezpieczenia	-	(574)	3 067	5 060	(127)	7 426
Poniesione w okresie	-	(574)	3 067	5 216	209	7 918
Poniesione w poprzednich okresach	-	-	-	(156)	(336)	(492)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	1 894	-	-	-	-	1 894
Straty i odwrócenie strat z tytułu umów rodzających obciążenia	-	564	-	-	-	564
Komponent inwestycyjny	(829)	-	810	19	-	-
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	(2 592)	4	(5)	(1 787)	(133)	(4 513)
Różnice kursowe	3	-	-	16	2	21
Przepływy pieniężne	10 665	-	(3 827)	(5 069)	-	1 769
Składki otrzymane	12 672	-	-	-	-	12 672
Wyplacone odszkodowania i zaplacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponenty inwestycyjne	-	-	(3 827)	(5 069)	-	(8 896)
Przepływy pieniężne z tytułu akwizycji	(2 007)	-	-	-	-	(2 007)
Pozostałe zmiany	28	2	(2)	22	1	51
Stan na koniec okresu	22 107	574	743	11 304	946	35 674
Aktywa	(73)	2	3	2	-	(66)
Zobowiązania	22 180	572	740	11 302	946	35 740

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia Umowy niewyceniane PAA	Szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	1 stycznia – 30 czerwca 2023				Razem
			CSM				
			Kontrakty wyceniane MRA	Kontrakty wyceniane wg wartości godziwej	Pozostałe kontrakty	CSM Razem	
Stan na początek okresu	8 054	1 373	4 428	77	3 657	8 162	17 589
Aktywa	(300)	46	25	-	172	197	(57)
Zobowiązania	8 354	1 327	4 403	77	3 485	7 965	17 646
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	1	116	54	13	299	366	483
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(854)	(24)	(48)	13	230	195	(683)
Zmiany dotyczące przyszłych usług	(759)	56	241	20	650	911	208
Umowy rozpoznane w okresie	(413)	67	-	-	590	590	244
Zmiany korygujące CSM	(301)	(12)	241	20	60	321	8
Zmiany dotyczące umów rodzących obciążenia	(45)	1	-	-	-	-	(44)
Zmiany dotyczące usług bieżących	(98)	(80)	(289)	(7)	(420)	(716)	(894)
CSM rozpoznany z tytułu świadczonych usług	-	-	(289)	(7)	(420)	(716)	(716)
Rozliczenie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	(80)	-	-	-	-	(80)
Korekta wynikająca z doświadczenia	(98)	-	-	-	-	-	(98)
Zmiany dotyczące usług przeszłych – zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane z odszkodowaniami	3	-	-	-	-	-	3
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	855	140	102	-	69	171	1 166
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-
Przeptywy pieniężne	641	-	-	-	-	-	641
Składki otrzymane	4 577	-	-	-	-	-	4 577
Wyplacone odszkodowania i zapłacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponent inwestycyjny	(3 583)	-	-	-	-	-	(3 583)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(353)	-	-	-	-	-	(353)
Pozostałe zmiany	(13)	(3)	(5)	-	(2)	(7)	(23)
Stan na koniec okresu	8 683	1 486	4 477	90	3 954	8 521	18 690
Aktywa	(411)	64	28	-	232	260	(87)
Zobowiązania	9 094	1 422	4 449	90	3 722	8 261	18 777

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia Umowy niewyceniane PAA	Szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	1 stycznia – 30 czerwca 2022				Razem
			CSM				
			Kontrakty wyceniane MRA	Kontrakty wyceniane wg wartości godziwej	Pozostałe kontrakty	CSM Razem	
Stan na początek okresu	11 159	1 605	4 545	113	3 120	7 778	20 542
Aktywa	(299)	59	25	-	162	187	(53)
Zobowiązania	11 458	1 546	4 520	113	2 958	7 591	20 595
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	(2 903)	(312)	(178)	(53)	218	(13)	(3 228)
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(479)	(3)	(282)	(53)	182	(153)	(635)
Zmiany dotyczące przyszłych usług	(280)	85	2	(49)	493	446	251
Umowy rozpoznane w okresie	(320)	72	-	-	515	515	267
Zmiany korygujące CSM	66	13	2	(49)	(22)	(69)	10
Zmiany dotyczące umów rodzących obciążenia	(26)	-	-	-	-	-	(26)
Zmiany dotyczące usług bieżących	(199)	(88)	(284)	(4)	(311)	(599)	(886)
CSM rozpoznany z tytułu świadczonych usług	-	-	(284)	(4)	(311)	(599)	(599)
Rozliczenie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	(88)	-	-	-	-	(88)
Korekta wynikająca z doświadczenia	(199)	-	-	-	-	-	(199)
Zmiany dotyczące usług przeszłych – zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane z odszkodowaniami	-	-	-	-	-	-	-
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	(2 424)	(309)	104	-	36	140	(2 593)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-
Przeptywy pieniężne	18	-	-	-	-	-	18
Składki otrzymane	4 189	-	-	-	-	-	4 189
Wyplacone odszkodowania i zapłacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponent inwestycyjny	(3 827)	-	-	-	-	-	(3 827)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(344)	-	-	-	-	-	(344)
Pozostałe zmiany	16	1	2	-	1	3	20
Stan na koniec okresu	8 290	1 294	4 369	60	3 339	7 768	17 352
Aktywa	(347)	64	24	-	202	226	(57)
Zobowiązania	8 637	1 230	4 345	60	3 137	7 542	17 409

10.1.4. Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji 1 stycznia – 30 czerwca 2023	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu odzyskania strat	komponent odzyskania strat		szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	(68)	-	-	(2 035)	(201)	(2 304)
Aktywa	(116)	-	-	(2 011)	(200)	(2 327)
Zobowiązania	48	-	-	(24)	(1)	23
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	733	-	-	(1 322)	(80)	(669)
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	729	-	-	(1 324)	(80)	(675)
Alokacja składek reasekuracyjnych	726	-	-	-	-	726
Kwoty należne od reasekuratorów	-	-	-	(1 322)	(80)	(1 402)
Z tytułu szkód i kosztów zaistniałych w okresie	-	-	-	(120)	(23)	(143)
Z tytułu zmian szkód i kosztów zaistniałych w okresach poprzednich	-	-	-	(1 202)	(57)	(1 259)
Komponent inwestycyjny	3	-	-	(3)	-	-
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	-	-	1	-	1
Przychody finansowe netto z umów reasekuracji	-	-	-	(14)	(2)	(16)
Różnice kursowe	4	-	-	16	2	22
Przepływy pieniężne	(721)	-	-	127	-	(594)
Składki zapłacone	(721)	-	-	-	-	(721)
Odszkodowania odzyskane i poniesione koszty	-	-	-	127	-	127
Pozostałe zmiany	(1)	-	-	3	-	2
Stan na koniec okresu	(57)	-	-	(3 227)	(281)	(3 565)
Aktywa	(110)	-	-	(3 203)	(280)	(3 593)
Zobowiązania	53	-	-	(24)	(1)	28

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji 1 stycznia – 30 czerwca 2022	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu odzyskania strat	komponent odzyskania strat		szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	(48)	-	-	(1 284)	(179)	(1 511)
Aktywa	(98)	-	-	(1 265)	(176)	(1 539)
Zobowiązania	50	-	-	(19)	(3)	28
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	536	-	-	(155)	(22)	359
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	539	-	-	(249)	(30)	260
Alokacja składek reasekuracyjnych	537	-	-	-	-	537
Kwoty należne od reasekuratorów	-	-	-	(247)	(30)	(277)
Z tytułu szkód i kosztów zaistniałych w okresie	-	-	-	(243)	(51)	(294)
Z tytułu zmian szkód i kosztów zaistniałych w okresach poprzednich	-	-	-	(4)	21	17
Komponent inwestycyjny	2	-	-	(2)	-	-
Przychody finansowe netto z umów reasekuracji	-	-	-	97	8	105
Różnice kursowe	(3)	-	-	(3)	-	(6)
Przepływy pieniężne	(650)	-	-	161	-	(489)
Składki zapłacone	(650)	-	-	-	-	(650)
Odszkodowania odzyskane i poniesione koszty	-	-	-	161	-	161
Pozostałe zmiany	(1)	-	-	20	4	23
Stan na koniec okresu	(163)	-	-	(1 258)	(197)	(1 618)
Aktywa	(229)	-	-	(1 238)	(195)	(1 662)
Zobowiązania	66	-	-	(20)	(2)	44

10.1.5. Dane dotyczące umów zawartych i nabytych w okresie sprawozdawczym (niewycenianych według PAA) na moment ujęcia umowy

Umowy ubezpieczenia niewyceniane PAA	Umowy zawarte 1 stycznia – 30 czerwca 2023			Umowy zawarte 1 stycznia – 30 czerwca 2022		
	zyskowe	stratne	razem	zyskowe	stratne	razem
Umowy ubezpieczenia						
Szacowana wartość wypływów	2 006	1 833	3 839	1 564	1 910	3 474
Szacowane odszkodowania i koszty	1 745	1 685	3 430	1 345	1 773	3 118
Szacowane koszty akwizycji	261	148	409	219	137	356
Szacowana wartość wpływów	(2 646)	(1 606)	(4 252)	(2 131)	(1 663)	(3 794)
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	50	17	67	52	20	72
CSM	590	-	590	515	-	515
Straty ujęte w momencie rozpoznania umowy	-	(244)	(244)	-	(267)	(267)
Umowy reasekuracji						
Szacowana wartość wypływów	-	-	-	-	-	-
Szacowana wartość wpływów	-	-	-	-	-	-
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	-	-	-	-	-
CSM	-	-	-	-	-	-

Umowy ubezpieczenia niewyceniane PAA	Umowy zawarte 1 kwietnia – 30 czerwca 2023			Umowy zawarte 1 kwietnia – 30 czerwca 2022		
	zyskowe	stratne	razem	zyskowe	stratne	razem
Umowy ubezpieczenia						
Szacowana wartość wypływów	980	831	1 811	730	756	1 486
Szacowane odszkodowania i koszty	842	761	1 603	613	699	1 312
Szacowane koszty akwizycji	138	70	208	117	57	174
Szacowana wartość wpływów	(1 310)	(724)	(2 034)	(1 019)	(654)	(1 673)
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	26	9	35	25	7	32
CSM	304	-	304	264	-	264
Straty ujęte w momencie rozpoznania umowy	-	(116)	(116)	-	(109)	(109)
Umowy reasekuracji						
Szacowana wartość wypływów	-	-	-	-	-	-
Szacowana wartość wpływów	-	-	-	-	-	-
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	-	-	-	-	-
CSM	-	-	-	-	-	-

Zarówno w okresie 1 stycznia – 30 czerwca 2023 roku, jak i 1 stycznia – 30 czerwca 2022 roku Grupa PZU nie nabyła umów ubezpieczenia, ani umów reasekuracji.

10.2 Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej

Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Należności od klientów z tytułu kredytów	4 668	9 185	3 538	6 184
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	774	1 509	271	503
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	972	1 801	545	1 009
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	161	312	86	125
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	89	167	26	43
Pożyczki	122	233	60	96
Skupione wierzytelności	186	366	145	234
Pochodne instrumenty zabezpieczające	(259)	(534)	(32)	48
Należności	20	42	23	30
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	225	445	160	210
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, razem	6 958	13 526	4 822	8 482

10.3 Pozostałe przychody netto z inwestycji

Pozostałe przychody netto z inwestycji	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Przychody z dywidend, w tym:	40	42	34	36
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	11	13	7	9
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	29	29	27	27
Różnice kursowe	40	179	(251)	(364)
Przychody z tytułu nieruchomości inwestycyjnych	90	176	79	151
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	(43)	(87)	(34)	(62)
Koszty działalności inwestycyjnej	(22)	(28)	(7)	(14)
Pozostałe	11	7	(5)	(9)
Pozostałe przychody netto z inwestycji, razem	116	289	(184)	(262)

10.4 Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	52	67	(73)	(103)
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9	3	(4)	(11)
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	42	62	(70)	(95)
Instrumenty kapitałowe	12	19	(11)	(10)
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	8	21	(28)	(49)
Instrumenty dłużne	22	22	(31)	(36)
Instrumenty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1	2	1	3
Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	15	8	(3)	(13)
Instrumenty pochodne	140	300	(7)	(63)
Krótką sprzedaż	(12)	(7)	(1)	4
Należności	1	(1)	-	-
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, razem	196	367	(84)	(175)

10.5 Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych

Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	20	21	(54)	(58)
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	13	14	(3)	-
Instrumenty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7	7	(51)	(58)
- instrumenty dłużne	3	(2)	(23)	(25)
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1	2	(25)	(28)
- pożyczki	3	7	(3)	(5)
Należności od klientów z tytułu kredytów	(361)	(800)	(740)	(1 114)
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(364)	(803)	(739)	(1 114)
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3	3	(1)	-
Udzielone gwarancje i poręczenia	(110)	(18)	(13)	(5)
Należności	(2)	(2)	(46)	(50)
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	5	2	(6)	(7)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, razem	(448)	(797)	(859)	(1 234)

10.6 Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej

Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Inwestycyjne (lokacyjne) instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(32)	130	(341)	(456)
Instrumenty kapitałowe	65	94	(113)	(131)
Dłużne papiery wartościowe	(143)	(128)	103	104
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	46	164	(331)	(429)
Instrumenty pochodne	385	406	109	282
Wycena zobowiązań wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	(17)	(30)	33	52
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	(15)	(26)	26	43
Nieruchomości inwestycyjne	(164)	(168)	48	32
Należności od klientów z tytułu kredytów	2	7	3	4
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej, razem	159	319	(122)	(43)

10.7 Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Przychody z tytułu prowizji i opłat	1 363	2 648	1 326	2 549
Działalność bankowa	1 225	2 379	1 185	2 275
Marża na transakcjach walutowych z klientami	287	545	276	525
Prowizje maklerskie	50	100	44	100
Działalność powiernicza	18	36	20	40
Obsługa kart płatniczych, kredytowych	400	766	356	655
Wynagrodzenia z tytułu pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	11	18	5	13
Kredyty i pożyczki	148	277	129	237
Obsługa rachunków bankowych	89	192	129	271
Przelewy	77	153	78	152
Operacje kasowe	27	55	31	59
Skupione wierzytelności	25	47	20	39
Gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	23	47	26	49
Prowizje z działalności leasingowej	26	52	22	46
Pozostałe prowizje	44	91	49	89
Przychody i opłaty od funduszy oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych	102	198	89	181
Ubezpieczenia emerytalne	35	69	51	91
Pozostałe	1	2	1	2
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(418)	(794)	(359)	(663)
Koszty transakcji kartowych i bankomatowych, w tym koszty wydanych kart	(318)	(593)	(268)	(486)
Prowizje z tytułu pozyskania klientów bankowych	(23)	(47)	(22)	(41)
Prowizje za udostępnianie bankomatów	(12)	(23)	(12)	(22)
Koszty nagród dla klientów bankowych	(6)	(13)	(5)	(9)
Koszty przelewów i przekazów	(12)	(25)	(12)	(24)
Usługi dodatkowe do produktów bankowych	(5)	(11)	(5)	(11)
Prowizje maklerskie	(8)	(15)	(8)	(14)
Koszty obsługi rachunków bankowych	(2)	(3)	(2)	(3)
Koszty operacji banknotowych	(5)	(13)	(4)	(13)
Koszty działalności powierniczej	(7)	(13)	(7)	(14)
Pozostałe prowizje	(20)	(38)	(14)	(26)
Wynik z tytułu prowizji i opłat, razem	945	1 854	967	1 886

10.8 Koszty działania banków

Koszty działania banków	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Zużycie materiałów i energii	44	119	24	57
Usługi obce	278	541	346	553
Podatki i opłaty	16	32	16	31
Koszty pracownicze	955	1 786	763	1 484
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	132	262	127	255
Amortyzacja wartości niematerialnych	93	184	75	184
Inne, w tym:	88	171	76	129
- reklama	50	95	44	70
- pozostałe	38	76	32	59
Koszty działania banków, razem	1 606	3 095	1 427	2 693

10.9 Koszty odsetkowe

Koszty odsetkowe	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Depozyty terminowe	1 052	2 055	190	237
Depozyty bieżące	501	987	199	294
Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe	287	587	167	254
Pochodne instrumenty zabezpieczające	222	467	167	231
Pożyczki	13	29	25	33
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	126	190	87	127
Kredyty bankowe zaciągnięte przez spółki z Grupy PZU	52	105	24	38
Leasing	15	26	15	22
Pozostałe	22	40	9	15
Koszty odsetkowe, razem	2 290	4 486	883	1 251

10.10 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)
Pozostałe przychody operacyjne	408	817	379	738
Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług przez spółki nieubezpieczeniowe	274	552	262	513
Przychody z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	39	77	39	79
Rozwiązanie rezerw	28	40	10	12
Zwrot kosztów dochodzenia roszczeń	14	28	14	25
Pozostałe	53	120	54	109
Pozostałe koszty operacyjne	(994)	(2 333)	(1 759)	(3 048)
Podatek od instytucji finansowych	(370)	(741)	(361)	(709)
Koszty podstawowej działalności spółek nieprowadzących działalności ubezpieczeniowej, ani bankowej	(305)	(633)	(286)	(563)
Koszty z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	(40)	(81)	(41)	(83)
Obowiązkowe opłaty na rzecz instytucji rynku ubezpieczeniowego i bankowego	(4)	(52)	(4)	(45)
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-	(249)	(57)	(421)
Koszty opłaty z tytułu bankowego systemu ochrony	-	-	(636)	(636)
Wydatki z tytułu działalności prewencyjnej	(14)	(32)	(8)	(19)
Utworzenie rezerw	(127)	(212)	(147)	(176)
Amortyzacja wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia spółek	(20)	(39)	(24)	(49)
Utworzenie odpisów na aktywa niefinansowe	(9)	(16)	(68)	(104)
Darowizny	-	(38)	(7)	(35)
Koszty dochodzenia roszczeń	(27)	(52)	(18)	(42)
Koszty nieprzypisane w działalności ubezpieczeniowej	(58)	(74)	(27)	(33)
Pozostałe	(20)	(114)	(75)	(133)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne, razem	(586)	(1 516)	(1 380)	(2 310)

10.11 Podatek dochodowy

Łączna kwota podatku bieżącego i odroczonego	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przeeksztalcone)
Ujętego w rachunku zysków i strat, w tym:	(907)	(1 742)	(682)	(1 312)
- podatek bieżący	(849)	(1 342)	(513)	(546)
- podatek odroczony	(58)	(400)	(169)	(766)
Ujętego w innych całkowitych dochodach (podatek odroczony)	(165)	(376)	211	310
Razem	(1 072)	(2 118)	(471)	(1 002)

Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Inne całkowite dochody brutto	778	1 899	(1 087)	(1 598)
Podatek dochodowy	(165)	(376)	211	310
Instrumenty dłużne	(54)	(214)	199	453
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	60	203	(362)	(797)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	1	4	10	22
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(172)	(382)	351	634
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(4)	10	15	-
Zyski i straty aktuarialne związane z rezerwami pracowniczymi	5	5	(3)	(3)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	-	(1)	-	-
Należności od klientów z tytułu kredytów	(1)	(1)	1	1
Inne całkowite dochody netto	613	1 523	(876)	(1 288)

W skład Grupy PZU wchodzi jednostki funkcjonujące w różnych krajach i podlegające odrębnym przepisom podatkowym. Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają stosunkowo częstym zmianom. Obowiązujące w krajach, w których działa Grupa PZU przepisy, zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów (w Polsce – przez okres pięciu lat), które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te generują ryzyko podatkowe, w wyniku którego kwoty wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

10.12 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Zysk netto przypisywany właścicielom jednostki dominującej	1 545	2 700	949	1 833
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	863 387 662	863 389 067	863 390 985	863 384 065
Liczba akcji wyemitowanych	863 523 000	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Średnia ważona liczba akcji własnych (w posiadaniu jednostek objętych konsolidacją)	(135 338)	(133 933)	(132 015)	(138 935)
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	1,79	3,13	1,10	2,12

W okresach 6 miesięcy zakończonych odpowiednio 30 czerwca 2023 roku, jak i 30 czerwca 2022 roku nie wystąpiły transakcje, ani zdarzenia powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

10.13 Wartość firmy

Wartość firmy	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Pekao ¹⁾	1 715	1 715
LD ²⁾	491	518
Spółki medyczne	342	307
Segment ubezpieczeń masowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Link4)	221	221
Balta	40	42
Pozostałe	5	5
Wartość firmy, razem	2 814	2 808

¹⁾ Obejmuje wartość firmy z tytułu nabycia Pekao Investment Management SA oraz przejęcia Idea Banku.

²⁾ Obejmuje wartość firmy z tytułu nabycia oddziału LD w Estonii.

10.14 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wg grup rodzajowych	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Oprogramowanie, licencje i podobne	1 533	1 556
Znaki towarowe	517	523
- Pekao	340	340
- pozostałe	177	183
Relacje z klientami	308	347
- Pekao	250	282
- pozostałe	58	65
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	844	832
Inne wartości niematerialne	69	24
Wartości niematerialne, razem	3 271	3 282

10.15 Inne aktywa

Inne aktywa	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Odroczone koszty informatyczne	209	205
Zarachowane należności z bezpośredniej likwidacji szkód	42	47
Koszty do rozliczenia w czasie	147	117
Zapasy	42	56
Rozliczenia z tytułu podatków od nieruchomości, środków transportu i gruntowego	38	-
Rozliczenia z tytułu kosztów odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	25	-
Pozostałe składniki aktywów	49	37
Inne aktywa, razem	552	462

10.16 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wg grup rodzajowych	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Urządzenia techniczne i maszyny	633	629
Środki transportu	221	222
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	385	405
Nieruchomości	2 652	2 675
Inne rzeczowe aktywa trwałe	366	373
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	4 257	4 304

10.17 Jednostki wyceniane metodą praw własności

Jednostki stowarzyszone	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Krajowy Integrator Płatności SA	50	48
Sigma BIS SA	6	4
RUCH SA	-	-
Jednostki stowarzyszone, razem	56	52

10.18 Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Grupy przeznaczone do sprzedaży	295	302
Aktywa	324	335
Nieruchomości inwestycyjne	297	316
Należności	4	4
Inne aktywa	2	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	21	15
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	29	33
Inne zobowiązania	14	15
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	18
Inne aktywa przeznaczone do sprzedaży	307	319
Rzeczowe aktywa trwałe	15	18
Nieruchomości inwestycyjne	292	301
Aktywa i grupy aktywów przeznaczone do sprzedaży	631	654
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	29	33

W pozycji „Nieruchomości inwestycyjne” i w sekcji „Grupy przeznaczone do sprzedaży” zaprezentowano przede wszystkim nieruchomości przeznaczone do sprzedaży przez fundusz inwestycyjny sektora nieruchomości.

10.19 Należności od klientów z tytułu kredytów

Należności od klientów z tytułu kredytów	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	212 201	212 255
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	110	254
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	199	184
Należności od klientów z tytułu kredytów, razem	212 510	212 693

Należności od klientów z tytułu kredytów	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Segment detaliczny	107 264	108 537
Kredyty operacyjne	191	191
Kredyty konsumpcyjne	24 946	24 809
Kredyty consumer finance	4 051	4 292
Kredyty na zakup papierów wartościowych	14	14
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1 139	1 123
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	76 027	77 220
Pozostałe kredyty hipoteczne	602	647
Kredyty samochodowe	2	2
Pozostałe należności	292	239
Segment biznesowy	105 246	104 156
Kredyty operacyjne	34 676	35 005
Kredyty samochodowe	1	1
Kredyty inwestycyjne	30 380	30 107
Skupione wierzytelności (faktoring)	8 891	8 224
Kredyty w rachunku karty kredytowej	100	109
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	50	59
Pozostałe kredyty hipoteczne	10 140	9 872
Leasing finansowy	15 335	14 935
Pozostałe należności	5 673	5 844
Należności od klientów z tytułu kredytów, razem	212 510	212 693

10.20 Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne	30 czerwca 2023		31 grudnia 2022	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Związane ze stopą procentową	11 264	13 558	14 426	19 625
Instrumenty zabezpieczające wartość godziwą – transakcje swap	113	-	125	5
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne – transakcje swap	559	3 113	285	5 168
Instrumenty wykazywane jako przeznaczone do obrotu, w tym:	10 592	10 445	14 016	14 452
- kontrakty terminowe	42	42	45	36
- transakcje swap	10 462	10 307	13 870	14 303
- opcje call (zakup)	71	81	83	97
- opcje put (sprzedaż)	14	11	15	13
- opcje cap floor	3	4	3	3
Związane z kursami walut	1 571	850	1 300	896
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne – transakcje swap	106	26	48	1
Instrumenty wykazywane jako przeznaczone do obrotu, w tym:	1 465	824	1 252	895
- kontakty terminowe	580	353	544	322
- transakcje swap	863	430	652	529
- opcje call (zakup)	8	3	28	5
- opcje put (sprzedaż)	14	38	28	39
Związane z cenami papierów wartościowych	26	4	26	3
- opcje call (zakup)	26	4	26	2
- kontrakty terminowe	-	-	-	1
Związane z cenami towarów	340	304	445	432
- kontakty terminowe	2	2	5	3
- transakcje swap	322	286	440	429
- opcje call (zakup)	16	16	-	-
Razem	13 201	14 716	16 197	20 956

10.21 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	30 czerwca 2023				31 grudnia 2022			
	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Dłużne papiery wartościowe	-	1 136	240	1 376	41	879	52	972
Rządowe	-	1 136	240	1 376	41	879	52	972
Krajowe	-	1 136	240	1 376	41	879	52	972
Oprocentowanie stałe	-	1 090	233	1 323	41	791	51	883
Oprocentowanie zmienne	-	46	7	53	-	88	1	89
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań, razem	-	1 136	240	1 376	41	879	52	972

10.22 Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe

Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	30 czerwca 2023				31 grudnia 2022			
	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Instrumenty kapitałowe	nd.	1 267	952	2 219	nd.	1 648	830	2 478
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	nd.	nd.	4 899	4 899	nd.	nd.	4 876	4 876
Dłużne papiery wartościowe	105 026	39 355	3 738	148 119	91 605	38 077	2 417	132 099
Rządowe	76 154	30 835	3 612	110 601	68 590	26 683	2 160	97 433
Krajowe	68 203	25 512	2 682	96 397	62 918	23 973	2 023	88 914
Oprocentowanie stałe	62 048	15 433	2 066	79 547	58 616	14 984	1 630	75 230
Oprocentowanie zmienne	6 155	10 079	616	16 850	4 302	8 989	393	13 684
Zagraniczne	7 951	5 323	930	14 204	5 672	2 710	137	8 519
Oprocentowanie stałe	7 951	5 323	930	14 204	5 672	2 710	137	8 519
Pozostałe	28 872	8 520	126	37 518	23 015	11 394	257	34 666
Oprocentowanie stałe	21 904	4 981	21	26 906	16 418	7 334	63	23 815
Oprocentowanie zmienne	6 968	3 539	105	10 612	6 597	4 060	194	10 851
Pozostałe, w tym:	17 990	-	-	17 990	14 408	-	-	14 408
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	7 836	-	-	7 836	7 071	-	-	7 071
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	6 018	-	-	6 018	3 068	-	-	3 068
Pożyczki	4 136	-	-	4 136	4 269	-	-	4 269
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe, razem	123 016	40 622	9 589	173 227	106 013	39 725	8 123	153 861

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Orlen SA	578	910
Biuro Informacji Kredytowej SA	309	270
Grupa Azoty SA	189	284
PSP sp. z o.o.	88	79
Polimex-Mostostal SA	40	49
Krajowa Izba Rozliczeniowa SA	21	15
Webuild SpA	12	10
Pozostałe	30	31
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	1 267	1 648

Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy inne niż RP	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Francja	3 948	1 864
Stany Zjednoczone	3 480	1 226
Niemcy	2 358	2 557
Litwa	701	717
Hiszpania	553	142
Belgia	533	-
Austria	265	3
Łotwa	231	180
Rumunia	229	209
Holandia	222	-
Indonezja	157	176
Węgry	128	128
Włochy	113	114
Kolumbia	101	76
Ukraina	96	78
Chorwacja	95	75
Bułgaria	84	78
Meksyk	76	78
Arabia Saudyjska	73	48
Panama	73	66
Peru	57	64
Pozostałe	631 ¹⁾	640 ²⁾
Razem	14 204	8 519

¹⁾ Pozycja Pozostałe obejmuje obligacje 50 krajów, wobec których jednostkowe zaangażowanie bilansowe nie przekracza równowartości 50 mln zł.

²⁾ Pozycja Pozostałe obejmuje obligacje 51 krajów.

Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez korporacje, jednostki samorządu terytorialnego oraz Narodowy Bank Polski

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez korporacje, jednostki samorządu terytorialnego oraz Narodowy Bank Polski	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa w tym:	25 135	22 256
Banki zagraniczne	8 423	5 864
Narodowy Bank Polski	15 062	14 594
Spółki Indeksu WIG - Banki	582	562
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne w tym:	5 436	5 313
Samorządy krajowe	5 434	5 309
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych w tym:	1 704	1 914
Spółki Indeksu WIG - Energia	1 156	1 308
C. Przetwórstwo przemysłowe w tym:	1 392	1 676
Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (w tym WIG-Paliwa)	554	707
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	680	584
H. Transport i gospodarka magazynowa	622	679
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	403	-
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	614	620
J. Informacja i komunikacja	374	365
F. Budownictwo	356	373
I. R. Działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi (w tym: WIG - hotele i restauracje), oraz z kulturą, rozrywką i rekreacją	280	298
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	210	187
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	177	185
B. Górnictwo i wydobywanie	126	192
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9	24
Razem	37 518	34 666

10.23 Należności

Należności	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	147	141
Należności z tytułu sprzedaży papierów wartościowych i depozytów zabezpieczających ¹⁾	3 477	6 401
Należności z tytułu rozliczeń kart płatniczych	938	1 358
Należności z tytułu dostaw i usług	521	507
Należności od budżetu, inne niż z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	182	118
Należności z tytułu prowizji dotyczących produktów pozabilansowych	149	165
Rozliczenia przewencyjne	36	52
Należności z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	10	16
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	80	305
Należności z tytułu kaucji i wadium	57	64
Należności międzybankowe i międzyoddziałowe	98	14
Pozostałe	373	278
Należności, razem	6 068	9 419

¹⁾ W pozycji wykazuje się przede wszystkim należności związane z zawartymi, lecz nierozliczonymi transakcjami dotyczącymi instrumentów finansowych.

Zarówno na 30 czerwca 2023 roku, jak i na 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa należności nie odbiegała istotnie od ich wartości bilansowej, głównie ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz politykę tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

10.24 Oczekiwane straty kredytowe i utrata wartości aktywów finansowych

Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 stycznia – 30 czerwca 2023					1 stycznia – 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	185 358	24 135	12 167	5 154	226 814	182 578	28 470	11 239	5 307	227 594
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	37 433	-	-	97	37 530	35 386	-	-	18	35 404
Zmiana wynikająca z modyfikacji przepływów pieniężnych dotyczących instrumentu	(1)	-	-	-	(1)	(2)	(1)	-	-	(3)
Zmiany z tytułu wyceny, sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(31 949)	(3 569)	(1 412)	(753)	(37 683)	(28 402)	(1 498)	(1 649)	(236)	(31 785)
Aktywa spisane ze sprawozdania z sytuacji finansowej	-	-	(957)	(32)	(989)	-	-	(1 093)	(7)	(1 100)
Reklasyfikacja do koszyka 1	5 813	(5 504)	(309)	-	-	9 587	(9 325)	(262)	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	(7 996)	8 224	(228)	-	-	(9 589)	9 987	(398)	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	(1 212)	(1 722)	2 934	-	-	(2 255)	(1 380)	3 635	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	237	23	408	241	909	104	13	183	193	493
Stan na koniec okresu	187 683	21 587	12 603	4 707	226 580	187 407	26 266	11 655	5 275	230 603
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(1 618)	(2 043)	(7 310)	(3 588)	(14 559)	(1 067)	(1 798)	(6 321)	(3 806)	(12 992)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(326)	-	-	(53)	(379)	(235)	-	-	(3)	(238)
Zmiany z tytułu wyceny, poziomu ryzyka kredytowego, sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	600	(213)	(1 085)	210	(488)	437	(615)	(797)	51	(924)
Aktywa spisane ze sprawozdania z sytuacji finansowej	-	-	957	32	989	-	-	1 093	7	1 100
Reklasyfikacja do koszyka 1	(269)	269	-	-	-	(461)	348	113	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	133	(193)	60	-	-	109	(286)	177	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	61	282	(343)	-	-	41	203	(244)	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	25	56	262	(285)	58	(6)	33	(352)	(256)	(581)
Stan na koniec okresu	(1 394)	(1 842)	(7 459)	(3 684)	(14 379)	(1 182)	(2 115)	(6 331)	(4 007)	(13 635)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	186 289	19 745	5 144	1 023	212 201	186 225	24 151	5 324	1 268	216 968

Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 stycznia - 30 czerwca 2023					1 stycznia - 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa										
Stan na początek okresu	254	-	-	-	254	115	131	-	-	246
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	-	-	-	-	-	150	-	-	-	150
Zmiana wyceny	(3)	-	-	-	(3)	2	2	-	-	4
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(146)	-	-	-	(146)	(3)	(3)	-	-	(6)
Inne zmiany	5	-	-	-	5	(4)	1	-	-	(3)
Stan na koniec okresu	110	-	-	-	110	260	131	-	-	391
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(4)	-	-	-	(4)	(2)	(2)	-	-	(4)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	-	-	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	1	-	-	-	1	1	1	-	-	2
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	(1)	-	-	-	(1)	(3)	(1)	-	-	(4)

Odpis dotyczący należności od klientów z tytułu kredytów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny i nie pomniejsza on wartości bilansowej aktywów.

Dłużne inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 stycznia – 30 czerwca 2023					1 stycznia - 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	91 515	236	24	63	91 838	73 897	354	35	39	74 325
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	146 353	-	-	-	146 353	3 983	-	-	-	3 983
Zmiana wyceny	(156)	-	-	-	(156)	576	-	1	-	577
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(133 375)	(20)	-	-	(133 395)	(3 929)	(37)	-	-	(3 966)
Reklasyfikacja do koszyka 1	-	-	-	-	-	244	(244)	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	(93)	93	-	-	-	(213)	213	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	586	(8)	-	17	595	371	6	-	6	383
Stan na koniec okresu	104 830	301	24	80	105 235	74 929	292	36	45	75 302
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(87)	(28)	(24)	(53)	(192)	(69)	(8)	(35)	(30)	(142)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(14)	-	-	-	(14)	(7)	-	-	-	(7)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	1	6	-	-	7	(24)	5	-	-	(19)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	4	1	-	-	5	1	-	-	-	1
Reklasyfikacja do koszyka 1	-	-	-	-	-	(1)	1	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	5	(5)	-	-	-	32	(32)	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	-	1	-	(16)	(15)	(1)	(1)	(1)	8	5
Stan na koniec okresu	(91)	(25)	(24)	(69)	(209)	(69)	(35)	(36)	(22)	(162)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	104 739	276	-	11	105 026	74 860	257	-	23	75 140

Zarówno na 30 czerwca 2023 roku, jak i na 30 czerwca 2022 roku wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe dotyczące transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży wynosi zero.

Dłużne inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 stycznia – 30 czerwca 2023					1 stycznia - 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa										
Stan na początek okresu	38 719	237	-	-	38 956	44 788	251	-	-	45 039
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	569 824	-	-	-	569 824	50 959	-	-	-	50 959
Zmiana wyceny	967	(19)	-	-	948	(1 784)	(17)	-	-	(1 801)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(569 342)	(43)	-	-	(569 385)	(56 833)	(21)	-	-	(56 854)
Reklasyfikacja do koszyka 1	8	(8)	-	-	-	26	(26)	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	(29)	29	-	-	-	(168)	168	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	148	-	-	-	148	440	1	-	-	441
Stan na koniec okresu	40 295	196	-	-	40 491	37 428	356	-	-	37 784
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(45)	(21)	-	-	(66)	(54)	(26)	-	-	(80)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(3)	-	-	-	(3)	(1)	-	-	-	(1)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	7	6	-	-	13	-	(1)	-	-	(1)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	4	-	-	-	4	2	-	-	-	2
Reklasyfikacja do koszyka 2	1	(1)	-	-	-	10	(10)	-	-	-
Stan na koniec okresu	(36)	(16)	-	-	(52)	(43)	(37)	-	-	(80)

Odpis dotyczący dłużnych inwestycyjnych (lokacyjnych) aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny i nie pomniejsza on wartości bilansowej aktywów.

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 stycznia - 30 czerwca 2023					1 stycznia - 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	2 814	140	136	-	3 090	1 385	-	-	-	1 385
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	75 279	-	-	-	75 279	19 900	-	-	-	19 900
Zmiana wyceny	(9)	-	(4)	-	(13)	6	-	-	-	6
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia, wygaśnięcia lub modyfikacji przepływów pieniężnych instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(72 120)	(128)	(43)	-	(72 291)	(14 861)	-	-	-	(14 861)
Reklasyfikacja do koszyka 2	(132)	132	-	-	-	(177)	177	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	-	-	-	-	-	(143)	-	143	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	(18)	(10)	(1)	-	(29)	11	8	-	-	19
Stan na koniec okresu	5 814	134	88	-	6 036	6 121	185	143	-	6 449
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(1)	(11)	(10)	-	(22)	(1)	-	-	-	(1)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(8)	-	-	-	(8)	5	-	-	-	5
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	-	1	-	-	1	(32)	-	(1)	-	(33)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	-	9	-	-	9	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	8	(8)	-	-	-	27	(27)	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	-	-	-	-	-	1	-	(1)	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	-	1	1	-	2	-	(1)	-	-	(1)
Stan na koniec okresu	(1)	(8)	(9)	-	(18)	-	(28)	(2)	-	(30)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	5 813	126	79	-	6 018	6 121	157	141	-	6 419

Pożyczki	1 stycznia – 30 czerwca 2023					1 stycznia - 30 czerwca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	4 300	-	-	-	4 300	3 522	75	-	-	3 597
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	1 292	-	-	-	1 292	578	-	-	-	578
Zmiana wyceny	5	-	-	-	5	21	2	-	-	23
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(1 437)	-	-	-	(1 437)	(78)	(4)	-	-	(82)
Reklasyfikacja do koszyka 2	(101)	101	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	4 059	101	-	-	4 160	4 043	73	-	-	4 116
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(31)	-	-	-	(31)	(5)	(6)	-	-	(11)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(8)	-	-	-	(8)	(2)	-	-	-	(2)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	7	(1)	-	-	6	(4)	1	-	-	(3)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Stan na koniec okresu	(23)	(1)	-	-	(24)	(10)	(5)	-	-	(15)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	4 036	100	-	-	4 136	4 033	68	-	-	4 101

Należności	1 stycznia – 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2022 (przekształcone)
Wartość bilansowa brutto		
Stan na początek okresu	9 859	7 242
Zmiany w okresie	(3 360)	4 004
Stan na koniec okresu	6 499	11 246
Oczekiwane straty kredytowe		
Stan na początek okresu	(440)	(460)
Zmiany w okresie	9	(52)
Stan na koniec okresu	(431)	(512)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	6 068	10 734

10.25 Wartość godziwa

10.25.1. Opis technik wyceny

10.25.1.1. Dłużne papiery wartościowe i pożyczki

Wartości godziwe dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku lub wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych.

Grupa PZU dokonuje wewnętrznej weryfikacji wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, porównując je z dostępnymi wycenami z innych źródeł, opierających się na danych obserwowalnych na rynku.

Wartość godziwą pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla instrumentów dłużnych opartych o zmienną stopę procentową krzywa referencyjna odzwierciedlająca poziom stóp risk free do dyskontowania przyszłych przepływów jest budowana na podstawie odpowiedniej krzywej swapowej dla danej waluty. Natomiast dla instrumentów opartych o stałą stopę procentową – o kwotowania obligacji skarbowych w danej walucie. Dla nienotowanych pożyczek i obligacji oprócz *spreadu* indywidualnego kwantyfikującego ryzyko specyficzne danego instrumentu dłużnego dodawany jest publikowany w serwisach informacyjnych rynkowy *spread* sektorowy, który odzwierciedla wycenę ryzyka dla danego sektora działalności emitenta i jego ratingu.

10.25.1.2. Kapitałowe aktywa finansowe

Wartości godziwe kapitałowych aktywów finansowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są one dostępne – w oparciu o obecną wartość przyszłych, prognozowanych wyników spółek lub modeli wyceny bazujących na dostępnych danych rynkowych.

10.25.1.3. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych

Wartości godziwe jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych określa się według wartości jednostki uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych publikowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena ta odzwierciedla udział Grupy PZU w aktywach netto tych funduszy.

10.25.1.4. Instrumenty pochodne

Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. *forward*) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stawki z krzywych OIS (ang. *overnight indexed swaps*) uwzględniających walutę, w której denominowany jest depozyt zabezpieczający dla danego instrumentu.

Wartość godziwą opcji określa się za pomocą modelu Blacka-Scholesa (opcje typu „*plain vanilla*”) lub jako zdyskontowaną na dzień wyceny wartość oczekiwaną funkcji wypłaty opcji (opcje azjatyckie oraz koszykowe). Wartość oczekiwana funkcji wypłaty wyznaczana jest w drodze modelowania metodą Monte Carlo.

10.25.1.5. Należności od klientów z tytułu kredytów

W celu ustalenia zmiany wartości godziwej należności od klientów z tytułu kredytów (z pominięciem kredytów w rachunku bieżącym) marże osiąmane na nowo udzielonych kredytach (w miesiącu poprzedzającym datę, na którą sporządza się skonsolidowane sprawozdanie finansowe) porównuje się z marżami na całym portfelu kredytowym. Jeśli marże na nowo przyznawanych kredytach są wyższe niż marże na dotychczasowym portfelu, wartość godziwa portfela kredytów jest niższa od jego wartości bilansowej.

Należności od klientów z tytułu kredytów zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

10.25.1.6. Nieruchomości wyceniane w wartości godziwej

W zależności od charakteru danej nieruchomości, wartość godziwą określa się za pomocą metody porównawczej, dochodowej lub pozostałościowej.

Metodą porównawczą wycenia się wolne grunty pod zabudowę i niektóre mniejsze i mniej wartościowe budynki (takie jak lokale mieszkalne, garaże itp.). Metoda porównawcza zakłada ustalenie wartości godziwej poprzez odniesienie do obserwowalnych cen rynkowych, z uwzględnieniem współczynników korygujących. Współczynniki korygujące uwzględniają przykładowo takie czynniki jak upływ czasu i trend zmian cen rynkowych, lokalizacja, ekspozycja, przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego, dostępność komunikacyjna i dojazd, powierzchnia, sąsiedztwo (w tym położenie względem atrakcyjnych obiektów), możliwości inwestycyjne, warunki fizyczne, forma władania itp.

Metoda dochodowa zakłada oszacowanie wartości godziwej nieruchomości na podstawie zdyskontowanej wartości przepływów pieniężnych. W kalkulacji uwzględnia się takie zmienne jak stopa kapitalizacji, poziom czynszów, poziom kosztów eksploatacyjnych, rezerwa z tytułu pustostanów, straty z tytułu zwolnień w płatnościach czynszu i zaległości czynszowych itp. Poziom zmiennych opisanych powyżej różni się w zależności od charakteru i przeznaczenia wycenianej nieruchomości (powierzchnia biurowa, powierzchnia handlowa, powierzchnia logistyczno-magazynowa), jej nowoczesności oraz lokalizacji (dojazd, odległość od centrum, dostępność, ekspozycja itp.), a także parametrów właściwych dla danego rynku lokalnego (m.in. stopy kapitalizacji, stawki czynszu, koszty eksploatacji).

Metodę pozostałościową stosuje się do określenia wartości rynkowej jeżeli nieruchomość ma być objęta pracami budowlanymi. Wartość godziwą nieruchomości określa się jako różnicę wartości nieruchomości po wykonaniu robót budowlanych oraz przeciętnej wartości kosztów tych robót, z uwzględnieniem zysków uzyskiwanych na rynku podobnych nieruchomości.

Nieruchomości wykazywane w wartości godziwej wyceniają licencjonowani rzeczoznawcy majątkowi. Akceptacja każdej z takich wycen jest dodatkowo poprzedzona przeglądem przez pracowników jednostek Grupy PZU w celu eliminacji potencjalnych omyłek i niespójności. Powstające ewentualne wątpliwości wyjaśniane są na bieżąco.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się zgodnie z poniższymi zasadami:

- nieruchomości posiadane przez fundusze inwestycyjne zależne od PZU – wyceniane co 6 miesięcy – na dni kończące każde półrocze i rok obrotowy;
- nieruchomości inwestycyjne posiadane przez spółki Grupy PZU – najbardziej wartościowe pozycje wyceniane są w przypadku stwierdzenia przesłanek o możliwej istotnej zmianie wartości (przeważnie z częstotliwością roczną). Bez względu na wartość, każda nieruchomość inwestycyjna jest wyceniana nie rzadziej niż raz na 5 lat;
- nieruchomości przeznaczone do sprzedaży – wyceniane przed rozpoczęciem ich aktywnej ekspozycji na rynku, zgodnie z wymogami MSSF 5.

10.25.1.7. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych, w tym zobowiązań podporządkowanych, wyznacza się jako wartość bieżącą oczekiwanych płatności w oparciu o bieżące krzywe procentowe oraz indywidualny *spread* kredytowy dla danej emisji. *Spread* indywidualny jest początkowo kalibrowany do ceny emisji i okresowo rekalkulowany w przypadku dostępności danych transakcyjnych.

10.25.1.8. Zobowiązania z tytułu depozytów

Ze względu na fakt, że depozyty przyjmuje się w ramach bieżącej działalności na bazie dziennej, a więc ich warunki są zbliżone do aktualnych warunków rynkowych identycznych transakcji, a czas do zapadalności tych pozycji jest krótki, uznaje się, że dla zobowiązań wobec klientów o zapadalności do 1 roku wartość godziwa nie odbiega istotnie od wartości bilansowej. Dla depozytów powyżej 1 roku wartość godziwą ustala się jako kwotę przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową za pomocą stopy rynkowej wolnej od ryzyka powiększonej o marżę.

10.25.1.9. Inne zobowiązania

Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta

Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta wyceniane są zgodnie z wartością godziwą aktywów stanowiących pokrycie zobowiązań funduszu kapitałowego powiązanego z danym kontraktem inwestycyjnym.

Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych

Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych wyceniane są zgodnie z wartością godziwą składników majątku funduszu inwestycyjnego (wg udziału w aktywach netto funduszu inwestycyjnego).

Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych pożyczonych w celu dokonania krótkiej sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej pożyczonych papierów.

10.25.2. Hierarchia wartości godziwej

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań, dla których zaprezentowano wartość godziwą, sklasyfikowane są do następujących poziomów:

- poziom I – aktywa i zobowiązania wyceniane na bazie cen notowanych (nieskorygowanych) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań. Do tego poziomu zaklasyfikowano:
  - płynne notowane dłużne papiery wartościowe;
  - akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane na giełdach;
  - instrumenty pochodne notowane na giełdach;
  - zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych notowanych na giełdach (krótka sprzedaż);
- poziom II – aktywa i zobowiązania, których wycena opiera się na danych wejściowych innych niż ceny notowane zaliczane do poziomu I, które są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (bazujący na cenach). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
  - notowane dłużne papiery wartościowe wyceniane na podstawie wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny;
  - instrumenty pochodne – m. in. FX Swap, FX Forward, IRS, CIRS, umowy forward na stopę procentową (ang. *forward rate agreement*);
  - jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
  - nieruchomości inwestycyjne lub nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, wycenione przy zastosowaniu metody porównawczej, dla których na badanym rynku występuje wystarczająca liczba transakcji podobnymi nieruchomościami, obejmujące wolne grunty pod zabudowę i niektóre mniejsze i mniej wartościowe budynki (w tym lokale mieszkalne, garaże itp.);
  - zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych;
  - kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta;

- poziom III – aktywa, których wycena opiera się na danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania na rynkach (dane wejściowe nieobserwowalne). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
  - nienotowane dłużne papiery wartościowe oraz nie płynne notowane dłużne papiery wartościowe (w tym nieskarbowe papiery dłużne emitowane przez inne podmioty finansowe, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty niefinansowe), wyceniane modelami opartymi na zdyskontowanych przepływach pieniężnych;
  - nieruchomości inwestycyjne lub nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, wycenione przy zastosowaniu metody dochodowej, metody pozostałościowej lub metody porównawczej (jeżeli brak jest odpowiedniej liczby transakcji podobnymi nieruchomościami);
  - należności od klientów z tytułu kredytów oraz zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów;
  - opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez spółki Grupy PZU oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych.

W sytuacji gdy do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań używane są dane wejściowe klasyfikowane do różnych poziomów hierarchii wartości godziwej, wyceniany składnik przypisuje się do najniższego poziomu, z którego pochodzą dane wejściowe, mające istotny wpływ na całość wyceny.

Na wartość wyceny zakwalifikowanych do poziomu III składników aktywów lub zobowiązań istotny wpływ mają dane wejściowe nieobserwowalne.

Wyceniane aktywa	Dane nieobserwowalne	Charakterystyka	Wpływ na wycenę
Należności od klientów z tytułu kredytów	Marża płynności oraz bieżąca marża ze sprzedaży danej grupy produktowej	Wartości godziwe szacuje się przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową pomniejszonych o oczekiwaną stratę kredytową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę płynności oraz bieżącą marżę ze sprzedaży dla danej grupy produktowej kredytu. Marża wyznaczana jest w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. Dla celów szacowania wartości godziwej kredytów walutowych wykorzystywana jest marża płynności dla kredytów w złotych skorygowana o kwotowania transakcji fx swap i basis-swap. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej ponieważ średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat (kredyty w rachunku bieżącym, overdrafty oraz karty kredytowe) przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest wartości bilansowej.	Korelacja ujemna
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	Marża ze sprzedaży	Wartości godziwe szacuje się przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. Marża wyznaczana jest na podstawie depozytów przyjętych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. W przypadku depozytów krótkoterminowych (depozytów bieżących, overnight oraz w rachunku oszczędnościowym) za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.	Korelacja ujemna
Opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez spółki Grupy PZU oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych	Parametry modelu	Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy, towary oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszyki. Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym. Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka.	

Wyceniane aktywa	Dane nieobserwowalne	Charakterystyka	Wpływ na wycenę
Niepłynne obligacje i pożyczki	Spready kredytowe	Spready obserwuje się na wszystkich obligacjach (ich seriach) lub pożyczkach tego samego emitenta lub emitenta o podobnej charakterystyce. Te <i>spready</i> obserwowane są w dniach emisji nowych serii obligacji, dniach zawierania nowych umów pożyczek oraz w dniach transakcji rynkowych, których przedmiotem są wierzytelności wynikające z tych obligacji i pożyczek.	Korelacja ujemna
Nieruchomości inwestycyjne oraz nieruchomości przeznaczone do sprzedaży	Stopa kapitalizacji	Stopę kapitalizacji ustala się na podstawie analizy stóp zwrotu osiągniętych w transakcjach dla podobnych nieruchomości.	Korelacja ujemna
	Koszty budowy	Wartość kosztów budowy określa się na podstawie rynkowych kosztów budowy pomniejszonych o koszty poniesione na dzień wyceny.	Korelacja dodatnia
	Miesięczna stawka czynszu za 1m ² odpowiedniego rodzaju powierzchni lub za jedno miejsce parkingowe	Stawki czynszu obserwuje się dla podobnych nieruchomości, podobnej jakości, w podobnych lokalizacjach oraz zbliżonej wielkości wynajmowanej powierzchni.	Korelacja dodatnia
Instrumenty pochodne	Parametry modelu	Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka.	
Emisje własne oraz pożyczki podporządkowane	Spread emisji ponad krzywą rynkową	W przypadku zastosowania do wyceny historycznego <i>spreadu</i> emisji ponad krzywą rynkową, emisje takie klasyfikuje się do poziomu III hierarchii wartości godziwej.	Korelacja ujemna
Instrumenty kapitałowe nienotowane na aktywnym rynku		Kwotowania serwisów finansowych, obecna wartość przyszłych, prognozowanych wyników spółek lub modele wyceny bazujące na dostępnych danych rynkowych.	

10.25.3. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej	30 czerwca 2023				31 grudnia 2022			
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa								
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26 141	9 572	6 045	41 758	23 429	11 200	5 975	40 604
Instrumenty kapitałowe	817	-	450	1 267	1 254	-	394	1 648
Dłużne papiery wartościowe	25 324	9 572	5 595	40 491	22 175	11 200	5 581	38 956
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 755	5 794	280	9 829	2 813	4 951	411	8 175
Instrumenty kapitałowe	711	-	241	952	578	-	252	830
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	232	4 651	16	4 899	215	4 645	16	4 876
Dłużne papiery wartościowe	2 812	1 143	23	3 978	2 020	306	143	2 469
Należności od klientów z tytułu kredytów	-	-	309	309	-	-	438	438
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	110	110	-	-	254	254
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	199	199	-	-	184	184
Pochodne instrumenty finansowe	-	13 176	25	13 201	-	16 172	25	16 197
Nieruchomości inwestycyjne	-	215	2 880	3 095	-	160	2 861	3 021
Zobowiązania								
Instrumenty pochodne	-	14 713	3	14 716	-	20 956	-	20 956
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	360	-	360	-	305	-	305
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	-	263	-	263	-	238	-	238
Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych (krótka sprzedaż)	637	-	-	637	875	-	-	875

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do Poziomu III hierarchii wartości godziwej w okresie zakończonym 30 czerwca 2023	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			Instrumenty pochodne - aktywa	Instrumenty pochodne - zobowiązania	Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej		Nieruchomości inwestycyjne
	Kapitałowe	Dłużne	Kapitałowe	Certyfikaty inwestycyjne	Dłużne			przez inne całkowite dochody	przez wynik finansowy	
Stan na początek okresu	394	5 581	252	16	143	25	-	254	184	2 861
Nabycie / otwarcie pozycji/ udzielenie	-	371	-	-	521	-	1	-	36	18
Reklasyfikacje z poziomu II ¹⁾	-	1 374	-	-	17	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja z nieruchomości własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146
Zyski lub straty ujęte w rachunku zysków i strat:	-	166	10	-	7	4	2	11	(1)	(145)
- przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	-	118	-	-	-	-	-	7	(1)	-
- wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	-	13	-	-	2	-	-	4	-	-
- zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	-	35	10	-	5	4	2	-	-	(145)
Zyski lub straty ujęte w innych całkowitych dochodach	56	169	-	-	-	-	-	6	-	-
Sprzedaż/rozliczenia/spłaty/konwersja	-	(713)	(21)	-	(625)	(4)	-	(161)	(20)	-
Reklasyfikacje do poziomu II ¹⁾	-	(1 353)	-	-	(40)	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	450	5 595	241	16	23	25	3	110	199	2 880

¹⁾ Informacje o reklasyfikacjach zaprezentowano w punkcie 10.25.6.

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do Poziomu III hierarchii wartości godziwej w okresie zakończonym 30 czerwca 2022	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			Instrumenty pochodne - aktywa	Instrumenty pochodne - zobowiązania	Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej		Nieruchomości inwestycyjne
	Kapitałowe	Dłużne	Kapitałowe	Certyfikaty inwestycyjne	Dłużne			przez inne całkowite dochody	przez wynik finansowy	
Stan na początek okresu	471	5 601	259	21	166	54	20	246	160	2 607
Nabycie / otwarcie pozycji/ udzielenie	-	49	-	-	835	-	-	151	-	112
Reklasyfikacje z poziomu II ¹⁾	-	1 964	-	-	22	-	-	-	-	7
Reklasyfikacje z nieruchomości własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Reklasyfikacje z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Zyski lub straty ujęte w rachunku zysków i strat:	-	10	3	-	(2)	(12)	(10)	7	2	13
- przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	-	59	-	-	-	(2)	-	7	2	-
- wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	-	(50)	3	-	(2)	(10)	(10)	-	-	13
Zyski lub straty ujęte w innych całkowitych dochodach	(71)	(238)	-	-	-	-	-	(5)	-	-
Sprzedaż/rozliczenia/spłaty/konwersja	-	(464)	-	-	(867)	(13)	(9)	(8)	(19)	-
Reklasyfikacje do aktywów przeznaczonych do sprzedaży lub nieruchomości własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Reklasyfikacje do poziomu II ¹⁾	-	(1 502)	-	-	(90)	(1)	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	400	5 420	260	21	64	28	1	391	143	2 769

¹⁾ Informacje o reklasyfikacjach zaprezentowano w punkcie 10.25.6.

10.25.4. Aktywa i zobowiązania niewyceniane w wartości godziwej

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, dla których jest ona tylko ujawniana	30 czerwca 2023					31 grudnia 2022				
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem wartość godziwa	Wartość bilansowa	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem wartość godziwa	Wartość bilansowa
Aktywa										
Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-	211 490	211 490	212 201	-	-	212 467	212 467	212 255
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w zamortyzowanym koszcie	45 020	48 912	23 817	117 749	123 016	40 218	36 396	20 448	97 062	106 054
Dłużne papiery wartościowe	45 020	40 056	14 568	99 644	105 026	40 218	32 226	10 170	82 614	91 646
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	-	3 566	4 270	7 836	7 836	-	2 277	4 794	7 071	7 071
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	5 290	736	6 026	6 018	-	1 893	1 187	3 080	3 068
Pożyczki	-	-	4 243	4 243	4 136	-	-	4 297	4 297	4 269
Zobowiązania										
Zobowiązania wobec banków	-	927	5 883	6 810	6 795	-	1 637	6 117	7 754	7 720
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	-	-	288 309	288 309	288 245	-	-	278 277	278 277	278 058
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych ¹⁾	-	8 169	1 651	9 820	9 651	-	10 315	821	11 136	11 090
Zobowiązania podporządkowane ¹⁾	-	2 783	3 400	6 183	6 176	-	2 788	3 331	6 119	6 184
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	1 219	112	1 331	1 331	-	930	1	931	931

¹⁾ Do poziomu II zaklasyfikowano te zobowiązania, na wycenę których nieobserwowalne parametry nie miały istotnego wpływu. Przede wszystkim są to zobowiązania z tytułu obligacji emitowanych przez Pekao.

10.25.5. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku, jak i w 2022 roku nie dokonywano zmian sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, których wartość byłaby istotna z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

10.25.6. Przesunięcia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej

W przypadku zmiany sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań, wynikających np. z utraty (lub uzyskania) dostępności notowań obserwowanych na aktywnym rynku przenosi się takie aktywa lub zobowiązania pomiędzy Poziomami I i II.

Składniki aktywów lub zobowiązań są przenoszone pomiędzy poziomami II i III (odpowiednio między poziomami III i II) gdy:

- następuje zmiana modelu wyceny będąca efektem zastosowania nowych czynników nieobserwowalnych (odpowiednio obserwowalnych) lub
- dotychczas stosowane czynniki, których wpływ na wycenę jest istotny przestają być (odpowiednio stają się) obserwowalne na aktywnym rynku.

Przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej dokonywane są na koniec każdego kwartału wg wartości na ten dzień.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku dokonano następujących przeniesień aktywów pomiędzy poziomami wartości godziwej:

- z poziomu III do poziomu II przeniesiono obligacje korporacyjne, które wyceniono przy użyciu rynkowych informacji o cenach porównywalnych instrumentów finansowych oraz obligacje korporacyjne i municypalne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych nie wpływał istotnie na wycenę oraz instrumenty pochodne rynku kapitałowego, dla których szacowana zmienność nieistotnie wpływała na wycenę;
- z poziomu II do poziomu III przeniesiono obligacje korporacyjne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych istotnie wpływał na wycenę;
- z poziomu II do poziomu I przeniesiono obligacje rządowe, dla których dokonano wyceny z wykorzystaniem kwotowań na rynku, ze względu na wzrost jego aktywności.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2022 roku dokonano następujących przeniesień aktywów pomiędzy poziomami wartości godziwej:

- z poziomu III do poziomu II przeniesiono obligacje korporacyjne, municypalne i Skarbu Państwa, które wyceniono przy użyciu rynkowych informacji o cenach porównywalnych instrumentów finansowych oraz obligacje korporacyjne i municypalne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych nie wpływał istotnie na wycenę;
- z poziomu II do poziomu III przeniesiono obligacje korporacyjne i municypalne oraz instrumenty pochodne rynku walutowego i stopy procentowej, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych istotnie wpływał na wycenę;
- z poziomu II do poziomu I przeniesiono obligacje rządowe, dla których dokonano wyceny z wykorzystaniem kwotowań na rynku, ze względu na wzrost jego aktywności.

10.26 Zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku nie dokonano zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów.

10.27 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Stan na 30 czerwca 2023 roku i 31 grudnia 2022 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywile- jowania	Rodzaj ogranicze- nia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	brak	brak	604 463 200	60 446 320	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	na okaziciela	brak	brak	259 059 800	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Liczba akcji razem				863 523 000				
Kapitał zakładowy razem					86 352 300			

10.28 Podział zysku jednostki dominującej

Informacje o podziale zysku jednostki dominującej zaprezentowano w punkcie 18.

10.29 Zobowiązania podporządkowane

	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Data emisji/Data wykupu	Wartość bilansowa 30 czerwca 2023	Wartość bilansowa 31 grudnia 2022
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych PZU						
Obligacje podporządkowane PZU	2 250	PLN	WIBOR 6M + marża	30 czerwca 2017 / 29 lipca 2027	2 329	2 333
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych Pekao						
Obligacje serii A	1 250	PLN	WIBOR 6M + marża	30 października 2017 / 29 października 2027	1 268	1 270
Obligacje serii B	550	PLN	WIBOR 6M + marża	15 października 2018 / 16 października 2028	560	560
Obligacje serii C	200	PLN	WIBOR 6M + marża	15 października 2018 / 14 października 2033	204	204
Obligacje serii D	350	PLN	WIBOR 6M + marża	4 czerwca 2019 / 4 czerwca 2031	352	352
Obligacje serii D1	400	PLN	WIBOR 6M + marża	4 grudnia 2019 / 4 czerwca 2031	403	403
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych Alior Banku						
Obligacje serii F	322	PLN	WIBOR 6M+ marża	26 września 2014 / 26 września 2024	228	229
Obligacje serii K oraz K1	600	PLN	WIBOR 6M+ marża	20 października 2017 / 20 października 2025	611	612
Obligacje serii P1B	70	PLN	WIBOR 6M+ marża	29 kwietnia 2016 / 16 maja 2024	71	71
Obligacje serii P2A	150	PLN	WIBOR 6M+ marża	14 grudnia 2017 / 29 grudnia 2025	150	150
Zobowiązania podporządkowane					6 176	6 184

W kolumnie „Wartość nominalna” zaprezentowano wartość nominalną całej emisji. Natomiast wartość bilansowa zobowiązań podporządkowanych odpowiada wartości ujętej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Ze względu na fakt, iż część obligacji wyemitowanych przez podmioty Grupy PZU została objęta lub nabyta przez inne podmioty, ta część podlega eliminacji na etapie sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego. Z tego względu wartość bilansowa niektórych serii obligacji jest niższa niż pełna wartość nominalna wyemitowanych instrumentów.

10.30 Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Obligacje	7 188	3 488
Certyfikaty depozytowe	1 553	6 646
Listy zastawne	910	956
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych, razem	9 651	11 090

10.31 Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Depozyty bieżące	1 131	855
Depozyty jednodniowe	278	868
Depozyty terminowe	423	508
Kredyty otrzymane	4 766	5 271
Pozostałe zobowiązania	197	218
Zobowiązania wobec banków, razem	6 795	7 720

10.32 Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów

Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Depozyty bieżące	210 659	206 298
Depozyty terminowe	76 564	70 655
Pozostałe zobowiązania	1 022	1 105
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów, razem	288 245	278 058

10.33 Inne zobowiązania

Inne zobowiązania	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej	1 260	1 418
Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych (krótka sprzedaż)	637	875
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	263	238
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	360	305
Koszty do zapłacenia	1 220	1 261
Zarachowane koszty wynagrodzeń	662	726
Pozostałe	558	535
Przychody pobierane z góry	323	346
Pozostałe zobowiązania	14 677	11 600
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 331	931
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 502	1 296
Zobowiązania z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	2 080	2 283
Zobowiązania wobec banków z tytułu dokumentów płatniczych rozliczanych w systemach rozliczeń międzybankowych	1 761	2 331
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	545	470
Zobowiązania z tytułu rozliczeń kart płatniczych	515	923
Rozrachunki publiczno-prawne	434	573
Zobowiązania z tytułu składek na rzecz BFG	987	738
Oszacowane zobowiązania pozaubezpieczeniowe	96	162
Zobowiązania wobec pracowników	90	116
Oszacowane zwroty wynagrodzeń w związku z rezygnacją lub odstąpieniem klientów banków od ubezpieczeń zawieranych przy sprzedaży produktów kredytowych	35	27
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	403	486
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	673	328
Zobowiązanie z tytułu urlopów pracowniczych	228	162
Zobowiązania wobec budżetu inne niż z tytułu podatku dochodowego	154	153
Zobowiązania z tytułu darowizn	9	13
Zobowiązania banków z Grupy PZU z tytułu ubezpieczeń produktów bankowych oferowanych klientom banku	26	14
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	14	14
Zobowiązanie z tytułu zwrotu kosztów kredytu	80	132
Zobowiązania z tytułu likwidacji bezpośredniej	35	32
Zobowiązania z tytułu dywidendy wobec akcjonariuszy mniejszościowych jednostek zależnych	3 213	-
Pozostałe	466	416
Inne zobowiązania, razem	17 480	14 625

10.34 Rezerwy

Zmiana stanu rezerw w okresie zakończonym 30 czerwca 2023	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia	514	295	-	(277)	(5)	527
Rezerwa na odprawy emerytalne	265	49	(11)	(1)	-	302
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania	88	34	(15)	(15)	-	92
Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytów	127	-	(24)	-	-	103
Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich	479	147	(9)	(13)	(2)	602
Rezerwy na zwroty klientom podwyższonych marż kredytów hipotecznych przed ustanowieniem hipoteki	123	-	(12)	(6)	-	105
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	39	-	-	-	-	39
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	21	-	(3)	-	-	18
Rezerwa na świadczenia pośmiertne	25	1	-	-	-	26
Pozostałe	30	23	-	(6)	-	47
Rezerwy, razem	1 711	549	(74)	(318)	(7)	1 861

Zmiana stanu rezerw w okresie zakończonym 30 czerwca 2022	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia	496	251	-	(246)	5	506
Rezerwa na odprawy emerytalne	267	15	(28)	-	(15)	239
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania	69	12	(7)	(9)	1	66
Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytów	120	34	(25)	-	-	129
Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich	132	114	(4)	(2)	-	240
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	39	-	-	-	-	39
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	28	-	(4)	-	-	24
Rezerwa na świadczenia pośmiertne	25	1	-	-	(2)	24
Pozostałe	30	10	(9)	(1)	-	30
Rezerwy, razem	1 206	437	(77)	(258)	(11)	1 297

Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytu

Grupa PZU na bieżąco monitoruje wartość szacunku kwot wynikających z przedpłat kredytów konsumenckich dokonanych przed 11 września 2019 roku, czyli dniem publikacji wyroku TSUE w sprawie C-383/18.

Wysokość rezerwy stanowi najlepszy możliwy szacunek oparty na podstawie obserwowanego historycznie trendu kwoty zwrotów kosztów kredytu wynikających z napływających dyspozycji klientów.

Szacunki wymagają przyjęcia założeń eksperckich i wiążą się z niepewnością. Z tego względu kwota rezerwy będzie podlegała aktualizacji w kolejnych okresach w zależności od kształtowania się trendu kwot zwrotu.

Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich

3 października 2019 roku TSUE wydał orzeczenie w sprawie skutków ewentualnej abuzywności postanowień indywidualnej umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego udzielonego przez jeden z banków. TSUE dokonał wykładni przepisów dyrektywy Rady 93/13/EW z 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich na kanwie

umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego. TSUE wskazał skutki uznania ewentualnej abuzywności klauzul przeliczeniowych przez sąd krajowy, nie badając jednocześnie w ogóle ewentualnej abuzywności postanowień umownych. TSUE nie przesądził, że w przypadku ustalenia przez sąd krajowy ewentualnej abuzywności automatycznie nastąpić powinno ustalenie przez sąd nieważności całej umowy. Ocena w tym zakresie pozostaje do rozstrzygnięcia przez sąd krajowy, przy czym TSUE nie wykluczył możliwości uzupełnienia luki powstałej w wyniku abuzywności klauzul przeliczeniowych za pomocą krajowych przepisów dyspozytywnych.

Orzeczenie TSUE stanowi ogólne wytyczne dla polskich sądów powszechnych. Ostateczne rozstrzygnięcia podejmowane przez polskie sądy będą dokonywane na podstawie przepisów UE interpretowanych zgodnie z wyrokiem TSUE, mając na uwadze przepisy prawa krajowego i analizę indywidualnych okoliczności każdej sprawy. Linia orzecznicza w sprawach kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich ukształtowała się w sposób niekorzystny, co skutkuje wydawaniem przez sądy wyroków ustalających nieważność umów kredytu i zasądzających na rzecz kredytobiorców zwrotu spełnionych przez nich świadczeń. Jak dotychczas nie doszło do podjęcia uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego odnoszącej się do kwestii objętych wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w szczególności do następujących aspektów:

- czy postanowienia abuzywne, odnoszące się do sposobu określania kursu waluty w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego, mogą być zastąpione przez przepisy prawa cywilnego, bądź zwyczajowego;
- czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie;
- czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie;
- czy w sytuacji unieważnienia umowy kredytowej zastosowanie znajdzie teoria salda czy teoria dwóch kondykcji;
- co jest momentem określającym rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia w przypadku, gdy bank występuje z roszczeniem względem kredytobiorcy o zwrot wypłaconego kredytu;
- czy możliwe jest otrzymanie przez banki i kredytobiorców wynagrodzenia za korzystanie ze środków.

W ocenie Grupy PZU orzeczenie Sądu Najwyższego dotyczące powyższych kwestii może mieć istotny wpływ na dalsze kształtowanie się linii orzecznictwa sądowego w kontekście trzech ostatnich zagadnień, gdyż pozostałe kwestie zostały przesądzone w orzeczeniach prejudycjalnych wydanych przez TSUE. Dodatkowo, należy zauważyć, że nie jest pewne, czy i kiedy Izba Cywilna w pełnym składzie podejmie uchwałę w przedmiocie ww. pytań prawnych.

Istotnym orzeczeniem w sprawie kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich jest wyrok TSUE z 8 września 2022 roku wydany w połączonych sprawach C-80/21 do C-82/21, w którym TSUE odpowiedział na pytania prejudycjalne zadane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie. TSUE stwierdził:

- sąd krajowy nie może stwierdzić nieuczciwego charakteru nie całości warunku umownego, lecz jedynie jego elementu, który nadaje mu ów nieuczciwy charakter, jeżeli usunięcie takie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku, który miałby wpływ na jego istotę. Oznacza to, że w zasadzie sąd krajowy jest ograniczony do stwierdzenia nieuczciwego charakteru całego warunku umowy;
- jeżeli sąd krajowy stwierdzi nieuczciwy charakter warunku umowy, co w danym przypadku skutkuje możliwością dalszego utrzymania w mocy obowiązywania całej umowy pomimo wyłączenia z niej nieuczciwych warunków, to sąd krajowy nie może zastąpić tych warunków przepisem krajowym o charakterze dyspozytywnym. Oznacza to, że sąd krajowy nie może zastosować w takim przypadku przepisów kodeksu cywilnego dotyczących przeliczania rat kursem średnim NBP;
- sąd krajowy po stwierdzeniu nieuczciwego charakteru warunku umowy, nie jest uprawniony do zmiany treści tego warunku w celu utrzymania obowiązywania umowy, która nie może pozostać w mocy po usunięciu tego warunku, jeżeli dany konsument został poinformowany o skutkach nieważności umowy i zgodził się na konsekwencje tej nieważności. Oznacza to, że jeżeli konsument zgodził się na skutki nieważności umowy (będąc o nich poinformowany), to sąd krajowy orzeczeniem nie może zmienić treści takiego warunku, tylko musi stwierdzić nieważność;
- bieg 10-letniego terminu przedawnienia roszczenia konsumenta o zwrot zapłaconych rat nie może się rozpocząć od chwili spełnienia każdego świadczenia w wykonaniu umowy (spłaty każdej raty), nawet jeżeli konsument nie był w stanie samodzielnie dokonać oceny nieuczciwego charakteru warunku umownego lub nie powziął wiedzy o nieuczciwym charakterze tego warunku i bez uwzględnienia, że umowa kredytu przewidywała znacznie dłuższy (30-letni) okres spłaty. Oznacza to, że bieg 10-letniego terminu przedawnienia roszczenia konsumenta o zwrot rat nie rozpoczyna się od dnia spłaty

każdej raty. W praktyce należy przyjmować, że żadne roszczenia konsumenta o zwrot zapłaconych rat nie uległy przedawnieniu.

15 czerwca 2023 roku TSUE ogłosił orzeczenie w sprawie C-520/21, w którym rozstrzygnął pytanie prejudycjalne Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia, I Wydział Cywilny zwrócił się z wnioskiem do TSUE o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w którym TSUE zajmie stanowisko w przedmiocie tego, czy w przypadku gdy umowa kredytu zawarta przez bank i konsumenta jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, strony oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy (bank - kapitału kredytu, konsument - rat, opłat, prowizji i składek ubezpieczeniowych) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, mogą domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń.

W orzeczeniu TSUE stwierdził, że w kontekście uznania umowy kredytu hipotecznego za nieważną w całości ze względu na to, że nie może ona dalej obowiązywać po usunięciu z niej nieuczciwych warunków, art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, należy interpretować w ten sposób, że:

- ww. przepisy nie stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy Rady 93/13/EWG i zasady proporcjonalności, oraz;
- ww. przepisy stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę odsetek ustawowych za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

Orzeczenie TSUE z 15 czerwca 2023 roku jest w całości zgodne z wydaną 16 lutego 2023 roku, na podstawie art. 252 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, opinią Rzecznika Generalnego TSUE w sprawie C-520/21. Przedmiotowy wyrok zamknął drogę do dochodzenia przez banki tzw. wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, natomiast w zakresie roszczeń konsumentów wobec banków, TSUE odesłał do prawa krajowego oraz podkreślił, że do sądu odsyłającego należy dokonanie oceny w świetle wszystkich okoliczności sporu, czy uwzględnienie tego rodzaju roszczeń konsumenta jest zgodne z zasadą proporcjonalności. Grupa PZU nie posiada wiedzy o takich roszczeniach ze strony kredytobiorców, a tym samym ich podstawie prawnej, zakresie czy charakterze.

Na 30 czerwca 2023 roku przeciwko Grupie PZU toczyły się 4 202 indywidualne sprawy sądowe dotyczące walutowych kredytów hipotecznych, które zostały udzielone w latach ubiegłych o łącznej wartości przedmiotu sporu 1 440 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 2 989 spraw, o wartości przedmiotu sporu 998 mln zł). Główna przyczyna sporu wskazywana przez powodów dotyczy kwestionowania zapisów umowy kredytu w zakresie stosowania przez Grupę PZU kursów przeliczeniowych i skutkuje roszczeniami dotyczącymi orzeczenia częściowej lub całkowitej nieważności umów kredytowych.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU w sprawach z powództwa kredytobiorców otrzymała 589 niekorzystnych wyroków sądowych, w tym 90 wyroków mających charakter prawomocny oraz 19 korzystnych wyroków sądowych, w tym 2 mające charakter prawomocny (w 2022 roku: 580 niekorzystnych wyroków sądowych, w tym 97 wyroków mających charakter prawomocny oraz 24 korzystne wyroki sądowe, w tym 5 wyroków prawomocnych).

W I półroczu 2023 roku Grupa PZU nie wprowadziła istotnych zmian w założeniach i metodologii wyliczenia rezerw w stosunku do zaprezentowanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2022 rok.

Proces ustalenia poziomu rezerwy wymaga każdorazowo przyjęcia wielu eksperckich założeń w oparciu o profesjonalny osąd.

Kolejne orzeczenia oraz możliwe rozwiązania sektorowe, które będą się pojawiać na rynku polskim w odniesieniu do walutowych kredytów hipotecznych mogą mieć wpływ na kwotę rezerwy ustaloną przez Grupę PZU i powodować konieczność zmiany poszczególnych założeń przyjętych w wyliczeniach. W związku z tą niepewnością możliwe jest, że kwota rezerwy ulegnie zmianie w przyszłości.

Poniższe tabele prezentują kwoty rezerw na indywidualne istniejące sprawy sądowe, których stroną jest Grupa PZU oraz rezerwę portfelową na pozostałe umowy walutowych kredytów hipotecznych, które są obciążone ryzykiem prawnym związanym z charakterem tych umów.

Wartość bilansowa rezerwy według pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Odpisy aktualizujące wartość należności od klientów z tytułu kredytów	1 795	1 824
rezerwa indywidualna	453	394
rezerwa portfelowa	1 342	1 430
Inne rezerwy	601	479
rezerwa indywidualna	280	182
rezerwa portfelowa	321	297
Razem	2 396	2 303

Wpływ zmiany wartości rezerwy na pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat	1 kwietnia - 30 czerwca 2023	1 stycznia - 30 czerwca 2023	1 kwietnia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2022
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(70)	(43)	(300)	(331)
Pozostałe przychody netto z inwestycji	(159)	(133)	(107)	(114)
Pozostałe koszty operacyjne	140	67	(407)	(445)
Razem	(89)	(109)	(300)	(331)

Rezerwa na zwroty klientom podwyższonych marż kredytów hipotecznych przed ustanowieniem hipoteki

Rezerwę utworzono w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o zmianie ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia

Pozycja zawiera rezerwy tworzone przez banki na potencjalne utraty korzyści ekonomicznych wynikających z ekspozycji pozabilansowych (np. udzielonych gwarancji lub ekspozycji kredytowych).

Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK

Kwota 28 mln zł dotyczy kary zwróconej przez UOKiK do Pekao. Ze względu na potencjalne ryzyko wypływu środków w związku z tą sprawą, Grupa PZU utrzymuje rezerwę z tego tytułu.

Kwota 11 mln zł dotyczy kary nałożonej przez Prezesa UOKiK w wyniku decyzji, w której uznał on, że postanowienie stosowane przez Pekao w aneksach do umów, dotyczące zasad ustalania kursów walut obcych stanowi niedozwolone postanowienie umowne. Pekao złożył odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK, w którym wniósł on o oddalenie odwołania w całości.

10.35 Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiana stanu zobowiązań wynikająca z działalności finansowej w okresie zakończonym 30 czerwca 2023	Stan na początek okresu	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	Naliczenia i płatności odsetkowe oraz rozliczenia dyskonta i premii	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Kredyty otrzymane	5 271	(375)	5	(144)	9	4 766
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	11 090	(1 318)	(10)	(83)	(28)	9 651
Obligacje	3 488	3 794	(27)	(70)	3	7 188
Certyfikaty depozytowe	6 646	(5 098)	17	(9)	(3)	1 553
Listy zastawne	956	(14)	-	(4)	(28)	910
Zobowiązania podporządkowane	6 184	(159)	151	-	-	6 176
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	931	400	44	-	(44)	1 331
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 296	(147)	20	(1)	334	1 502
Razem	24 772	(1 599)	210	(228)	271	23 426

Zmiana stanu zobowiązań wynikająca z działalności finansowej w okresie zakończonym 30 czerwca 2022	Stan na początek okresu	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	Naliczenia i płatności odsetkowe oraz rozliczenia dyskonta i premii	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Kredyty otrzymane	4 658	76	1	26	6	4 767
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5 940	1 960	1	15	24	7 940
Obligacje	4 154	(460)	6	15	5	3 720
Certyfikaty depozytowe	695	2 571	(5)	(1)	15	3 275
Listy zastawne	1 091	(151)	-	1	4	945
Zobowiązania podporządkowane	6 274	(223)	85	(1)	-	6 135
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 207	6 684	132	-	(36)	7 987
Zobowiązania z tytułu leasingu	992	(152)	182	1	273	1 296
Razem	19 071	8 345	401	41	267	28 125

11. Aktywa finansowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych

Tabela prezentuje wartość bilansową zabezpieczenia wg rodzaju zabezpieczanego zobowiązania.

Aktywa finansowe zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Wartość bilansowa aktywów finansowych zastawionych jako zabezpieczenie zobowiązań	12 592	13 267
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 329	931
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	951	962
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz gwarancyjny na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	418	415
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji (BFG)	734	739
Kredyt lombardowy i techniczny	6 529	6 483
Inne kredyty	247	317
Emisja hipotecznych listów zastawnych	962	1 262
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	32	36
Transakcje pochodne	1 364	2 094
Blokada aktywów w związku z umową technicznego limitu kredytowego w Izbie Rozliczeniowej	26	28
Wartość bilansowa aktywów finansowych zastawionych jako zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	-	-
Aktywa finansowe zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych, razem	12 592	13 267

12. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa i zobowiązania warunkowe	30 czerwca 2023	31 grudnia 2022
Aktywa warunkowe, w tym:	4	6
- otrzymane gwarancje i poręczenia	4	6
Zobowiązania warunkowe	74 613	80 676
- z tytułu limitów odnawialnych w rachunkach ROR oraz kart kredytowych	4 989	4 829
- z tytułu kredytów i pożyczek w transzach	47 442	53 634
- udzielone poręczenia i gwarancje	8 768	8 521
- roszczenia ubezpieczeniowe sporne	940	933
- inne roszczenia sporne	391	187
- pozostałe, w tym:	12 083	12 572
- gwarantowanie emisji papierów wartościowych	3 315	4 158
- faktoring	7 089	7 192
- limit intra – day	436	449
- akredytywy i promesy	1 059	688
- pozostałe	184	85

Udzielenie przez PZU lub jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenie gwarancji

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku, jak i w 2022 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki, ani nie udzieliły gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu – dla których łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji byłaby istotna.

13. Zarządzanie kapitałem własnym

25 marca 2021 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2021 – 2024 („Polityka”).

Zgodnie z Polityką Grupa PZU dąży do:

- efektywnego zarządzania kapitałem poprzez optymalizację wykorzystania kapitału z perspektywy Grupy PZU;
- maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy podmiotu dominującego w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez organiczny wzrost oraz akwizycje;
- zapewnienia wystarczających środków finansowych na pokrycie zobowiązań Grupy PZU wobec klientów.

Polityka zarządzania kapitałem opiera się na następujących zasadach:

- zarządzanie kapitałem (w tym kapitałem nadwyżkowym) Grupy PZU na poziomie PZU;
- utrzymanie docelowych współczynników wypłacalności na poziomie 200% dla Grupy PZU, PZU oraz PZU Życie (wg. Wypłacalność II);
- utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej Grupy PZU na poziomie nie wyższym niż 25%;
- zapewnienie środków na rozwój i akwizycje;
- utrzymanie nadwyżki funduszy własnych konglomeratu finansowego ponad wymogi z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego;
- brak emisji akcji przez PZU w okresie obowiązywania Polityki.

Zakłada się możliwość wystąpienia tymczasowych odchyień rzeczywistego współczynnika wypłacalności powyżej lub poniżej poziomu docelowego.

Polityka dywidendowa Grupy PZU i PZU opiera się na następujących zasadach:

- Grupa PZU dąży do efektywnego zarządzania kapitałem i maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy PZU, w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje;
- wysokość dywidendy proponowanej przez Zarząd PZU, wypłacanej za dany rok obrotowy, ustalana jest na podstawie skonsolidowanego wyniku finansowego Grupy PZU przypisanego właścicielom jednostki dominującej, przy czym:
  - nie więcej niż 20% powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) na cele związane z rozwojem organicznym i innowacjami oraz realizacją inicjatyw wzrostowych;
  - nie mniej niż 50% podlega wypłacie w ramach rocznej dywidendy;
  - pozostała część zostanie wypłacona w ramach rocznej dywidendy lub powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) w przypadku realizacji istotnych nakładów związanych z realizacją założeń Strategii Grupy PZU, w tym w szczególności w ramach transakcji fuzji i przejęć;

z zastrzeżeniem punktów poniżej:

- zgodnie z planami Zarządu PZU oraz własną oceną ryzyk i wypłacalności podmiotu dominującego środki własne podmiotu dominującego oraz Grupy PZU po deklaracji o wypłacie lub wypłacie dywidendy, pozostają na poziomie, który zapewnia spełnienie warunków określonych w polityce kapitałowej;
- przy określeniu dywidendy uwzględniane są rekomendacje organu nadzoru w sprawie dywidendy.

Zewnętrzne wymogi kapitałowe

Zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej, kalkulację wymogu kapitałowego oparto o ryzyka rynkowe, aktuarialne (ubezpieczeniowe), niewypłacalności kontrahenta, katastroficzne i operacyjne. Aktywa, zobowiązania, a w konsekwencji środki własne, stanowiące pokrycie wymogu kapitałowego wycenia się w wartości godziwej. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest zgodnie z formułą standardową na poziomie całej Grupy PZU.

Na podstawie art. 412 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej Grupa PZU zobowiązana jest sporządzać i ujawniać roczne sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej na poziomie grupy, zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Sprawozdanie za rok 2022, opublikowane 11 maja 2023 roku dostępne jest na stronie <https://www.pzu.pl/relacje-inwestorskie/raporty?queries%5Byear%5D=2022>. Zgodnie z art. 290 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń podlega badaniu przez firmę audytorską.

Niezależnie od powyższego, niektóre jednostki Grupy PZU zobowiązane są do przestrzegania własnych wymogów kapitałowych, nałożonych właściwymi regulacjami prawnymi.

Współczynnik wypłacalności Grupy PZU na 31 grudnia 2022 roku, opublikowany w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU za 2022 rok wyniósł 240%.

Utrzymywane poziomy współczynnika wypłacalności są zgodne z założonymi w polityce kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU.

14. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

14.1 Segmenty sprawozdawcze

14.1.1. Kryterium podstawowe podziału

Segmenty operacyjne to części składowe jednostki, dla których dostępne są odrębne informacje finansowe, podlegające regularnej ocenie przez GOZPDO (w praktyce jest to Zarząd PZU), związanej z alokacją zasobów i oceną wyników działalności.

Podstawowy podział segmentacyjny Grupy PZU oparty jest na kryteriach charakteru działalności, linii produktowych, grup klientów oraz środowiska regulacyjnego. Charakterystykę poszczególnych segmentów zaprezentowano w poniższej tabeli.

Segment	Standardy rachunkowości	Opis segmentu	Kryteria agregacji
Ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia majątkowe i osobowe)	MSSF	Szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, dostosowanych do potrzeb klienta i z indywidualną wyceną ryzyka, oferowanych dużym podmiotom gospodarczym przez PZU, Link4, TUV PZUW.	Agregacji dokonano ze względu na podobieństwo oferowanych produktów, podobnych grup klientów, dla których są oferowane, kanałów dystrybucji oraz funkcjonowania w tym samym środowisku regulacyjnym.
Ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia majątkowe i osobowe)	MSSF	Szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, wypadkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, oferowanych klientom indywidualnym oraz podmiotom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw przez PZU i Link4.	Jak wyżej.
Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie)	MSSF	Ubezpieczenia grupowe, kierowane przez PZU Życie do grup pracowników oraz innych grup formalnych (np. związki zawodowe), w ramach których do umowy ubezpieczenia przystępują osoby pozostające w stosunku prawnym z ubezpieczającym (np. pracodawcą, związkiem zawodowym) oraz ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane, gdzie ubezpieczający nabył prawo do indywidualnej kontynuacji w fazie grupowej. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych.	Brak agregacji.
Ubezpieczenia indywidualne o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie)	MSSF	Ubezpieczenia oferowane przez PZU Życie klientom indywidualnym, w ramach których umowa ubezpieczenia dotyczy konkretnego ubezpieczonego a ubezpieczony podlega indywidualnej ocenie ryzyka. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych i zdrowotnych.	Brak agregacji.
Ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym	MSSF	Ubezpieczenia typu unit-linked, gdzie występuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe (umowy inwestycyjne niebędące kontraktami inwestycyjnymi).	Brak agregacji.

Segment	Standardy rachunkowości	Opis segmentu	Kryteria agregacji
Inwestycje	MSSF	Segment obejmuje lokaty wolnych środków rozumianych jako nadwyżka portfela lokat nad poziom alokowany na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie.	Agregacji dokonano ze względu na podobny, nadwyżkowy charakter przychodów.
Działalność bankowa	MSSF	Szeroki zakres produktów bankowych oferowanych zarówno klientom korporacyjnym, jak i indywidualnym przez Grupę Kapitałową Pekao i Grupę Kapitałową Alior Banku.	Agregacji dokonano ze względu na podobne produkty i usługi oferowane przez spółki oraz identyczne środowisko regulacyjne działania.
Ubezpieczenia emerytalne	MSSF	Ubezpieczenia emerytalne II filaru.	Brak agregacji.
Kraje bałtyckie	MSSF	Produkty ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz na życie oferowane przez LD wraz z oddziałem w Estonii, Balta oraz PZU LT GD.	Agregacji dokonano ze względu na podobne produkty i usługi oferowane przez spółki oraz podobne środowisko regulacyjne działania.
Ukraina	MSSF	Produkty ubezpieczeń majątkowych, osobowych i na życie oferowanych przez PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie.	Agregacji dokonano ze względu na podobne środowisko regulacyjne działania.
Kontrakty inwestycyjne	MSSF	Produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego w rozumieniu MSSF 17 i niespełniające definicji umowy ubezpieczeniowej (tj. niektóre produkty z gwarantowaną stopą zwrotu oraz niektóre produkty z funduszem kapitałowym <i>unit-linked</i>).	Brak agregacji.
Pozostałe	MSSF	Pozostałe produkty i usługi, niezakwalifikowane do żadnego z segmentów powyżej.	

14.1.2. Opis różnic w zakresie podstawy wyodrębniania segmentów i podstawy wyceny zysku lub straty segmentu w porównaniu z ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

W stosunku do ostatniego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa PZU zmieniła podstawę wyceny zysku lub straty niektórych segmentów.

W przypadku segmentów ubezpieczeń korporacyjnych (ubezpieczenia majątkowe i osobowe), ubezpieczeń masowych (ubezpieczenia majątkowe i osobowe), ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie), ubezpieczeń indywidualnych o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie), inwestycji oraz kontraktów inwestycyjnych do końca 2022 roku na potrzeby wyceny zysku lub straty segmentu stosowano PSR. Począwszy od skonsolidowanych sprawozdań finansowych dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2023 roku wynik tych segmentów ustala się zgodnie z MSSF. W szczególności – dla segmentów ubezpieczeniowych – wynik z usług ubezpieczenia ustalany jest zgodnie z MSSF 17.

Ponadto, zgodnie z MSSF 17, z segmentów ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych oraz ubezpieczeń indywidualnych, wyodrębniono i zaprezentowano oddzielnie nowy segment – ubezpieczeń na życie o charakterze inwestycyjnym.

Dane za okresy porównawcze przekształcono odpowiednio, prezentując wyniki segmentów zgodnie z nowym podziałem i nowym sposobem ustalania zysku lub straty.

14.1.3. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa PZU stosuje uzupełniający podział segmentacyjny wg kryterium geograficznego, na podstawie którego wyodrębniono następujące obszary geograficzne:

- Polska;
- Kraje bałtyckie;
- Ukraina.

14.2 Miara zysku segmentu

Podstawową miarą zysku segmentu w Grupie PZU jest zysk z działalności operacyjnej wg MSSF.

14.3 Uproszczenia w nocie segmentowej

W nocie segmentowej zastosowano pewne uproszczenia dopuszczalne przez MSSF 8 Segmenty operacyjne:

- odstąpienie od prezentacji danych o alokacji wszystkich aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów – wynika z niesporządzania i nieprezentowania Zarządowi PZU takich zestawień. Główną informacją dostarczaną Zarządowi PZU są dane o wynikach danych segmentów i na tej podstawie podejmowane są decyzje zarządcze, w tym o alokacji zasobów. Analiza dotycząca alokowanych do segmentów aktywów i zobowiązań ograniczona jest w głównej mierze do monitoringu spełniania wymogów regulacyjnych;
- prezentacja wyniku netto z inwestycji jedną kwotą jako różnicy pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami oraz kosztami z inwestycji – wynika z wewnętrznej oceny wyników segmentów w oparciu o taką łączną miarę wyników inwestycyjnych;
- niealokowanie do segmentu „inwestycje” przychodów i kosztów innych niż dotyczące zrealizowanych i niezrealizowanych przychodów i kosztów z inwestycji – wynika ze sposobu analizy danych tego segmentu oraz niepraktyczność takiej alokacji.

14.4 Dane ilościowe

1 kwietnia – 30 czerwca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	535	383	348	51	13	88	7	-	-	-	-	-	1 425
Przychody z ubezpieczeń	995	2 956	1 820	164	10	606	50	-	-	-	-	-	6 601
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	846	2 291	-	-	-	488	29	-	-	-	-	-	3 654
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	1 178	35	(1)	2	9	-	-	-	-	-	1 223
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	228	23	(1)	2	-	-	-	-	-	-	252
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	306	44	7	4	-	-	-	-	-	-	361
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	30	5	4	-	-	-	-	-	-	-	39
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	149	665	109	55	2	110	12	-	-	-	-	-	1 102
Pozostałe przychody	-	-	(31)	2	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(30)
Koszty usług ubezpieczenia	(460)	(2 573)	(1 472)	(113)	3	(518)	(43)	-	-	-	-	-	(5 176)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(414)	(1 742)	(1 161)	(26)	-	(371)	(22)	-	-	-	-	-	(3 736)
Koszty administracyjne	(51)	(207)	(208)	(22)	(1)	(64)	(9)	-	-	-	-	-	(562)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	131	(27)	-	-	-	29	-	-	-	-	-	-	133
Amortyzacja komponentu straty	50	126	94	3	5	37	-	-	-	-	-	-	315
Utworzenie komponentu straty	(27)	(58)	(88)	(13)	1	(39)	-	-	-	-	-	-	(224)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(149)	(665)	(109)	(55)	(2)	(110)	(12)	-	-	-	-	-	(1 102)

1 kwietnia – 30 czerwca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	(296)	(1)	-	-	-	(3)	(4)	-	-	-	-	-	(304)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(319)	(36)	-	-	-	(5)	-	-	-	-	-	-	(360)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	24	35	-	-	-	2	(4)	-	-	-	-	-	57
Z tytułu szkód zaistniałych	26	3	-	-	-	2	(4)	-	-	-	-	-	27
Kosztów administracyjnych	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(1)	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Wynik z usług ubezpieczenia	239	382	348	51	13	85	3	-	-	-	-	-	1 121
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(17)	(43)	(126)	(23)	(183)	(8)	-	-	-	-	-	-	(400)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	2	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Wynik z inwestycji	80	168	212	29	183	14	11	2	124	6 148	5	5	6 981
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	1	-	-	25	921	34	(36)	945
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 646)	-	40	(1 606)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(59)	(2 243)	-	12	(2 290)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(32)	(358)	(13)	(183)	(586)
Zysk z działalności operacyjnej	304	504	434	57	13	92	14	2	58	2 822	26	(162)	4 164

1 stycznia – 30 czerwca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(360)	786	551	118	13	173	19	-	-	-	-	-	1 300
Przychody z ubezpieczeń	1 955	5 770	3 643	319	20	1 192	103	-	-	-	-	-	13 002
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	1 666	4 479	-	-	-	965	65	-	-	-	-	-	7 175
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	2 367	70	-	5	17	-	-	-	-	-	2 459
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	447	44	(2)	4	-	-	-	-	-	-	493
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	600	97	12	7	-	-	-	-	-	-	716
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	61	9	9	1	-	-	-	-	-	-	80
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	289	1 291	218	100	3	210	21	-	-	-	-	-	2 132
Pozostałe przychody	-	-	(50)	(1)	(2)	-	-	-	-	-	-	-	(53)
Koszty usług ubezpieczenia	(2 315)	(4 984)	(3 092)	(201)	(7)	(1 019)	(84)	-	-	-	-	-	(11 702)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(860)	(3 384)	(2 463)	(47)	(7)	(754)	(47)	-	-	-	-	-	(7 562)
Koszty administracyjne	(104)	(426)	(408)	(43)	(3)	(126)	(16)	-	-	-	-	-	(1 126)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(1 085)	78	-	-	-	73	-	-	-	-	-	-	(934)
Amortyzacja komponentu straty	91	256	187	5	8	76	-	-	-	-	-	-	623
Utworzenie komponentu straty	(68)	(217)	(190)	(16)	(2)	(78)	-	-	-	-	-	-	(571)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(289)	(1 291)	(218)	(100)	(3)	(210)	(21)	-	-	-	-	-	(2 132)

1 stycznia – 30 czerwca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	724	(41)	-	-	-	(6)	(2)	-	-	-	-	-	675
Alokacja składek reasekuracyjnych	(638)	(76)	-	-	-	(12)	-	-	-	-	-	-	(726)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	1 363	35	-	-	-	6	(2)	-	-	-	-	-	1 402
Z tytułu szkód zaistniałych	119	8	-	-	-	6	(2)	-	-	-	-	-	131
Kosztów administracyjnych	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	1 233	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 259
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Wynik z usług ubezpieczenia	364	745	551	118	13	167	17	-	-	-	-	-	1 975
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(53)	(123)	(249)	(45)	(388)	(17)	-	-	-	-	-	-	(875)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Wynik z inwestycji	163	365	411	57	395	26	26	2	253	11 998	9	(1)	13 704
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	1	-	1	48	1 805	68	(69)	1 854
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3 180)	-	85	(3 095)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(114)	(4 397)	-	25	(4 486)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(57)	(986)	(19)	(454)	(1 516)
Zysk z działalności operacyjnej	487	987	713	130	20	177	43	3	130	5 240	58	(414)	7 574

1 kwietnia – 30 czerwca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	304	446	279	42	6	70	39	-	-	-	-	-	1 186
Przychody z ubezpieczeń	841	2 743	1 747	133	11	496	75	-	-	-	-	-	6 046
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	716	2 148	-	-	-	395	54	-	-	-	-	-	3 313
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	1 163	40	-	2	12	-	-	-	-	-	1 217
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	210	24	(1)	2	-	-	-	-	-	-	235
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	261	33	6	5	-	-	-	-	-	-	305
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	32	4	3	-	-	-	-	-	-	-	39
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	125	595	104	49	2	92	9	-	-	-	-	-	976
Pozostałe przychody	-	-	(23)	(17)	1	-	-	-	-	-	-	-	(39)
Koszty usług ubezpieczenia	(537)	(2 297)	(1 468)	(91)	(5)	(426)	(36)	-	-	-	-	-	(4 860)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(475)	(1 600)	(1 195)	(25)	(3)	(307)	(20)	-	-	-	-	-	(3 625)
Koszty administracyjne	(36)	(188)	(184)	(19)	2	(53)	(7)	-	-	-	-	-	(485)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	95	86	-	-	-	29	-	-	-	-	-	-	210
Amortyzacja komponentu straty	31	79	110	3	1	55	-	-	-	-	-	-	279
Utworzenie komponentu straty	(27)	(79)	(95)	(1)	(3)	(58)	-	-	-	-	-	-	(263)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(125)	(595)	(104)	(49)	(2)	(92)	(9)	-	-	-	-	-	(976)

1 kwietnia – 30 czerwca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	(121)	(28)	-	-	-	20	(15)	-	-	-	-	-	(144)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(231)	(37)	-	-	-	(5)	(16)	-	-	-	-	-	(289)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	110	9	-	-	-	25	1	-	-	-	-	-	145
Z tytułu szkód zaistniałych	140	3	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	146
Kosztów administracyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(30)	6	-	-	-	23	-	-	-	-	-	-	(1)
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik z usług ubezpieczenia	183	418	279	42	6	90	24	-	-	-	-	-	1 042
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(19)	(60)	(112)	(21)	470	15	-	-	-	-	-	-	273
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Wynik z inwestycji	49	174	159	28	(476)	(14)	(79)	2	128	3 598	3	1	3 573
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	1	-	-	20	927	50	(31)	967
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 476)	-	49	(1 427)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(40)	(848)	-	5	(883)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(22)	(1 140)	(6)	(212)	(1 380)
Zysk z działalności operacyjnej	217	536	326	49	-	92	(55)	2	86	1 061	47	(188)	2 173

1 stycznia – 30 czerwca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	506	873	526	95	8	98	55	-	-	-	-	-	2 161
Przychody z ubezpieczeń	1 651	5 321	3 672	278	17	963	143	-	-	-	-	-	12 045
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	1 409	4 179	-	-	-	769	98	-	-	-	-	-	6 455
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	2 504	74	-	5	23	-	-	-	-	-	2 606
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	416	47	(2)	4	-	-	-	-	-	-	465
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	518	66	9	6	-	-	-	-	-	-	599
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	68	8	7	1	-	-	-	-	-	-	84
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	242	1 142	206	102	2	178	22	-	-	-	-	-	1 894
Pozostałe przychody	-	-	(40)	(19)	1	-	-	-	-	-	-	-	(58)
Koszty usług ubezpieczenia	(1 145)	(4 448)	(3 146)	(183)	(9)	(865)	(88)	-	-	-	-	-	(9 884)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(1 003)	(3 196)	(2 589)	(45)	(11)	(634)	(49)	-	-	-	-	-	(7 527)
Koszty administracyjne	(74)	(381)	(356)	(37)	6	(106)	(17)	-	-	-	-	-	(965)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	175	258	-	-	-	59	-	-	-	-	-	-	492
Amortyzacja komponentu straty	58	157	240	13	2	104	-	-	-	-	-	-	574
Utworzenie komponentu straty	(59)	(144)	(235)	(12)	(4)	(110)	-	-	-	-	-	-	(564)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(242)	(1 142)	(206)	(102)	(2)	(178)	(22)	-	-	-	-	-	(1 894)

1 stycznia – 30 czerwca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	(206)	(39)	-	-	-	(5)	(10)	-	-	-	-	-	(260)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(444)	(69)	-	-	-	(9)	(15)	-	-	-	-	-	(537)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	238	30	-	-	-	4	5	-	-	-	-	-	277
Z tytułu szkód zaistniałych	271	10	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	291
Kosztów administracyjnych	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(36)	20	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(17)
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik z usług ubezpieczenia	300	834	526	95	8	93	45	-	-	-	-	-	1 901
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(40)	(126)	(221)	(82)	676	24	-	-	-	-	-	-	231
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	11	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Wynik z inwestycji	87	321	293	58	(677)	(21)	(78)	2	175	6 597	4	7	6 768
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	1	-	1	41	1 817	91	(65)	1 886
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 815)	-	122	(2 693)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(67)	(1 191)	-	7	(1 251)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(43)	(1 831)	(11)	(425)	(2 310)
Zysk z działalności operacyjnej	358	1 036	598	71	7	97	(33)	3	106	2 577	84	(354)	4 550

Podział geograficzny	1 stycznia – 30 czerwca 2023					1 stycznia – 30 czerwca 2022				
	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Niealokowane	Wartość skonsolidowana	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Niealokowane	Wartość skonsolidowana
Przychody z ubezpieczeń	11 707	1 192	103	-	13 002	10 939	963	143	-	12 045
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 853	1	-	-	1 854	1 885	1	-	-	1 886
Wynik z inwestycji ¹⁾	13 652	26	26	-	13 704	6 867	(21)	(78)	-	6 768

¹⁾ Suma następujących pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat: „Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej”, „Pozostałe przychody netto z inwestycji”, „Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji”, „Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych”, „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej”.

Podział geograficzny	30 czerwca 2023					31 grudnia 2022				
	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina ¹⁾	Niealokowane	Wartość skonsolidowana	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina ¹⁾	Niealokowane	Wartość skonsolidowana
Aktywa trwale inne niż aktywa finansowe ²⁾	7 202	323	3	-	7 528	7 264	319	3	-	7 586
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 622	6	-	-	2 628	3 092	6	-	-	3 098
Aktywa	439 173	3 224	364	(1 232)	441 529	426 846	3 208	356	(1 232)	429 178

¹⁾ Aktywa spółek z siedzibą w Ukrainie, skorygowane o wzajemne udziały pomiędzy nimi.

²⁾ Suma następujących pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej: „Wartości niematerialne”, „Rzeczowe aktywa trwałe”.

14.5 Informacje dotyczące głównych klientów

Ze względu na charakter działalności spółek Grupy PZU nie występują kontrahenci, od których przychody stanowiłyby 10% lub więcej łącznych przychodów Grupy PZU.

15. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych

Według szacunku GUS, PKB w I kwartale 2023 roku o obniżył się o 0,3% r/r.

Na zagregowaną dynamikę PKB oddziaływało spożycie publiczne, które w ujęciu realnym spadło o 0,5% r/r, inwestycje (+5,5% r/r) i eksport netto (eksport +3,2% r/r, import -4,6% r/r).

W I połowie 2023 roku stopa bezrobocia oscylowała w okolicach historycznych minimów (sezonowy spadek z 5,5% w styczniu do 5,0% w czerwcu). Ograniczeniu uległa liczba ofert pracy i zmniejszyło się tempo przyrostu zatrudnienia w ujęciu rocznym (do 0,2% r/r w czerwcu, z 1,1% r/r w styczniu). W tym otoczeniu zauważalne były spadki nominalnego tempa wynagrodzeń r/r do 11,9% w czerwcu, z 13,5% w styczniu. Zmiany te były neutralizowane przez ograniczenie inflacji r/r, co przełożyło się na wyższą płac realnych w przedsiębiorstwach o 0,4% r/r w czerwcu po relatywnie wysokim (-3,0% r/r) ich spadku jeszcze w styczniu 2023 roku.

W I połowie 2023 roku przeciętna inflacja r/r wyniosła 15,0%, przy czym systematycznie obniżała się z 16,6% w styczniu i 18,4% w lutym do 11,5% w czerwcu. Proces spadku rocznej dynamiki cen odbywał się w warunkach stabilizacji stóp procentowych na poziomie 6,75%.

W 2022 roku deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z 1,8 do 3,7% PKB, a dług sektora rządowego i samorządowego spadł z 53,6 do 49,1% PKB. Dług sektora rządowego i samorządowego w Polsce (tzw. General Government, liczony zgodnie z metodologią unijną) po I kwartale 2023 roku wyniósł 48,1% PKB, o 1,0 p.p. poniżej relacji w końcu ubiegłego roku.

16. Emisje, wykupy i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku PZU nie dokonywał emisji, wykupów, ani spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

16.1 Alior Bank

26 czerwca 2023 roku Alior Bank wyemitował obligacje, z których zobowiązania stanowią zobowiązania kwalifikowalne Alior Banku w rozumieniu art. 97a ust. 1 pkt 2 Ustawy o BFG.

Podstawowe parametry emisji są następujące:

- wartość nominalna obligacji: 400 mln zł;
- wartość nominalna jednej obligacji: 400 tys. zł;
- obligacje nie są zabezpieczone;
- oprocentowanie według zmiennej stopy procentowej: WIBOR 6M + 3,1% marży;
- obligacje dopuszczone od 30 czerwca 2023 roku do notowań na rynku podstawowym ramach Catalyst.

17. Niespłacenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku ani w PZU, ani w jednostkach zależnych nie zaszły przypadki niespłacenia kredytów lub pożyczek lub naruszeń istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

18. Podział zysku jednostki dominującej i dywidenda

Podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej sporządzonym zgodnie z PSR.

4 maja 2023 roku Zarząd PZU wystąpił do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku, w kwocie 1 637 mln zł, powiększonego o kwotę 1 296 mln zł przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, to jest wynoszącego łącznie 2 933 mln zł proponując przeznaczenie:

- 2 072 mln zł (tj. 2,40 zł na jedną akcję) na dywidendę;
- 854 mln zł na kapitał zapasowy;
- 7 mln zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zarząd PZU wystąpił także z wnioskiem, aby dzień dywidendy ustalono na 7 września 2023 roku, a datę wypłaty dywidendy na 28 września 2023 roku.

10 maja 2023 roku wniosek Zarządu PZU pozytywnie oceniła Rada Nadzorcza PZU.

Proponowany podział zysku jest zgodny z Polityką kapitałową i dywidendową Grupy PZU na lata 2021 – 2024, przyjętą 24 marca 2021 roku oraz uwzględnia zalecenia zawarte w stanowisku KNF w sprawie polityki dywidendowej w 2023 roku z 6 grudnia 2022 roku.

19. Sprawy sporne

Podmioty z Grupy PZU biorą udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą spory związane z zawartymi umowami

ubezpieczeniowymi, umowami kredytów w walutach obcych, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają zwykle charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla Grupy PZU.

Większość sporów z udziałem spółek z Grupy PZU dotyczy czterech spółek: PZU, PZU Życie, Pekao i Alior Banku.

Szacując kwoty rezerw na poszczególne sprawy uwzględnia się wszystkie informacje dostępne na datę podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednak ich wartość może ulec zmianie w przyszłości. W przypadku jednostek ubezpieczeniowych rozszczenia sporne uwzględnia się w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia.

Na 30 czerwca 2023 roku wartość przedmiotu sporu wszystkich 249 987 (na 31 grudnia 2022 roku: 265 937) spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 10 279 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 9 033 mln zł). W kwocie tej 6 496 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 5 586 mln zł) dotyczy zobowiązań, a 3 783 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 3 447 mln zł) wierzytelności spółek z Grupy PZU.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2023 roku i do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach z Grupy PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość byłaby istotna, za wyjątkiem kwestii opisanych w punktach poniżej.

19.1 Uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z 30 lipca 2007 roku wszczęto postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation („MSC”) z siedzibą w Nowym Jorku przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3 281 mln zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3 261 mln zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20 mln zł.

Wyrokiem z 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. PZU wykorzystał wszystkie środki odwoławcze, w tym skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, który 27 marca 2013 roku oddalił tę skargę kasacyjną. Wyrok ten jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego uchwałę nr 8/2007, 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonanej uchyloną uchwałą nr 8/2007. Sprzeciw do uchwały z 30 maja 2012 roku zgłosił MSC i został on zaprotokołowany.

20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez MSC do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domagała się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006, a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5 mln zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości.

17 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od PZU na rzecz MSC koszty procesu. 4 marca 2014 roku PZU złożył apelację od ww. wyroku, zaskarżając go w całości. Wyrokiem z 11 lutego 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił w całości wyrok Sądu Okręgowego z 17 grudnia 2013 roku, oddalił powództwo MSC i obciążył MSC kosztami procesu. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. MSC zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną z 9 czerwca 2015 roku. PZU złożył odpowiedź na skargę kasacyjną. Postanowieniem z 19 kwietnia 2016 roku Sąd

Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej MSC do rozpoznania. Postanowienie jest prawomocne, nie podlega dalszemu zaskarżeniu na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego i kończy postępowanie w sprawie.

W międzyczasie 16 grudnia 2014 roku MSC wezwał PZU do zapłaty 265 mln zł z tytułu odszkodowania w związku z uchynieniem uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006. PZU odmówił spełnienia świadczenia ze względu na jego bezzasadność.

23 września 2015 roku PZU doręczono odpis pozwu wraz z załącznikami, w sprawie wszczętej przez MSC przeciwko PZU o zapłatę 169 mln zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Powództwo obejmuje żądanie zapłaty odszkodowania z tytułu pozbawienia MSC oraz J.P. Morgan (MSC nabył roszczenie od J.P. Morgan), jako mniejszościowych akcjonariuszy PZU, udziału w zysku za rok obrotowy 2006, w związku z podjęciem 30 czerwca 2007 roku przez ZWZ PZU uchwały nr 8/2007. Sprawa jest prowadzona przed Sądem Okręgowym w Warszawie. 18 grudnia 2015 roku PZU złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości. 1 kwietnia 2016 roku MSC złożył pismo procesowe, w którym odniósł się do twierdzeń, zarzutów i wniosków PZU oraz powołał nowe dowody w sprawie. 30 czerwca 2016 roku PZU złożył replikę na pismo procesowe MSC wraz z wnioskami dowodowymi. Postanowieniem z 21 lipca 2016 roku Sąd skierował sprawę do mediacji, na którą PZU nie wyraził zgody. Na kolejnych rozprawach prowadzone jest postępowanie dowodowe. 6 kwietnia 2022 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie, w którym dopuścił dowód z opinii instytutu naukowego na okoliczność ustalenia wysokości szkody poniesionej przez MSC oraz J.P. Morgan, w postaci utraconych korzyści, na skutek podjęcia przez ZWZ PZU 30 czerwca 2007 roku uchwały nr 8/2007, wyłączającej od podziału zysk za rok obrotowy 2006 i braku wypłaty tego zysku w roku 2007.

Zdaniem Zarządu PZU roszczenia MSC są bezzasadne. W konsekwencji, na 30 czerwca 2023 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchynienia uchwały 8/2007 ZWZ PZU o podziale zysku za rok obrotowy 2006, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, a także nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Inne wezwania do zapłaty dotyczące podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

13 listopada 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie doręczył odpis pozwu złożony przez Wspólną Reprezentację SA w restrukturyzacji, która wytoczyła powództwo przeciwko PZU o zapłatę 34 mln zł z odsetkami ustawowymi od 1 października 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. Powództwo obejmuje roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu pozbawienia akcjonariuszy udziału w zysku za rok obrotowy 2006. Powód twierdzi, że roszczenia odszkodowawcze zostały przeniesione przez akcjonariuszy na Powoda na podstawie umów zleceń wraz z powierniczym przelewem wierzytelności a roszczenie dochodzone pozwem stanowi łączną szkodę wyrządzoną akcjonariuszom. PZU nie uznaje roszczeń ze względu na ich bezzasadność i złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości. PZU nie wyraził zgody na mediację. Na kolejnych rozprawach prowadzone jest postępowanie dowodowe.

19.2 Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU jest wierzycielem PBG SA („PBG”) oraz Hydrobudowy Polska SA („Hydrobudowa”) z tytułu wystawionych i zrealizowanych gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancji kontraktowych).

W 2012 roku wszczęto postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy. 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań zgłaszając swoje wierzytelności do mas upadłości tych spółek.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zgłoszono do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 101 mln zł, w konsekwencji zgłoszono równocześnie do masy upadłości PBG.

Postępowanie upadłościowe PBG zakończyło się 20 lipca 2016 roku prawomocnym postanowieniem Sądu Upadłościowego.

Na pierwszej liście wierzytelności, przedstawionej przez syndyka Hydrobudowy sędziemu komisarzowi, została uwzględniona wierzytelność PZU w kwocie 16 mln zł, na czwartej uzupełniającej liście wierzytelności została uwzględniona wierzytelność PZU w kwocie 16 mln zł. Łączna wartość uwzględnionych wierzytelności PZU wynosiła zatem 32 mln zł. W zakresie wierzytelności na kwotę ponad 66 mln zł, 24 października 2018 roku PZU złożył sprzeciw do sędziego komisarza, co do odmowy uznania zgłoszonej

wierzytelności. Postanowieniem z 23 stycznia 2020 roku Sąd uwzględnił sprzeciw PZU i podwyższył wierzytelność PZU na czwartej uzupełniającej liście wierzytelności do kwoty 83 mln zł. 8 września 2022 roku syndyk masy upadłościowej zwrócił się o przesłanie oświadczenia dotyczącego ewentualnego zbycia wierzytelności zgłoszonej oraz wskazanie wysokości spłat tytułem jej zaspokojenia. PZU przekazał stosowne oświadczenie. Lista wierzytelności do masy upadłości Hydrobudowy nie została jeszcze ostatecznie ustalona. Postępowanie upadłościowe względem Hydrobudowy jest w toku, a ustalenie ostatecznej listy wierzytelności stanowi dopiero wstępny etap tego postępowania i poprzedza sporządzenie planu podziału (po przeprowadzeniu likwidacji masy upadłości).

19.3 Pozwy przeciwko Alior Bankowi

19.3.1. Pozew zbiorowy

Alior Bank jest pozwanym w jednej sprawie zbiorowej (pозew wniesiono 5 marca 2018 roku) z powództwa osoby fizycznej reprezentującej grupę 320 osób fizycznych i prawnych oraz 4 sprawach indywidualnych o ustalenie odpowiedzialności Alior Banku za szkodę spowodowaną nienależytym wykonywaniem obowiązków informacyjnych przez Alior Bank wobec klientów oraz nienależytym wykonywaniem umów o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI SA, a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce (Fundusze). 8 marca 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o ustaleniu składu grupy. Postanowienie to na dzień podpisania skróconego śródrocznego sprawozdania skonsolidowanego jest nieprawomocne. Wartość przedmiotu sporu rozszerzonego powództwa wynosi ok. 104 mln zł.

Pozwy złożono w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności (nie o zapłatę, czyli naprawienie szkody), w związku z czym Grupa PZU nie przewiduje wypływu środków pieniężnych z tego postępowania innych niż koszty procesowe, których wysokość szacuje na 600 tys. zł.

19.3.2. Pozostałe pozwy

Alior Bank jest ponadto pozwanym w 132 sprawach z powództwa nabywców certyfikatów inwestycyjnych Funduszy o zapłatę (naprawienie szkody). Łączna wartość przedmiotu sporu w tych sprawach to 45 mln zł.

W ocenie Grupy PZU każda sprawa o zapłatę wymaga indywidualnego podejścia. Ostateczna wartość certyfikatów inwestycyjnych zostanie ustalona po zakończeniu likwidacji. Po analizie i selekcji spraw wyodrębniono takie, w których określone czynniki ryzyka uzasadniają utworzenie rezerwy. W jej kalkulacji uwzględniono także możliwy wzrost skali pozwów oraz większe prawdopodobieństwo uzyskania niekorzystnych wyroków. Łączna wartość rezerwy na 30 czerwca 2023 roku wyniosła 43 mln zł.

19.4 Postępowanie KNF w przedmiocie nałożenia kary na Alior Bank

Decyzją z 6 sierpnia 2019 roku, wydaną na podstawie art. 167 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 167 ust. 1 pkt 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, KNF nałożyła na Alior Bank karę pieniężną w wysokości 10 mln zł (Alior Bank zapłacił karę). Postępowanie dotyczyło prawidłowości działania Alior Banku i Biura Maklerskiego Alior Banku w zakresie dystrybucji certyfikatów inwestycyjnych funduszy zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI SA, a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy (na wniosek Alior Banku), 3 grudnia 2019 roku KNF utrzymał w mocy pierwotną decyzję, którą 3 stycznia 2020 roku Alior Bank zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. 17 czerwca 2020 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił decyzję KNF z 3 grudnia 2019 roku, utrzymującą w mocy wcześniejszą decyzję KNF z 6 sierpnia 2019 roku oraz umorzył postępowanie prowadzone przez KNF w tej sprawie. KNF złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Naczelnego Sądu Administracyjnego nie rozpatrzył skargi.

20. Transakcje z podmiotami powiązanymi

20.1 Zawarcie przez PZU lub jednostki zależne istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

W okresie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie zawarły żadnych transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

20.2 Pozostałe transakcje z podmiotami powiązanymi

Salda i obroty wynikające z transakcji handlowych pomiędzy Grupą PZU a podmiotami powiązanymi	1 stycznia – 30 czerwca 2023 roku		1 stycznia – 30 czerwca 2022 roku	
	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe pomioty powiązane ¹⁾	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe pomioty powiązane ¹⁾
Przychody z ubezpieczeń	-	-	-	1
Pozostałe przychody	-	-	-	-
Koszty	-	19	-	13

¹⁾ Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności.

Salda i obroty wynikające z transakcji handlowych pomiędzy Grupą PZU a podmiotami powiązanymi	30 czerwca 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe pomioty powiązane ¹⁾	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe pomioty powiązane ¹⁾
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	-	-	-	-
Należności od klientów z tytułu kredytów	2	-	-	-
Należności	-	1	-	1
Zobowiązania z tytułu depozytów	4	51	4	41
Inne zobowiązania	-	3	-	4
Aktywa warunkowe	-	-	-	-
Zobowiązania warunkowe	-	2	-	2

¹⁾ Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności.

Na etapie nabycia akcji, odpowiednio Alior Banku oraz Pekao, PZU złożył do KNF Oświadczenia o zobowiązaniach, o których mowa w art. 25h ust. 3 ustawy Prawo bankowe, zgodnie z którymi, działając jako inwestor strategiczny zapewni m.in.:

- Banki będą zarządzane tak, aby utrzymywać stale płynność, poziom funduszy własnych oraz współczynniki wypłacalności na stabilnym, wymaganym przepisami prawa poziomie, gwarantującym zdolność Banków do wywiązywania się ze swoich zobowiązań;
- odpowiednie wsparcie kapitałowe bez zbędnej zwłoki, w razie zaistnienia groźby spadku lub spadku wskaźników adekwatności kapitałowej lub płynności Banków poniżej poziomu wymaganego przez przepisy prawa i regulacje oraz rekomendacje polskich organów nadzoru bankowego. Każdorazowe wsparcie Banków wymaga jednakże analizy po stronie PZU, nakierowanej na konieczność utrzymania zaufania do PZU, poprzez zachowanie, nawet w sytuacji kryzysowej, wysokiego poziomu wypłacalności PZU i Grupy PZU jako całości;
- w ramach uprawnień przysługujących PZU jako akcjonariuszowi, wszelkie decyzje dotyczące wypłaty dywidend i reinwestycji zysków Banków będą uwzględniać potrzeby rozwoju Banków i ich stabilność, a także bezpieczeństwo środków finansowych zdeponowanych w Bankach przez ich klientów. W szczególności, w sytuacji, gdy zagrożona będzie płynność lub pozycja kapitałowa Banków, wymagane zgodnie z przepisami prawa lub rekomendacjami właściwych organów nadzoru bankowego adresowanymi do sektora bankowego w Polsce, dywidenda nie będzie wypłacana, a zatrzymane zyski zostaną przeznaczone na podwyższenie funduszy własnych Banków.

21. Pozostałe informacje

21.1 Kontrole UKNF

21.1.1. PZU

W okresie od 11 stycznia do 10 marca 2022 roku KNF przeprowadziła w PZU kontrolę działalności i stanu majątkowego PZU w zakresie kapitałowego wymogu wypłacalności. 4 kwietnia 2022 roku PZU otrzymał protokół z kontroli, do którego 15 kwietnia 2022 roku przekazał zastrzeżenia, dodatkowe wyjaśnienia i dokumenty. 8 czerwca 2022 roku PZU otrzymał 2 zalecenia po kontroli, które zostały wykonane począwszy od sprawozdań sporządzanych wg stanu na 31 grudnia 2022 roku, o czym PZU poinformował 6 lutego 2023 roku.

W okresie 12 czerwca – 10 sierpnia 2023 roku KNF przeprowadziła w PZU kontrolę w zakresie likwidacji szkód. PZU oczekuje na protokół po kontroli.

21.1.2. PZU Życie

W okresie od 22 sierpnia do 21 października 2022 roku KNF przeprowadziła w PZU Życie kontrolę zgodności działalności PZU Życie z przepisami prawa, w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. 22 grudnia 2022 roku PZU Życie zgłosił uwagi do protokołu KNF po kontroli z 13 grudnia 2022 roku. Po odpowiedzi KNF z 4 stycznia 2023 roku, PZU Życie udzielił dodatkowych wyjaśnień 20 stycznia, 22 i 23 lutego 2023 roku. 20 marca 2023 roku PZU Życie otrzymał zalecenie dotyczące nadzoru sprawowanego przez PZU Życie nad działalnością agenta w zakresie procesu określania potrzeb i wymagań klienta. Termin na wykonanie zalecenia przypada 31 grudnia 2023 roku.

W okresie od 10 stycznia do 10 marca 2023 roku KNF przeprowadziła w PZU Życie kontrolę w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych dla celów wypłacalności oraz wyceny aktywów i zobowiązań dla celów wypłacalności. 4 maja 2023 roku PZU Życie otrzymał protokół po kontroli, do którego 17 maja 2023 roku przekazał uwagi.

21.2 Zobowiązanie podatkowe w Szwecji

PZU Finance AB, spółka zależna od PZU, w latach 2014-2015 wyemitowała 5-letnie obligacje w kwocie nominalnej 850 mln EUR, które zapadły w lipcu 2019 roku. Wpływy z emisji zostały przekazane do PZU w formie dwóch pożyczek na łączną kwotę 850 mln EUR. Płatności z tytułu pożyczek były dopasowane do płatności z tytułu obligacji pod względem terminu płatności oraz kwoty. PZU spłacił pożyczki wobec PZU Finance AB 28 czerwca 2019 roku.

W 2018 roku, w związku z wątpliwościami dotyczącymi opodatkowania na podstawie ustawy Swedish Conversion Act (2000:46) różnic kursowych w sytuacji, gdzie walutą sprawozdawczą jest euro, PZU Finance AB wystąpiła o indywidualną interpretację do Szwedzkiej Rady ds. Interpretacji Podatkowych (Skatterättsnämnden). 13 marca 2019 roku PZU Finance AB otrzymała interpretację, zgodnie z którą różnice kursowe z tytułu spłaty pożyczki powinny zostać opodatkowane, natomiast różnice kursowe z tytułu spłaty obligacji – nie podlegają opodatkowaniu. W ocenie Grupy PZU interpretacja Rady oznaczałaby stosowanie na terytorium Szwecji odmiennego podejścia wobec spółek raportujących w euro w porównaniu do spółek raportujących w koronach szwedzkich, co byłoby niezgodne z założeniami do ww. ustawy oraz byłoby sprzeczne z art. 63 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczącym konieczności zapewnienia swobodnego przepływu kapitału w UE lub art. 49 i 54 TFUE dotyczącymi swobody przedsiębiorczości.

3 kwietnia 2019 roku PZU Finance AB zaskarżyła indywidualną interpretację podatkową Szwedzkiej Rady ds. Interpretacji Podatkowych do Naczelnego Sądu Administracyjnego (Högsta förvaltningsdomstolen). 4 maja 2020 roku Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił wniosek PZU Finance AB i jednocześnie uchylił indywidualną interpretację uznając, że nie wykazano dostatecznych podstaw do wydania indywidualnej interpretacji podatkowej, w związku z czym interpretacja nie powinna zostać wydana.

Jednocześnie, 27 sierpnia 2020 roku PZU Finance AB złożyła zeznanie podatkowe w ramach postępowania wyjaśniającego za rok 2019 („disclosure procedure”), zgodnie z którym przedstawiła sytuację opisaną powyżej oraz przyjęła do kalkulacji zobowiązania podatkowego, iż różnice kursowe z tytułu spłaty obligacji stanowią koszt uzyskania przychodu. 22 grudnia 2020 roku PZU Finance AB otrzymała decyzję podatkową z urzędu skarbowego potwierdzającą poprawność wyliczenia podatku. Decyzja nie była ostateczna. Z uwagi na realizację zadań dla jakich spółka została powołana, Walne Zgromadzenie 4 maja 2021 roku podjęło decyzję o rozpoczęciu procedury likwidacyjnej spółki PZU Finance AB. 23 czerwca 2021 roku PZU Finance AB otrzymała wstępną, a 21 grudnia 2021 roku wymagalną, negatywną dla spółki, decyzję urzędu skarbowego dotyczącą korekty rozliczenia podatkowego za rok 2019. W związku z tym Grupa PZU rozpoznała na 31 grudnia 2021 roku zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego w wysokości 72 mln zł (159 mln SEK). 21 stycznia 2022 roku PZU przekazał bezpośrednio do urzędu skarbowego w Szwecji płatność w wysokości 159 mln SEK (155 mln SEK kwoty bazowej oraz 4 mln SEK należnych odsetek). 10 listopada 2022 roku, korzystając z przysługującej ścieżki odwoławczej od decyzji podatkowej PZU Finance AB złożyła pozew do Sądu Administracyjnego w Sztokholmie w sprawie ponownego ustalenia wysokości podatku za 2019 rok.

21.3 Postępowania UOKiK wobec Alior Banku

27 września 2019 roku Prezes UOKiK wydał postanowienie o wszczęciu wobec Alior Banku postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (sygnatura RPZ.611.4.2019.PG), którego przedmiotem jest 11 klauzul (tzw. klauzul modyfikacyjnych) zamieszczonych w stosowanych przez Alior Bank wzorcach umownych, na podstawie których Alior Bank dokonywał jednostronnych zmian w umowach zawartych z konsumentami. Prezes UOKiK zakwestionował brzmienie przedmiotowych postanowień m.in. jako nieprecyzyjne i niedające konsumentom możliwości weryfikacji wystąpienia przesłanek dokonywanej zmiany. Alior Bank prowadził korespondencję z Prezesem UOKiK w przedmiotowej sprawie i przedstawił UOKiK plan usunięcia z umów z klientami trwających skutków naruszenia. W przypadku jego akceptacji przez Prezesa UOKiK, możliwe będzie prowadzenie dalszych rozmów na temat dostosowania zakwestionowanych klauzul modyfikacyjnych do oczekiwań Prezesa UOKiK.

Na 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU nie zidentyfikowała przesłanek do utworzenia rezerw z tytułu powyższej sprawy.

UOKiK prowadzi postępowanie wyjaśniające (znak: RWR.405.4.2021.ET) w celu wstępnego ustalenia, czy działania Alior Banku podejmowane po zgłoszeniu przez konsumentów nieautoryzowanych transakcji płatniczych, o których mowa w ustawie z dnia 19 stycznia 2011 roku o usługach płatniczych, mogą uzasadniać wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie to prowadzone jest „w sprawie”. Alior Bank nie jest stroną tego postępowania, przekazał jednak dokumenty i informacje, o które wzywał UOKiK. Do dnia podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Alior Bank nie otrzymał korespondencji z UOKiK, w której organ wyraziłby zastrzeżenia pod adresem Alior Banku w związku ze stosowaną praktyką. UOKiK poinformował w komunikatach o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wobec 9 innych banków, których praktyka była weryfikowana w analogicznych do prowadzonego wobec Alior Banku postępowaniach wyjaśniających. Ponieważ Alior Bank stosuje podobną praktykę do zakwestionowanej w przypadku tych 9 banków, należy się spodziewać, że również Alior Bank otrzyma postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Na ten moment nie jest możliwe oszacowanie skutków potencjalnego postępowania dla Alior Banku, w szczególności, jaki byłby oczekiwany przez UOKiK sposób usunięcia przez Alior Bank skutków naruszenia oraz czy doszłoby do nałożenia na Alior Bank kary pieniężnej. Dla poczynienia takich szacunków, konieczne byłoby zapoznanie się z uzasadnieniem postanowienia o wszczęciu postępowania. Ponadto, zarzuty UOKiK budzą wątpliwości w całym sektorze bankowym w zakresie ich zgodności z prawem europejskim. Przepisy ustawy o usługach płatniczych, na które UOKiK powołuje się w kontekście tych zarzutów, nie stanowią pełnego odzwierciedlenia implementowanej w nich dyrektywy. Spowodowało to liczne wystąpienia do UOKiK ze strony Związku Banków Polskich, a także wprowadzenie przez Ministerstwo Finansów propozycji dostosowania tych przepisów do wskazanej dyrektywy w projekcie nowelizacji ustawy o usługach płatniczych. W ocenie Alior Banku kwoty wynikające z dotychczas zgłoszonych, w przypadku negatywnego stanowiska UOKiK, będą możliwe do odzyskania na drodze sądowej. Na pozostałą część na 30 czerwca 2023 roku Alior Bank utrzymywał rezerwę w wysokości 2 mln zł.

21.4 Sprawy dotyczące Alior Leasing sp. z o.o.

W grudniu 2021 roku do Alior Banku i Alior Leasing sp. z o.o. wpłynęło od byłych członków Zarządu Alior Leasing sp. z o.o. wezwanie na sąd arbitrażowy ad hoc. Na podstawie opinii prawnych Grupa PZU ocenia prawdopodobieństwo skutecznego uzyskania przez odwołanych członków zarządu Alior Leasing na drodze sądowej świadczeń z tytułu programu menedżerskiego na mniej niż 50%. Z tego względu na 30 czerwca 2023 roku Grupa PZU nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.

Alior Leasing sp. z o.o. zidentyfikowała ryzyko wystąpienia możliwych roszczeń wobec Alior Leasing sp. z o.o. ze strony osób trzecich, które mogą wynikać z działań niektórych pracowników i współpracowników Alior Leasing sp. z o.o. Na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego roszczenia z tego tytułu nie zostały zgłoszone. W ocenie Grupy PZU nie występują okoliczności uzasadniające tworzenie rezerwy z tego tytułu.

Grupa PZU odstępuje od ujawnienia dalszych informacji dotyczących wyżej wskazanych możliwych roszczeń ze strony osób trzecich, aby nie osłabiać statusu i pozycji procesowej w przypadku ewentualnego postępowania.

21.5 Konflikt w Ukrainie

Z uwagi na inwazję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i trwający od 24 lutego 2022 roku konflikt zbrojny Zarząd PZU dokonał oceny wpływu zaistniałej sytuacji na działalność operacyjną, ciągłość działania, sytuację finansową oraz kontynuację działalności przez Grupę PZU.

Na 30 czerwca 2023 roku łączne aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania i skorygowane o wzajemne udziały między PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie) trzech spółek działających w Ukrainie (PZU Ukraina, PZU Ukraina Życie oraz LLC SOS Services Ukraine) wyniosły 43 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 25 mln zł).

Aktywa (po wyłączeniu wzajemnych udziałów pomiędzy PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie) tych spółek objęte konsolidacją wyniosły 364 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 357 mln zł), w tym m.in.:

- inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe to 222 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 207 mln zł), z czego 96 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 78 mln zł) to instrumenty emitowane przez rząd Ukrainy, a 126 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 129 mln zł) depozyty terminowe;
- aktywa z tytułu umów reasekuracji to 40 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 42 mln zł), z tego 31 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 31 mln zł) stanowił udział PZU.

Zobowiązania spółek wyniosły 321 mln zł (31 grudnia 2022 roku: 332 mln zł), z czego zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia wyniosły 311 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 322 mln zł).

Obowiązujący od 24 lutego 2022 roku stan wojenny na terytorium całej Ukrainy (obecnie przedłużony do 15 listopada 2023 roku) oraz aktywne działania wojenne na wschodzie i południu kraju, a także przeprowadzane ataki powietrzne na całym terytorium powodują, że spółki ukraińskie z Grupy PZU pracują z uwzględnieniem wojennych ograniczeń oraz uwarunkowań prawnych wynikających z tzw. „regulacji wojennych”.

Jedną z regulacji wojennych wprowadzoną przez NBU 24 lutego 2022 roku dotyczyła zakazu międzynarodowych transferów środków pieniężnych z Ukrainy, uniemożliwiająca m. in. realizację przez zakłady ubezpieczeniowe płatności międzynarodowych z tytułu reasekuracji na rzecz nierezydentów.

14 lutego 2023 roku weszła w życie Uchwała NBU z 10 lutego 2023 roku, na mocy której ubezpieczyciele mogą regulować międzynarodowe zobowiązania reasekuracyjne (z wyjątkiem obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych), po uprzedniej weryfikacji i wpisaniu na listę ubezpieczycieli uprawnionych do wykonywania operacji w zakresie reasekuracji z reasekuratorami zagranicznymi. Decyzją NBU od 13 marca 2023 roku PZU Ukraina uwzględniana jest na liście uprawnionych ubezpieczycieli, co potwierdza stabilną sytuację spółki.

Na dzień podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdzenie o możliwości utrzymania ciągłości działania (materializacja ryzyka pełnej utraty zdolności operacyjnych) spółek ukraińskich Grupy PZU jest obciążone niepewnością, ze względu na możliwość m. in.:

- długofalowego utrzymywania się oraz eskalacji działań wojennych;

- kontynuacji ostrzału z broni dalekiego zasięgu obiektów cywilnych i wojskowych, w tym obiektów infrastruktury krytycznej, co prowadzi do znacznych strat wśród ludności oraz zakłóceń w dostawach usług komunalnych, takich jak energia, ogrzewanie i zaopatrzenie w wodę;
- braku dostępu do kluczowych systemów, w tym poprzez zniszczenie infrastruktury fizycznej spółek;
- zaprzestania przez system bankowy Ukrainy obsługi wszelkich wewnętrznych transferów środków pieniężnych;
- niedostępności pracowników.

Grupa PZU na bieżąco monitoruje ryzyko geopolityczne wynikające z wojny w Ukrainie i rozpatruje przyszłe scenariusze rozwoju wydarzeń. Ze względu na sytuację w Ukrainie wycena aktywów i zobowiązań (w szczególności aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i umów reasekuracji) spółek ukraińskich wymaga przyjęcia szeregu założeń i obarczona jest istotną niepewnością.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Beata Kozłowska – Chyła	Prezes Zarządu PZU	..... (podpis)
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Krzysztof Kozłowski	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Piotr Nowak	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU	..... (podpis)

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

Katarzyna Łubkowska	Dyrektor Biura Rachunkowości	..... (podpis)
---------------------	---------------------------------	-------------------

Warszawa, 30 sierpnia 2023 roku